

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 23-09-2024			
Organizacijska jedinica	Klasifikacijska oznaka	Iredni broj	Broj priloga
01	16-S	1244/24	

Hrvoje Tyrković

Hrvoje Tyrtek

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 02-16-1-1193-5/24

Datum: 23.9.2024. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 23-09-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02	16-9	1744/24	

S

Predmet: Dostava jezičnih verzija Izvješća o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2023. godinu i Godišnjeg revizorskog izvješća o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu

Cijenjeni,

Sukladno našem aktu broj 02-16-1-1193-2 od 13.9.2024. u privitku akta dostavljamo Izvješća o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2023. godinu i Godišnjeg revizorskog izvješća o glavnim nalazima i preporukama za 2023. godinu na hrvatskom i srpskom jeziku.

S poštovanjem,

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković

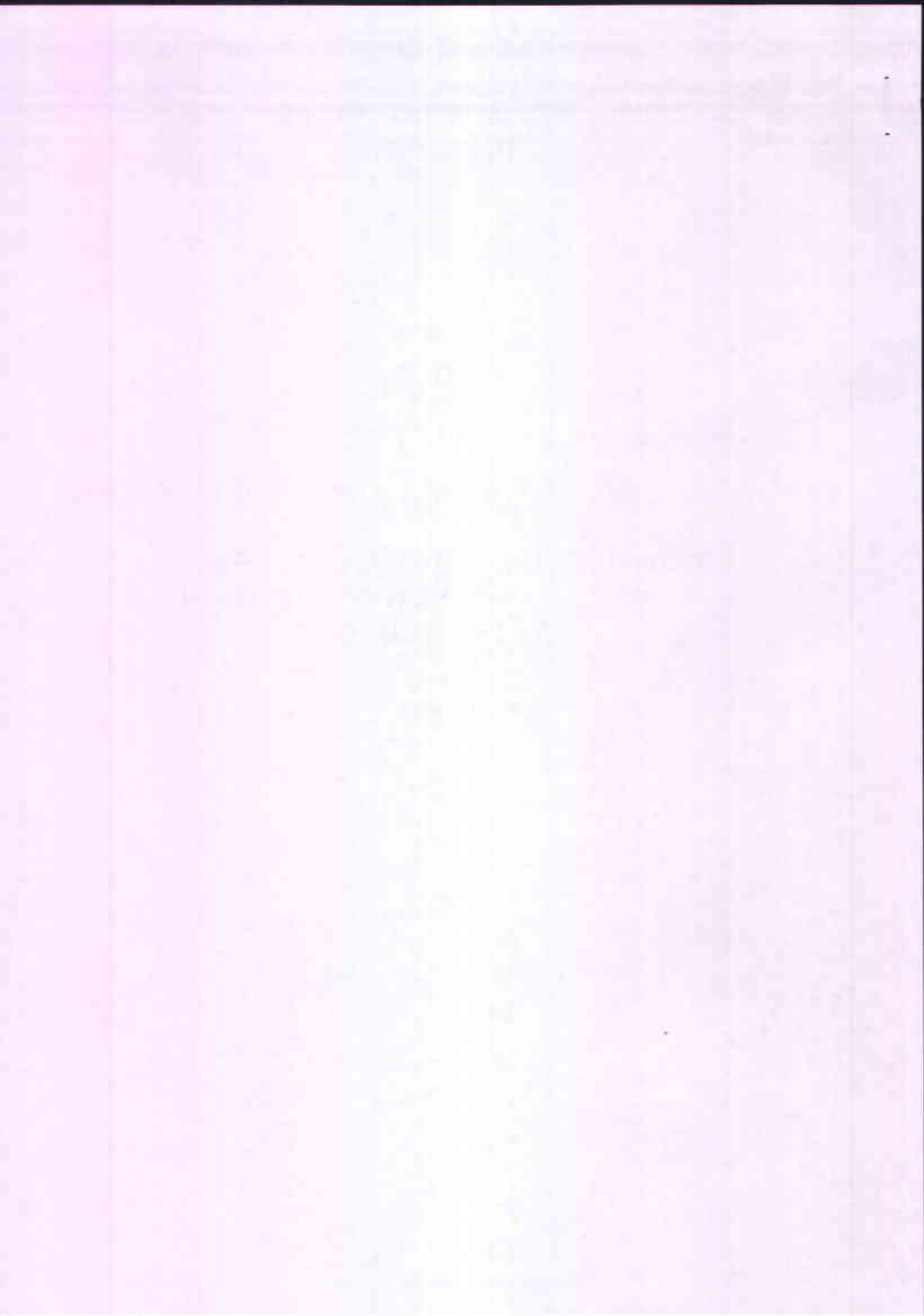
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИЗВЈЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ.....	5
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	7
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	11
1.	УВОД	11
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	12
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	17
4.	УСВАЈАЊЕ БУЏЕТА ЗА 2023. ГОДИНУ	22
5.	ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ БУЏЕТА.....	25
5.1.	Преструктурисање буџета.....	25
5.2.	Текућа резерва	26
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	28
7.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА	29
8.	ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ.....	31
9.	РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ	36
9.1.	Текући издаци	36
9.1.1.	Бруто плате	37
9.1.2.	Путни трошкови	43
9.1.3.	Кориштење службених возила	44
9.1.4.	Издаци за услуге репрезентације	45
9.1.5.	Трошкови закупа	46
9.1.6.	Уговорене услуге (уговори о дјелу, уговори о привременим и повременим пословима, управни одбори и други органи у институцијама БиХ).....	48
9.2.	Текући грантови и трансфери реализовани путем буџетских корисника	51
9.3.	Капитални издаци	53
9.3.1.	Вишегодишња капитална улагања	54
9.4.	Програми посебне намјене	56
10.	ДИРЕКТНИ ТРАНСФЕРИ С ЈЕДИНСТВЕНОГ РАЧУНА ТРЕЗОРА.....	59
11.	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	60
12.	БИЛАНС СТАЊА	62
12.1.	Готовина, краткорочна потраживања, разграничења	62
12.2.	Стална средства	68
12.3.	Извори средстава	71
12.4.	Попис средстава	72
12.5.	Ванбилансна евиденција	73
12.6.	Управљање државном имовином којом располажу или коју користе институције БиХ	74
13.	ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА	75
14.	УПРАВЉАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНИМ РАЧУНОМ ТРЕЗОРА	76
15.	ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ	79
16.	СУДСКИ СПОРОВИ.....	79
17.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА.....	81
18.	ПРИЛОЗИ	81

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење с резервом

Обавили смо ревизију **Извјештаја о извршењу Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину**¹ (у даљем тексту: Извјештај о извршењу Буџета), сачињеног од стране Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство), који обухвата: збирне прегледе образаца које сачињавају буџетски корисници за период 01.01 – 31.12.2023. године², Преглед извршења буџета по буџетским корисницима, Преглед прихода, примитака, расхода и издатака по економским категоријама, Извјештај о новчаним токовима, Годишњи извјештај о извршењу буџета и текстуални дио.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у параграфу **Основ за мишљење с резервом**, Извјештај о извршењу Буџета приказује истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза, прихода и расхода институција БиХ на 31.12.2023. године, те новчани ток и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. У Билансу стања нису реално исказане позиције сталних средстава и краткорочних потраживања, односно потцијењене су за непознат износ због изостанка евидентирања одређених сталних средстава и потраживања (тачке 12.1. и 12.2. Извјештаја) те неријешеног питања управљања државном имовином којом располажу или коју користе институције БиХ (тачка 12.6. Извјештаја).

¹ Ревизијом није обухваћено сервисирање спољног дуга БиХ за 2023. годину

² Биланс стања, Преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, Преглед расхода и издатака по економским категоријама, Посебни подаци о платама и броју запослених, Преглед динамике запошљавања, Класификација расхода и издатака буџета по владиним функцијама, Преглед сталних средстава у облику ствари и права са стањем на 31.12.2023. године, Преглед капиталних улагања по врстама и пројектима и Преглед дознака из текуће резерве буџета.

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине³ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)⁴. Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Министарства у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње⁵

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о Извјештају о извршењу Буџета, скрећемо пажњу на следеће:

- *Незадовољавајући систем наплате, евидентирања и контроле прихода те усаглашавања прихода евидентираних у Главној књизи трезора с подацима из помоћних евиденција код институција БиХ (тачка 8. Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услед преваре или грешке и

³ Службени гласник БиХ, број 12/06

⁴ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

⁵ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези са ревизијом Извјештаја о извршењу Буџета, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у одјељку Основ за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације у Извјештају о извршењу Буџета у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у извјештају:

- *Поступци припреме и доношење Закона о буџету те увећање вриједности вишегодишњих капиталних улагања нису у потпуности обављени у складу са одредбама Закона о финансирању институција БиХ и provedбеним прописима (тачка 4. Извјештаја и тачка 9.3.1. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Ангажовање лица путем уговора о дјелу за обављање послова у континуитету и на систематизованим радним мјестима (тачка 9.1.6. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију Извјештаја о извршењу Буџета, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито

кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Савјета министара и Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 13.9.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић

II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
  - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
  - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
  - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о интерној ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о извршењу Буџета институција Босне и Херцеговине за 2023. годину дато је 36 препорука (13 нових и 23 поновљене). Од укупног броја датих препорука, 9 препорука⁶ се односи на финансијске извјештаје, 6 на финансијске извјештаје и усклађеност, а осталих 21 на усклађеност.

Осим наведеног, у 2023. години 14 препорука је оцијењено као препоруке чија је реализација у току и које су и даље предметом праћења у погледу њихове реализације⁷.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

⁶ Препоруке 9, 14, 21, 24, 25, 28, 29, 30, 31 односе се на финансијске извјештаје, препоруке 8, 19, 22, 23, 27, 34 на финансијске извјештаје и усклађеност, а остале на усклађеност.

⁷ Видјети тачку 2. Извјештаја

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Савјет министара и Министарство су дужни предузети активности из своје надлежности како би институције ускладили правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са важећим одлукама Савјета министара БиХ.	П
2	Савјет министара је дужан благовремено разматрати достављене материјале и доносити неопходне прописе у складу са важећим законским прописима, те благовремено предузимати адекватне активности и мјере како би све остале релевантне институције испуниле своје законске обавезе.	П
3	Потребно је да сви субјекти/институције уложи додатне напоре како би буџет институција БиХ био усвојен правовремено уз поштовање прописаних процедура и буџетског календара, а све у циљу ефикаснијег и ефективнијег рада институција БиХ и јачања повјерења у њихов рад.	П
4	Министарство је дужно да у потпуности поштује процедуре доношења буџета прописане Законом о финансирању институција БиХ и provedбеним прописима тако да обезбједи да се на бази исказаних потреба буџетских корисника и горње границе расхода утврђује коначан приједлог при чему активности усаглашавања буџета требају бити засноване на документацији и транспарентно образложене.	Н
5	Министарство је дужно да након разматрања захтјева за реструктурисање доноси одговарајуће одлуке уз потпуно поштовање прописаних рокова који су дефинисани Пословником о раду Савјета министара БиХ.	Н
6	Министарство треба планирати приходе и примитке институција БиХ на основу реалних улазних података, те је податак о приходу по основу Одлуке Савјета министара о дозволама за кориштење радиофреквентног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система потребно планирати с обзиром на то да су истом одређени износи и рокови за уплате рата од стране оператера.	П
7	Неопходно је да Министарство сачини приједлог прописа којим се уређује поступак надзора над Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ и достави га надлежним институцијама у даљу процедуру.	П
8	Неопходно је да Министарство обезбједи примјену принципа транспарентности прописаног Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, а везано за новоутврђене коефицијенте за обрачун плата за радна мјеста која нису обухваћена важећим Законом.	П
9	Потребно је да Министарство обавезе институције да изврше провјеру основице за обрачун минулог стажа и пропише начин поступања у случајевима више обрачунате накнаде.	П
10	Савјет министара БиХ треба да, путем Министарства правде БиХ, анализира примјену прописа везаних за неплаћено одсуство државних службеника.	П
11	Савјет министара БиХ треба да, путем Министарства правде БиХ, размотри питање обављања послова другог радног мјеста како би се обезбједило правилно поступање институција БиХ по овом питању.	П
12	Савјет министара БиХ, путем надлежних институција, треба да достави упутство институцијама БиХ о поступању приликом пензионисања изабраних званичника, носилаца извршних функција и руководилаца институција који су у току трајања мандата испунили услове за одлазак у пензију, а све у циљу досљедне и неселективне примјене Закона о раду у институцијама БиХ.	П

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
13	Савјет министара је дужан поштовати законе и прописе који се односе на именовање руководиоца институција те у циљу законитог и ефикасног пословања институција благовремено именовати руководство.	Н
14	Потребно је да Министарство релевантним подзаконским актом јасно и недвосмислено дефинише начин обрачуна дневница за службена путовања из буџета у случајевима када припадајуће дневнице за службено путовање исплаћује друга организација или институција.	П
15	Министарство треба уредити питање трошкова службених путовања који су обухваћени накнадом за стручно образовање, усавшавање и обучавање.	П
16	Препоручујемо Министарству да, у сарадњи с другим институцијама, убрза и оконча активности везане за израду и успостављање јединствених правила и критеријума за ангажман спољних сарадника на основу уговора о дјелу.	П
17	Министарство треба више пажње посветити анализи захтјева буџетских корисника на позицији уговори о дјелу, користећи се при томе подацима из буџетских захтјева из претходних година и подацима о извршењу буџета.	П
18	Надлежна тијела Савјета министара и Парламентарне скупштине, одговорна за провођење поступка именовања чланова управних и надзорних одбора, требала би ове поступке вршити благовремено, како посљедица неименовања не би била отежан и нефункционалан рад институција.	П
19	Министарство је дужно једнообразно поступати у погледу вишегодишњих капиталних улагања у складу са релевантним прописима који дефинишу ову област.	Н
20	Савјет министара, путем надлежних институција, треба провести детаљну анализу узрока парничних и других спорова на нивоу свих институција БиХ.	П
21	Министарство треба трансакције које се односе на потраживања евидентирати у складу са рачуноводственим принципима и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	Н
22	Министарство треба осмислити одговарајући модел за књиговодствено евидентирање потраживања правосудних институција као и осталих потраживања код институција код којих иста нису евидентирана у главној књизи.	П
23	Министарство треба детаљније прописати политике и процедуре исправке и отписа потраживања у институцијама БиХ, све у циљу реалног исказивања ове билансне позиције у финансијским извјештајима.	Н
24	Поред исправног евидентирања потраживања у пословним књигама Министарство треба од институција БиХ инсистирати да имају проактиван став по питању ефикасности наплате потраживања.	Н
25	Потребно је да Министарство пропише обавезу успоставе евиденција и извјештавања о стању залиха код буџетских корисника.	П
26	У циљу реалног исказивања билансних позиција, а у складу с рачуноводственим прописима, Министарство треба преиспитати оправданост евидентирања курсних разлика на контима краткорочних разграничења, нарочито на крају обрачунског периода.	П
27	Министарство треба обезбиједити да се издаци за адвокатске услуге за заступање у међународним арбитражним поступцима евидентирају на одговарајућу групу конта расхода и обавеза у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	Н

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
28	Министарство треба обрачунати амортизацију на средства класификована као студије изводљивости и пројектна документа у складу са важећом Одлуком о стопама амортизације.	Н
29	Министарство треба имати проактивну улогу у погледу исправног евидентирања имовине институција БиХ у пословне књиге, на начин да благовремено обезбиједи јасне и прецизне инструкције о њиховом поступању.	П
30	Министарство треба, у сарадњи с Министарством правде, провести активности како би стварно стање депозитних средстава по основу кориштења услуга Регистра залога било исказано у Главној књизи трезора институција БиХ.	Н
31	Министарство треба додатно регулисати питање пописа и пописних активности у циљу једнообразног поступања институција БиХ, узимајући у обзир временску дистанцу од последњег доношења Упутства (2004. године) и свих рачуноводствених промјена и пракси које су се у међувремену десиле.	Н
32	Министарство треба попис новчаних средстава на свим рачунима извршити према изводима банака са стањем 31.12. текуће године.	Н
33	Министарство треба пописом утврдити реалност исказаних износа на позицијама потраживања, обавеза и разграничења у пословним књигама с циљем усаглашавања књиговодственог са стварним стањем сходно Правилнику о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутству о попису имовине и обавеза буџетских корисника-институција БиХ.	Н
34	Потребно је да Савјет министара, као оснивач, према Комисији за државну имовину актуелизује рјешавање питања која су стављена у надлежност Комисије како би се на тај начин и имовина којом располажу или коју користе институције БиХ ставила у функцију и заштитила од свих потенцијалних ризика.	П
35	Од кључне је важности да Савјет министара уведе или пропише праксу/механизме утврђивања одговорности ради евентуалног домаћинског, немарног и незаконитог поступања које је произвело судске спорове.	П
36	Препоручујемо Министарству да унаприједи интерну евиденцију о судским споровима.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена^а

^а Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Канцеларија за ревизију је, у складу са Законом о ревизији институција БиХ, обавила финансијску ревизију Извјештаја о извршењу Буџета.

Према члану 22. став 5. Закона о финансирању институција БиХ, Министарство је обавезно да у року од 180 дана од завршетка фискалне године припреми и поднесе годишњи извјештај о извршењу буџета Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, након његовог упућивања Савјету министара и Предсједништву Босне и Херцеговине.

Извјештај о извршењу Буџета је сачињен у законском року у складу с Правилником о финансијском извјештавању, а на основу података које су буџетски корисници путем Информационог система финансијског управљања (ИСФУ) унијели у Главну књигу трезора, података који се генеришу и директно евидентирају у Сектору за трезорско пословање, података из Сектора за буџет и података из расположивих евиденција Сектора за јавни дуг. Извјештај о извршењу Буџета је у року достављен на разматрање и усвајање Савјету министара и Предсједништву БиХ. Савјет министара је Извјештај о извршењу Буџета усвојио на 50. сједници одржаној 28.5.2024. године, а Предсједништво БиХ је исти извјештај усвојило на 16. редовној сједници 4.7.2024. године.

Руководство буџетских корисника је примарно одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с наведеним оквиром финансијског извјештавања, а што укључује креирање, примјену и одржавање система интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја. Поред тога, руководство буџетског корисника је одговорно и за пословање у складу с одговарајућим законима и прописима, као и да током фискалне године обезбиједи намјенско и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Обавеза буџетских корисника је да сачине годишњи финансијски извјештај и доставе га Министарству најкасније до 1. марта наредне фискалне године за претходну годину, заједно с информацијом о систему интерних контрола реализованих током године те предузетим активностима у циљу реализације препорука ревизије из претходне године. Буџетски корисници су дужни да уз обрасце годишњег извјештаја доставе и одговарајућа текстуална образложења и биљешке везане за билансне позиције. Такође, сваки буџетски корисник је обавезан уз годишњи извјештај доставити и изјаву о одговорности за остваривање циљева институције у форми и садржају који је прописао Савјет министара⁹.

⁹ Службени гласник БиХ, број 96/12

2. ОЦЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Извјештаја о извршењу буџета (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

- **Мишљење с резервом о финансијским извјештајима ради:**
  - у Билансу стања нису реално исказане позиције сталних средстава и краткорочних потраживања, односно потцијењене су за непознат износ због изостанка евидентирања одређених сталних средстава и потраживања те неријешеног питања управљања државном имовином којом располажу или коју користе институције БиХ;
са скретањем пажње на:
  - незадовољавајући систем наплате, евидентирања и контроле прихода те усаглашавања прихода евидентираних у Главној књизи трезора са подацима из помоћних евиденција код институција БиХ;
  - потенцијалне обавезе на основу судских спорова и изостанак одговорности за изгубљене спорове и
- **Мишљење с резервом о усклађености ради:**
  - Закон о Буџету за 2022. годину није усвојен у складу са Законом о финансирању институција БиХ, односно роковима прецизираним наведеним Законом;
са скретањем пажње на:
  - ангажовање лица путем уговора о дјелу за обављање послова у континуитету и на систематизованим радним мјестима;
  - дугогодишња спорост и неефикасност у реализацији вишегодишњих капиталних улагања код појединих институција БиХ и програма посебне намјене.

У Извјештају за 2022. годину су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из извјештаја претходних година чија је реализација била у току нису поновљене у Извјештају за 2022. годину, али се њихова реализација, као и реализација препоруке која није могла бити оцијењена, континуирано прати. Утврдили смо да је Министарство у 2023. години од укупно 51 претходно дате препоруке, реализовало 10, није реализовано 24, у току је реализација 13 препорука, а четири препоруке нису могле бити оцијењене или нису релевантне за даље праћење.

У наредним табелама приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
1	У 27 институција још увијек није усклађен правилник о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ.	
2	И током 2023. године је констатовано да Савјет министара БиХ није разматрао, односно није благовремено разматрао одређене достављене материјале као ни донијело неопходне прописе у складу са важећим законским прописима.	
3	Буџет институција БиХ за 2023. годину није усвојен благовремено. Субјекти/институције укључене у процес доношења буџета нису поштовале прописане процедуре и буџетским календаром дефинисане рокове.	
4	Министарство је предузело активности на усклађивању образаца који чине годишњи финансијски извјештај.	
5	Министарство није планирало приходе и примитке институција на основу реалних улазних података.	
6	Министарство је донијело измјене и допуне Правилника о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине којим је прописана форма и садржај Обрасца 4/1 – Преглед динамике запошљавања, како би се обезбиједио једнообразан начин попуњавања података о планираном и реализованом броју запослених.	
7	Министарство није сачинило приједлог прописа којим се уређује поступак надзора над Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ.	
8	Нису предложене измјене Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ којим би се утврдили коефицијенти за радна мјеста која нису обухваћена важећим Законом.	
9	Министарство није обавезало институције да изврше провјеру основице за обрачун минулог стажа нити је предузимало активности на прописивању начина поступања у случајевима више обрачунате накнаде.	
10	Није извршена анализа примјене прописа који регулишу неплаћено одсуство.	
11	Савјет министара није разматрао питање обављања послова другог радног мјеста у циљу правилног и једнаког поступања у свим институцијама БиХ.	
12	Упутство о поступању приликом пензионисања изабраних званичника, носилаца извршних функција и руководиоца институција који су у току трајања мандата испунили услове за одлазак у пензију није достављено институцијама БиХ.	
13	Министарство још увијек није покренуло активности на прецизнијем уређивању питања трошкова који су обухваћени накнадом за стручно образовање, усавршавање и обучавање.	
14	Министарство комуникација и транспорта БиХ је у мају 2024. године упутило Информацију у вези с обиљежавањем службених возила у институцијама БиХ ради прибављања мишљења према Уреду за законодавство БиХ и Министарству финансија БиХ, а како би исту упутили на сједницу Савјета министара БиХ ради разматрања и усвајања. У јуну 2024. године Министарство финансија БиХ је доставило позитивно мишљење на упућену Информацију.	
15	У буџету институција БиХ континуирано се планирају средства за смјештај институција БиХ које користе изнајмљени простор. Реализација појединих вишегодишњих пројеката за рјешавање трајног смјештаја не тече планираном динамиком, али су предузимане активности које су у надлежности институција.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
16	Министарство финансија и трезора БиХ у 2023. години није предузимало активности на сарадњи с другим институцијама везано за ангажман спољних сарадника на основу уговора о дјелу.	
17	Ни у 2023. години надлежна тијела Савјета министара БиХ и Парламентарне скупштине БиХ нису извршила благовремена именовања чланова управних и надзорних одбора.	
18	У 2023. години усвојена је Заједничка платформа о принципима и начину имплементације реформе јавне управе у БиХ, затим је успостављен Координациони одбор који је подржао реактивацију рада Фонда те су започете активности на ревидирању Акционог плана за реформу јавне управе. Међутим, Фонд још увијек не функционише те је потребно наставити активности на рјешавању овог питања кроз даљу сарадњу надлежних институција.	
19	Савјет министара БиХ није предузимао активности на анализирању узрока парничних и других спорова који су покренути против институција БиХ.	
20	Министарство није разматрало питање књиговодственог евидентирања потраживања правосудних институција као ни осталих потраживања код институција код којих иста нису евидентирани у главној књизи.	
21	Није прописана обавеза успоставе евиденција и извјештавања о стању залиха код буџетских корисника.	
22	Министарство није разматрало питање оправданости евидентирања курсних разлика на билансним позицијама (краткорочним разграничењима).	
23	У збирном билансу стања још увијек нису реално приказана стална средства.	
24	Министарство је донијело одлуку о усвајању извјештаја пописне комисије о стањима новчаних средстава на ЈРТ, имовине, потраживања и обавеза на 31.12.2023. године на организационом коду 9999 – Трезор.	
25	Савјет министара није актуелизирао рјешавање питања која су стављена у надлежност Комисији за државну имовину с циљем да се имовина којом располажу или коју користе институције БиХ стави у функцију и заштити од свих потенцијалних ризика.	
26	Како у 2023. години није било измјена стопа пореза и доприноса предметну препоруку везано за потписивање тестне скрипте која ће потврдити тачност обрачуна прије пуштања измјена у продукцију, није било могуће испратити.	
27	Савјет министара БиХ није увео нити прописао праксу/механизме за утврђивање одговорности ради евентуалног недоматинског, немарног и незаконитог поступања које је произвело судске спорове.	
28	Интерна евиденција која се води у Министарству још увијек није унапријеђена те не даје поуздане податке о исплаћеним трошковима по основу правоснажних судских пресуда.	

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2021	Савјет министара је путем надлежних институција предузео активности у циљу успоставе јединице интерне ревизије у пуном капацитету у институцијама БиХ тако што су обезбјеђена потребна финансијска средства за запошљавање интерних ревизора и кадровску попуу јединица интерне ревизије.	
2/2021	Централна хармонизацијска јединица је анализирао ефикасност јединица интерне ревизије за 2023. годину и путем Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије обавијестила Савјет министара, Парламентарну скупштину и институције БиХ о активностима које су се проводиле у 2023. години. Савјет министара БиХ је усвојио Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије и Закључком задужио институције, код којих су уочени пропусти и слабости, да су обавезне поступити по препорукама из Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије за 2023. годину.	
3/2021	Централна хармонизацијска јединица је донијела и реализовала Годишњи план за обављање периодичног прегледа квалитета активности јединица интерне ревизије у институцијама БиХ за 2023. годину. Прегледом је обухваћено цјелокупно дјеловање интерне ревизије у Граничној полицији БиХ, сачињен је извјештај и мишљење о усклађености система интерне ревизије у Граничној полицији.	
5/2021	Иако је у Министарству од јануара 2023. године у примјени Упутство о давању мишљења Сектора за буџет за материјале које разматра, усваја и доноси Савјет министара БиХ и даље су констатована одређена кашњења у поступању по захтјевима буџетских корисника, као и неочитовање Министарства по одређеним захтјевима.	
6/2021	У току године извршена је имплементација информационог система за управљање документима којим је обезбјеђена претпоставка за свеобухватно праћење захтјева буџетских корисника за мишљења на нивоу Министарства. Примјена система за електронско управљање документима (OWIS) у потпуности је почела од 17.7.2023. године.	
9/2021	Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника Министарство је обавезало буџетске кориснике који остварују приходе од новчаних казни, судских казни и трошкова судског поступка да у финансијским извјештајима презентују податке о укупним потраживањима, наплаћеним и ненаплаћеним износима.	
10/2021	У нацрту буџета за 2024. годину измијењен је садржај на начин да се из табеле 1. (Преглед прихода, примитака и финансирања) брише пренесени вишак прихода из претходних година, који ће бити исказан у табели 2.а. што ће бити предметом праћења у будућем периоду.	
13/2021	С обзиром на то да се Управа за индиректно опорезивање определила да питање додатка на плату запослених ријеши на другачији начин кроз измјене Закона о Управи за индиректно опорезивање, а не кроз измјене и допуне Закона о платама и накнадама препорука није релевантна за даље праћење.	
17/2021	Министарство није подзаконским актом дефинисало начин обрачуна дневница за службена путовања у случајевима када дневнице исплаћује друга организација или институција.	
18/2021	С обзиром на то да је препорука дата Министарству да преиспита распоред службених возила у институцијама БиХ према тада постојећем правилнику, а да је у 2023. години ступио на снагу нови правилник о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ, наведена препорука се престаје пратити.	

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
20/2021	Министарство је у марту 2023. године упутило Савјету министара Приједлог правилника о измјенама и допунама Правилника о кориштењу средстава за репрезентацију којим се регулише појам поклона као и процедуре и правила у вези с примањем и давањем поклона. Међутим, Савјет министара БиХ се није очитовао на достављени Приједлог правилника.	
22/2021	У новембру 2023. године Савјет министара БиХ је усвојио информацију о потреби изградње објекта Обавјештајно-безбједносне агенције. У складу с идејним пројектом и активностима припремљена је и достављена Одлука на одобравање вишегодишњег пројекта „Изградња објекта сједишта Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ“ за период од 2024. до 2026. године.	
25/2021	Дирекција за цивилно ваздухопловство је у децембру 2023. године доставила Приједлог одлуке о начину набавке и висини средстава за набавку зграде за смјештај Дирекције за цивилно ваздухопловство надлежном Министарству комуникација и транспорта БиХ која је упућена на даље поступање према Савјету министара БиХ.	
7/2020	Министарство узима учешће по питању обезбјеђења претпоставки за доношење Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор, у оквиру својих надлежности.	
10/2020	Приликом обављања финансијске ревизије у институцијама БиХ за 2023. годину и даље су, у одређеним случајевима, утврђене слабости у погледу сравњивања и праћења наплате прихода, иако је Министарство омогућило кориштење web-сервиса и донијело Инструкцију о сравњивању прихода тако да ће се функционално кориштење сервиса за сравњење прихода пратити у будућем периоду.	
28/2020	Министарство није детаљно анализирано и редуцирано захтјеве буџетских корисника за позицију уговора о дјелу.	
30/2020	Са корисницима средстава на основу донесене Одлуке Савјета министара закључени су уговори о кориштењу грант средстава којима су дефинисана међусобна права и обавезе уговорених страна (начин извјештавања, рок за извјештавање, поступање уколико се тражени извјештај не достави или одобрена средства не оправдају). Међутим, и даље постоје случајеви у којима је вршено суфинансирање пројеката који су већ реализовани, док је за већи дио пројеката рок за доставу извјештаја о утрошку средстава друга половина 2024. године.	
34/2020	Централна евиденција о плаћањима чланарина коју води Министарство иностраних послова БиХ садржи све податке предвиђене Инструкцијом о начину планирања, вођења евиденција, плаћања и извјештавања о реализованим чланаринама БиХ у међународним организацијама.	
35/2020	Министарство прати пословање преко пословних банака у погледу трансферисања средстава и у највећем броју случајева придржава се интерних процедура у примјени нултог салда на трансакцијским рачунима, а у ситуацији вишка средстава генерише се налог за пријенос тих средстава на рачун код Централне банке БиХ.	
36/2020	Још увијек постоје отворени рачуни на којима дужи низ година нема промета, мада је Министарство предузимало активности на рјешавању овог питања и тражило информације о статусу рачуна од буџетских корисника за чије потребе су отворени, и даље поједини буџетски корисници нису одговорили на упите Министарства.	
38/2020	Нису констатоване неправилности у исказивању натуралних донација у појединачним извјештајима буџетских корисника сходно важећој инструкцији Министарства.	

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
40/2020	Препорука везана за сачињавање наративних образложења по врстама новчаних токова није релевантна за даље праћење с обзиром на то да су у току активности на увођењу IPSAS стандарда за институције БиХ.	⏸
9/2019	Активности на имплементацији Стратегије реформе управљања јавним финансијама у институцијама БиХ се проводе, према Инструкцији број 1 (припрема Документа оквирног буџета институција БиХ за период 2024 – 2026. година) захтјеви су подношени – презентовани кроз нову табелу програмске структуре, уз нове шифре програма и програмских активности, те нове индикаторе (крајњи исход на нивоу програма).	✅

Статус: 🟢 реализована препорука¹⁰, 🟡 препорука чија је реализација у току¹¹, 🛑 не реализована препорука¹², ⓘ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење¹³.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Систем интерних контрола у јавном сектору PIFC (Public Internal Financial Control) чине три стуба која би требала да обезбиједи довољно синергијских ефеката како би се обезбиједило разумно увјерење да интерне контроле функционишу адекватно и ефективно, а то су:

- Финансијско управљање и контрола (ФУК), које је усмјерено на јачање одговорности за остваривање циљева институције, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле у институцији,
- Функционална, независна и децентрализована интерна ревизија (ИР) која има улогу да пружи помоћ руководиоцу институције вршећи преглед адекватности и ефективности интерних контрола у институцији и
- Централна хармонизацијска јединица (ЦХЈ), као посебна јединица, која развија и усмјерава процесе PIFC-а.

Током ревизије за 2023. годину поновно смо уочили исте или сличне недостатке и неправилности у функционисању институција Босне и Херцеговине (о чему најбоље свједочи обим не реализованих препорука датих претходних година), који упућују на закључак како цјелокупан систем интерних контрола у институцијама БиХ још увијек није на задовољавајућем нивоу, односно да није потпуно успостављен и ефикасан у свим сегментима пословања. Поновно смо утврдили сљедеће недостатке и слабости: бројни пропусти и недостаци присутни су у проведеним поступцима јавних набавки; процес запошљавања и ангажовања особља и даље није транспарентан; правилници о унутрашњој организацији код већег броја институција још увијек нису усклађени са одлукама Савјета министара; реализација вишегодишњих капиталних издатака и даље није на задовољавајућем нивоу (значајна финансијска средства су годинама

¹⁰ Реализоване су активности наведене у препоруци.

¹¹ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

¹² Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

¹³ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције.

резервисана, неискориштена и имобилна); није у потпуности ријешен проблем сравњења наплате прихода које одређене институције остварују на основу свога пословања; у одређеном броју институција није успостављена и попуњена интерна ревизија; систем финансијског управљања и контроле и даље је недовољно изграђен и ефикасан; документација и евиденција везана за употребу службених возила код већег броја институција није потпуна и уређена; итд.

Оно што је важно истакнути јесте чињеница да се горе наведени недостаци понављају већ дужи низ година, да су ови недостаци познати надлежним институцијама, а да систем интерних контрола не функционише на задовољавајућем нивоу, а не предузимају се значајни кораци у циљу њиховог рјешавања. Сматрамо да Министарство (и сви буџетски корисници) путем система интерних контрола могу у великој мјери спријечити понављање неправилности и ненамјенско трошење јавних средстава. Улога Савјета министара, Предсједништва БиХ и Парламентарне скупштине БиХ у овом процесу је такође веома важна, јер се доношењем нових или измјенама постојећих законских рјешења, правовременим доношењем квалитетних проведбених прописа, правовременим усвајањем буџета, директно утиче на јачање одговорности за утрошени јавни новац, повећање финансијске дисциплине те законито, рационално, ефикасно и транспарентно трошење јавних средстава.

Улога регулаторних тијела и агенција¹⁴ је такође веома важна у систему интерних контрола јер се, неријетко управо на основу њихових сагласности, ставова и мишљења проводе поступци којима се доводе у питање транспарентност и законитост поступања институција БиХ.

Детаљнија образложења о уоченим неправилностима и недостацима током 2023. године дата су у одговарајућим поглављима овог Извјештаја.

• Рачуноводствене политике

У институцијама БиХ функционисање Информационог система финансијског управљања (ИСФУ) са финансијско-рачуноводственог аспекта је централизовано с аутоматизованим системом Главне књиге трезора и помоћних књига, с тим да надзор и контролу над системом проводи Министарство. Законом о финансирању институција БиХ утврђена је модификована рачуноводствена основа као основа за евиденцију прихода и расхода буџета институција БиХ. Модификована рачуноводствена основа подразумијева рачуноводствену евиденцију прихода у периоду када постају расположиви и мјерљиви, а расхода у моменту настанка обавезе. Извјештаји о извршењу Буџета институција БиХ припремају се у складу са Правилником о финансијском извјештавању за институције БиХ, док се рачуноводствена евиденција у систему Главне књиге трезора врши у складу са Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Законом о рачуноводству и ревизији БиХ који је донесен још 2004. године дефинисано је да ће до објављивања међународних рачуноводствених стандарда за владе и друга правна лица из јавног сектора, буџети, буџетски корисници и ванбуџетски фондови у БиХ примјењивати важеће прописе институција БиХ, ентитета и Брчко дистрикта о рачуноводству и финансијском извјештавању.

¹⁴ Агенције за државну службу БиХ, Министарства правде БиХ и сл.

Међутим, наведени међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор нису донесени.

Усвајањем и примјеном међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор испунили би се услови за усклађеност и обраду рачуноводствених података јавног сектора, као и могућност упоређивања финансијских извјештаја за јавни сектор у БиХ.

Савјет министара је усвојио стратегије управљања јавним финансијама и то 2022. године усвојило је Свеобухватну стратегију управљања јавним финансијама у БиХ за период 2021 – 2025. година, а у фебруару 2021. године усвојена је Стратегија реформе управљања јавним финансијама у институцијама Босне и Херцеговине за период 2021 – 2025. година. У оквиру Пројекта IPA 2020 у сарадњи с Европском комисијом почела је имплементација ЕУ пројекта, у јуну 2024. године израђен је Акциони план процеса и активности за примјену IPSAS стандарда за институције БиХ. Наведени документ је донесен у оквиру Активности 3. – Подршка примјени IPSAS стандарда за институције БиХ, Федерацију БиХ и Брчко дистрикт. Акциони план је окарактерисан као кровни документ процеса подршке за примјену IPSAS стандарда за период 2025 – 2027. за институције БиХ.

Канцеларија за ревизију је по питању усвајања и примјене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор дала препоруку у претходном периоду, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 7/2020 у Табели 2а), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

- **Усклађивање правилника о унутрашњој организацији и систематизацији институција Босне и Херцеговине са одлукама Савјета министара БиХ**

Институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији с одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине¹⁵ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине.¹⁶

Наведене одлуке су донесене у циљу хармонизације и примјене истих принципа о начину унутрашње организације, разврставања и описа радних мјеста у органима управе Босне и Херцеговине.

Увидом у финансијске извјештаје појединачних институција утврдили смо да је у току 2023. године усвојено пет правилника о систематизацији. Од 74 ревидиране институције, код 18 је у мишљењу о усклађености пословања скренута пажња на неусклађеност правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ. Укупно су четири институције доставиле правилнике на разматрање и усвајање Савјету министара БиХ (једна институција доставила у октобру 2022. године, двије у 2023. години и једна у 2024. години). Наведене приједлоге правилника Савјет министара БиХ је у 2023. години разматрао, али није усвојио због потребе додатних усаглашавања. Савјет министара БиХ је заузео став како се неће изјашњавати по питању приједлога правилника док се не

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

доставе мишљења надлежних институција или не усагласе и разјасне недоумице из мишљења Министарства финансија и трезора БиХ.

Анализирајући динамику активности на усаглашавању правилника са одлукама Савјета министара БиХ можемо констатовати да се иста одвија веома споро. Иако је од доношења Одлуке о принципима и Одлуке о критеријумима прошло више од девет година, још увијек све институције нису ускладили своје правилнике с одлукама Савјета министара БиХ.

Код одређеног броја институција су, именовањем новог руководства, започете активности на изради приједлога правилника о систематизацији обустављене те су започете активности на доношењу новог приједлога правилника чиме је обавеза усклађивања истог са одлукама Савјета министара БиХ враћена у почетну фазу. Одређене институције су покренуле активности како би ускладили своје правилнике са поменутих одлукама Савјета министара БиХ, али тај процес још нису завршили, док неке институције нису ни покушале покренути активности на усклађивању својих правилника.

Један од разлога недоношења усклађених правилника о унутрашњој организацији јесте што већина институција није на вријеме започела процес усклађивања својих правилника због чега долази до кашњења у цијелом процесу. Такође, на кашњење су утицали и неуједначени ставови између институција и институција надлежних за давање мишљења по питању садржаја правилника о унутрашњој организацији (нпр. Министарство правде БиХ је указивало на потребу корекције предложених описа послова за одређена радна мјеста, Министарство финансија и трезора БиХ није подржало број систематизованих радних мјеста и/или су дате примједбе у погледу разврставања радних мјеста средње стручне спреме у платне разреде и сл.).

Имајући у виду чињеницу да су институције БиХ биле дужне да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији са горе наведеним одлукама, од кључне је важности да институције окончају активности на изради новог правилника који ће бити усклађен с наведеним одлукама Савјета министара БиХ и потребама институције.

ПРЕПОРУКА 1

Савјет министара и Министарство су дужни предузети активности из своје надлежности како би институције ускладили правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

• Поступање Министарства по захтјевима буџетских корисника

Министарство даје мишљења на материјале које разматра, усваја и доноси Савјет министара БиХ¹⁷. У оквиру Министарства, подијељена је надлежност за давање мишљења у зависности од садржаја материјала на: Сектор за трезорско пословање, Сектор за финансијско планирање развоја и координацију међународне помоћи и Сектор за буџет.

Министарство евиденцију улазне и излазне поште води кроз систем за електронско управљање документима (OWIS). У оквиру тог система могуће је генерисати извјештаје који ће на основу класификацијске ознаке исписати преглед захтјева за мишљења

¹⁷ У складу с чланом 31, став 1. тачка е) Пословника о раду Савјета министара БиХ;

упућених Министарству у 2023. години по секторима. Међутим, примјена наведеног система у потпуности је почела од 17.7.2023. године.

По питању реализације препоруке дате у вези с поступањем Министарства по захтјевима буџетских корисника, Министарство је донијело интерни акт¹⁸ којим је регулисан поступак давања мишљења те утврђени рокови за поступање и одговорности запослених за поступање од дана пријема материјала. Увидом у достављене прегледе захтјева за давање сагласности и мишљења Министарства констатовано је да је у одређеним случајевима¹⁹ Министарство и током 2023. године каснило с достављањем одговора институцијама БиХ по заprimљеним захтјевима²⁰. Наведена кашњења су се кретала у распону од десет дана до неколико мјесеци у односу на утврђене рокове. Такође, у мањем броју случајева²¹, у Министарству се нису очитовали по заprimљеним захтјевима. Наведени акти за које су утврђена кашњења или неочитовање Министарства односили су се на мишљења на приједлоге: програма рада институција, одлуке о одобравању новог запошљавања, правилнике о унутрашњој организацији институција, одлуке о одобравању средстава из текуће резерве, одлуке о одобравању вишегодишњих пројеката, нацрте правилника о условима набавке и начину кориштења возила за специјализоване намјене у институцијама и сл.

Канцеларија за ревизију је у претходним годинама давала препоруке по питању поступања Министарства по захтјевима буџетских корисника (препука број 5/2021 у Табели 2а) те је оцијенио да Министарство предузима активности које су претходно презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

- **Поступање Савјета министара БиХ по захтјевима буџетских корисника**

И током обављања појединачних финансијских ревизија за 2023. годину констатован је одређени застој у званичној комуникацији између појединих институција БиХ и Савјета министара БиХ. Наиме, и даље постоје случајеви да се акти институција, који су достављени Генералном секретаријату Савјета министара БиХ, не разматрају, као и случајеви неблаговременог усвајања и давања сагласности на акте буџетских корисника од стране Савјета министара БиХ. Међу достављеним материјалима се ради и о питањима која могу имати утицај на пословање институција у погледу функционалног обављања њихових надлежности и остварења циљева пословања будући да одлуке које доноси Савјет министара БиХ имају финансијски, правни, безбједносни и општедруштвени значај.²²

¹⁸ Упутство о давању мишљења Сектора за буџет за материјале које разматра, усваја и доноси Савјет министара БиХ, број 05-02-3-8378-1/22 од 29.12.2022. године;

¹⁹ У 17% случајева у односу на укупан број предмета.

²⁰ Чланом 33. Пословника о раду Савјета министара БиХ рок за поступање је 10 дана од дана пријема материјала, а када се ради о питањима о којима треба хитно заузети став, органи су дужни дати мишљење одмах;

²¹ Министарство је 2023. године заприимило 626 захтјева за поступање. Од наведеног броја, Министарство се није очитовало-дало мишљење на 13 захтјева.

²² Примјер су приједлози: правилника о унутрашњој организацији, одлуке о именовању руководиоца институција, одлуке о вишегодишњим пројектима те приједлог правилника о измјенама и допунама Правилника о кориштењу средстава за репрезентацију којим се регулише појам поклона као и процедуре и правила у вези с примањем и давањем поклона који је упутило Министарство финансија и трезора БиХ.

Као што смо то раније истицали, неправовремено разматрање и усвајање достављених материјала на сједницама Савјета министара БиХ може за посљедицу имати ограничавање активности институција БиХ и негативне ефекте по јавна средства, с обзиром на то да од самог одговора и одлука Савјета министара БиХ зависи даљи начин функционисања институција у оквирима њихове надлежности.

Кроз процесе финансијске ревизије институција констатоване су и ситуације гдје министарства и друге институције надлежне за давање својих мишљења, нису благовремено одговориле на акте институција, а што је често разлог неупућивања таквих материјала Савјету министара БиХ на разматрање. Изостанак њихових правовремених одговора на захтјеве институција је у супротности са чланом 33. Пословника о раду Савјета министара БиХ, будући да је рок за поступање десет дана од дана пријема материјала, а када се ради о питањима о којима треба хитно заузети став, органи су дужни дати мишљење одмах. Наведено ће бити предметом финансијских ревизија у наредном периоду.

ПРЕПОРУКА 2

Савјет министара је дужан благовремено разматрати достављене материјале и доносити неопходне прописе у складу с важећим законским прописима, те благовремено предузимати адекватне активности и мјере како би све остале релевантне институције испуниле своје законске обавезе.

4. УСВАЈАЊЕ БУЏЕТА ЗА 2023. ГОДИНУ

Министарство је, као надлежна институција за припрему буџета и финансирање буџетских институција, у складу с буџетским календаром покренуло активности на припреми и изради буџета за 2023. годину. Министарство је 23.2.2022. године буџетским корисницима доставило Инструкцију за буџетске кориснике број 1. Анализирајући динамику реализације дефинисаних активности констатујемо да се значајно каснило у дијелу усвајања докумената. Савјет министара БиХ је био у обавези да Документ оквирног буџета за период 2023 – 2025. година усвоји до 30. јуна 2022. године, међутим, исти је усвојен тек 15. марта 2023. године.

Усвајање наведеног документа, као и Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину (у даљем тексту: Закон о буџету) директно је везано за усвајање документа Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2023 – 2025. година, који је требао да се донесе до 31. маја 2022. године. Фискални савјет БиХ је, уз закашњење од девет мјесеци, 6. марта 2023. године дао сагласност на Глобални оквир фискалног биланса и политика БиХ, на основу којег је закључен Споразум о усвајању документа Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2023 – 2025. године. Споразумом о усвајању документа Глобалног оквира фискалног биланса и политика у БиХ за период 2023 – 2025. године оквир буџета институција БиХ за 2023. годину повећан је у односу на претходну годину за 241.800.000 КМ и износи 1.315.400.000 КМ.

Кашњење у закључивању наведеног Споразума рефлектовало се и на достављање Приједлога документа оквирног буџета институција БиХ за период 2023 – 2025. година

Савјету министара на разматрање и усвајање од стране Министарства. Наведени документ Савјет министара усвојио је 15. марта 2023. године, са закашњењем од осам мјесеци. Истог дана Савјет министара је усвојио и Нацрт закона о буџету за 2023. годину (законски рок је био 15. октобар 2022. године). Предсједништво БиХ је на 9. ванредној сједници, одржаној 20.3.2023. године, утврдило Приједлог закона о буџету за 2023. годину (законски рок био 1. новембар 2022. године) који је прослијеђен Парламентарној скупштини БиХ на одлучивање. Парламентарна скупштина БиХ је усвојила Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину 30.3.2023. године.

Усвојеним Законом о буџету за 2023. годину одобрени су расходи у укупном износу од 2.561.366.362 КМ, од чега је за финансирање рада институција одобрено 1.315.400.000 КМ, а 1.245.966.362 КМ за сервисирање спољног дуга.

Током године, према презентованим подацима, извршена је измјена и корекција усвојеног Закона о буџету којом су средства увећана за 248.321.977 КМ, тако да су укупна расположива средства, укључујући и средства за сервисирање спољног дуга у 2023. години износила 2.809.688.339 КМ. Увећање се највећим дијелом односи на промјену структуре буџета која је вршена у дијелу промјене структуре вишегодишњих капиталних улагања.

С обзиром на то да Парламентарна скупштина БиХ није усвојила Закон о буџету прије почетка фискалне године, финансирање институција у првом кварталу године било је привремено. За финансирање институција БиХ одобравана је $\frac{1}{4}$ средстава одобрених Законом о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину.

Анализирајући кроз године динамику усвајања буџета може се констатовати да се законом дефинисани рокови за усвајање буџета не поштују. С обзиром на то да се каснило с усвајањем Глобалног оквира фискалног биланса и политика БиХ за 2023. годину, исто се рефлектовало и на реализацију других законом дефинисаних активности које слиједе у процесу доношења буџета. И поред чињенице да је законом дефинисан начин финансирања институција у случају неусвајања закона о буџету, односно да су средства за финансирање рада институција обезбијеђена у износу од једне четвртине буџета за 2022. годину, овакво поступање у континуитету значајно утиче и ограничава реализацију започетих и покретање нових, планираних активности институција. Имајући у виду да је рад институција у 2019. години у потпуности финансиран у складу с одлукама о привременом финансирању, као и прва половина 2020. године, буџет за 2021. годину није ни усвојен, док је и у првој половини 2022. године и првом кварталу 2023. године рад институција привремено финансиран. Наведена ситуација значајно утиче и директно се рефлектује на планирање и остваривање циљева институција. Неблаговремено усвајање буџета, односно финансирање институција на привременој основи, онемогућава буџетске кориснике да покрећу нове и реализују започете капиталне пројекте који су неопходни за редовне активности из надлежности институција БиХ. Неблаговремено усвајање буџета значајно повећава ризик за неефикасно и неефективно пословање и трошење јавних средстава.

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је да сви субјекти/институције²³ уложе додатне напоре како би буџет институција БиХ био усвојен правовремено уз поштовање прописаних процедура и буџетског календара, а све у циљу ефикаснијег и ефективнијег рада институција БиХ и јачања повјерења у њихов рад.

Кроз ревизионе активности констатовано је да је Управи за индиректно опорезивање Законом о буџету за 2023. годину одобрен значајно већи износ средстава на позицији капиталних улагања – набавка грађевине, од траженог износа.

Наиме, увидом у документ Нацрта закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину који је Министарство 16.11.2022. године упутило Савјету министара БиХ на усвајање, Управи за индиректно опорезивање на позицији набавка грађевина су предложена средства у износу од 5.000.000 КМ. Међутим, по усвајању Глобалног оквира фискалног биланса и политика БиХ за 2023 – 2025. годину, при изради новог нацрта буџета, Министарство је Управи за индиректно опорезивање на позицији набавке грађевина предложило повећање средстава за 34.550.000 КМ иако Управа као буџетски корисник то повећање није тражила.

Разлог и основа за исказано повећање средстава нису наведени, нити је кроз службене забиљешке образложено повећање расположивости средстава на овој позицији. Према добијеним информацијама у Сектору за буџет повећање расположивих средстава је извршено по усменом налогу.

Наведено поступање Министарства представља одступање од Закона о финансирању институција БиХ (члана 7.) и provedбеним прописима прописаних процедура подношења и одобравања буџетског захтјева који се заснива на исказаним потребама буџетског корисника, горњој граници расхода те консултацијама и преговорима двије стране које имају документован траг.

У коначници, по усвајању буџета за 2023. годину, Управи за индиректно опорезивање је одобрено 39.550.000 КМ на позицији набавке грађевина. Током године вршена је измјена и допуна одобрених средстава на овој позицији (детаљније у тачки 9.3.1. Извјештаја – Вишегодишња капитална улагања).

ПРЕПОРУКА 4

Министарство је дужно да у потпуности поштује процедуре доношења буџета прописане Законом о финансирању институција БиХ и provedбеним прописима тако да обезбиједи да се на бази исказаних потреба буџетских корисника и горње границе расхода утврђује коначан приједлог при чему активности усаглашавања буџета требају бити засноване на документацији и транспарентно образложене.

²³ Фискални савјет, Савјет министара, Министарство, Предсједништво и Парламентарна скупштина.

5. ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ БУЏЕТА

5.1. Преструктурисање буџета

Закон о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину усвојен је крајем марта 2023. године, а ступио на снагу 1.4.2023. године²⁴. До момента усвајања Буџета, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ²⁵, финансирање је вршено на основу Инструкције о привременом финансирању.

Преструктурисање расхода буџета вршено је на основу Инструкције о преструктурисању расхода буџетских корисника за 2023. годину²⁶. Наведеном Инструкцијом је дефинисано да Министарство разматра захтјеве за преструктурисање и након завршене анализе доноси одговарајућу одлуку (да ли прихвата захтјев у цијелости, дјелимично или га одбацује) и о томе обавјештава буџетског корисника (подносиоца захтјева за преструктурисање расхода).

Према информацијама Министарства, у периоду 1.1 – 31.12.2023. године запримљено је 125 захтјева за преструктурисање од чега је донесена 121 одлука о преструктурисању расхода (113 преструктурисања је у потпуности одобрено, а осам захтјева корисника је дјелимично одобрено). За три буџетска корисника није одобрен захтјев за преструктурисање расхода, за шест буџетских корисника није вршено преструктурисање расхода, док је један захтјев повучен.

У 2023. години, сходно одлукама о преструктурисању расхода, укупан износ преструктурисања расхода за 69 буџетских корисника износи 26.122.086 КМ или 2% у односу на Буџет за 2023. годину (1.315.400.000 КМ), односно 2,2% у односу на извршење Буџета за 2023. годину у извјештајном периоду (1.185.210.338 КМ²⁷). Као разлог за преструктурисање расхода буџетски корисници су наводили следеће: неблаговремено усвајање буџета и финансирање у претходној години које се заснивало на одлукама/инструкцијама о привременом финансирању при чему није била могућа набавка сталних средстава у 2022. години па су институције покушале обезбиједити набавку потребних сталних средстава у 2023. години, флукуација запослених у институцијама БиХ, инфлаторна кретања која су утицала на раст цијена везаних за производе, робе и услуге и слично.

Према достављеним подацима Министарства, у коначници, укупним преструктурисањем су увећани капитални издаци у износу од 7.311.866 КМ, а умањени су текући издаци у износу од 7.014.866 КМ, текући трансфери и грантови у износу од 250.000 КМ и капитални трансфери и грантови у износу од 47.000 КМ.

У оквиру повећања и умањења расхода у оквиру економских категорија највећи утицај је имало преструктурисање расхода Министарства одбране БиХ, Граничне полиције БиХ, Управе за индиректно опорезивање БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ и Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ.

²⁴ Службени гласник БиХ број 22/23

²⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

²⁶ 05-02-2-3102-2/23 од 12.04.2023.године

²⁷ Нису укључена намијенска средства за сервисирање спољног дуга из фонда 40.

Код 13 буџетских корисника (који су захтјеве поднијели у децембру 2023. године), Министарство је одобрило реструктурисање средстава за покриће обавеза које су институције већ створиле, односно евидентирале расходе, иако средства за те расходе нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију како је прописано Законом о финансирању институција БиХ. Наиме, чланом 14. став 2. Закона о финансирању институција БиХ прописано је да буџетским корисницима није дозвољено да стварају обавезе, односно расходе или оптерећења буџетских позиција, ако средства за те расходе или оптерећења буџетских позиција нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију.

Према информацијама Министарства на претходно наведено, реструктурисање расхода је одобрено да би се избјегли судски трошкови и евентуалне затезне камате с обзиром на то да су обавезе већ створене.

Напомињемо да је у одређеним случајевима приликом доношења одлуке о реструктурисању расхода за поједине буџетске кориснике, Министарство сугерисало да се правовремено, системски и свеобухватно приступа процесу планирања и контроли извршења буџета те да се унаприједи наведени процеси с јасно утврђеним циљевима и потребама.

Ревизијом финансијских извјештаја појединачних буџетских корисника утврђено је да једној институцији Министарство није одговорило у року дефинисаном Пословником о раду Савјета министара БиХ. Наиме, буџетски корисник је захтјев за реструктурисање расхода упутио Министарству у децембру 2023. године, а Министарство је Одлуку о реструктурисању доставило истом тек 28.2.2024. године.

Наведеним Пословником је дефинисано да су Уред за законодавство, министарства и други органи из члана 31. Пословника дужни да дају своје мишљење обрађивачу најкасније у року од 10 дана од дана пријема материјала, а када се ради о питањима о којима треба хитно заузети став, органи су дужни дати мишљење одмах.

ПРЕПОРУКА 5

Министарство је дужно да након разматрања захтјева за реструктурисање доноси одговарајуће одлуке уз потпуно поштовање прописаних рокова који су дефинисани Пословником о раду Савјета министара БиХ.

5.2. Текућа резерва

Законом о финансирању регулисано је питање употребе текуће резерве о којој одлучује Савјет министара по добијању мишљења Министарства финансија и трезора БиХ. Буџетско издвајање за текућу резерву не смије прећи износ од 3% укупног буџета изузимајући износ за сервисирање спољног дуга. Средства текуће резерве се могу користити за:

- финансирање хитних и ванредних издатака програма који нису уврштени у буџет;
- финансирање трошкова међународних спорова и арбитража;

- ц) финансирање нових институција БиХ које током фискалне године стекну статус буџетског корисника;
- д) грантове непрофитним организацијама.

Такође, средства из текуће резерве могу се додијелити непрофитним организацијама на начин и у износу који се утврди у посебној одлуци Савјета министара БиХ.

У наредној табели (Табела 3) дат је преглед одобрених и извршених средстава буџетске резерве за 2023. годину:

Текућа резерва по одлукама	Планирано 2023.	Одобрено 2023.	Реализовано 2023.
1	2	3	4
Савјет министара БиХ	8.829.000	8.245.576	8.044.406
Бошњачки члан Предсједништва БиХ	120.000	118.900	118.900
Хрватски члан Предсједништва БиХ	120.000	120.000	120.000
Српски члан Предсједништва БиХ	120.000	120.000	120.000
УКУПНО	9.189.000	8.604.476	8.403.306

Табела 3. Преглед одобрених и извршених средстава буџетске резерве за 2023. годину

Према презентованим подацима, Савјет министара БиХ донио је 14 одлука²⁸ којима је извршен пријенос средстава текуће резерве појединачним институцијама у укупном износу од 8.245.576 КМ, док се износ од 358.900 КМ односи на одобрено интервентно кориштење текуће резерве, на основу појединачних одлука чланова Предсједништва БиХ²⁹. У односу на претходну годину, планиране текуће резерве су мање за 9.653.000 КМ.

Можемо констатовати како су средства дијелом кориштена за финансирање хитних и ванредних издатака и програма, а дијелом за финансирање редовних текућих активности институција БиХ, што је посљедица привременог финансирања и неблаговременог усвајања Буџета за 2023. годину, услијед повећања цијена енергената на тржишту и слично.

Одобравање грантова из средстава текуће резерве

У оквиру одобрене буџетске резерве (8.604.476 КМ), износ од 6.304.505 КМ односи на текуће грантове и трансфере, а 30.000 КМ на капиталне трансфере, док се 359.800 КМ на интервентну текућу резерву.

Сходно члану 17. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину планирано је 360.000 КМ у сврху интервентног кориштења средстава текуће резерве, које је дато на располагање члановима Предсједништва БиХ (у једнаким омјерима). Намјена додјеле средстава интервентне текуће резерве, од стране чланова Предсједништва БиХ, уређена је Правилником о додјели средстава интервентне текуће резерве за 2023. годину³⁰, а односи се на: хуманитарне потребе, подршка образовању,

²⁸ Службени гласник БиХ број 11/23, 20/23, 21/23, 25/23, 43/23, 50/23, 55/23, 60/23, 60/23, 65/23, 81/23, 87/23 и 7/24

²⁹ Сходно члану 17. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину

³⁰ Број 01-50-1-1141-12/23 од 1.4.2023. године

развоју духовности, културног стваралаштва и спорта, подршка невладином сектору, као и друге намјене. Укупно је реализовано 359.800 КМ на основу 86 појединачних одлука. Додјела средстава је вршена у распону од 500 КМ до 20.000 КМ. Чланови Предсједништва БиХ понаособ доносе одлуке о додјели средстава интервентне текуће резерве. Појединачним одлукама о додјели средстава интервентне текуће резерве наведена је обавеза достављања извјештаја крајњих корисника. Средства су додјељивана спортским клубовима, удружењима грађана, појединцима, вјерским заједницама, културно-умјетничким друштвима, итд.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Правилник о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине³¹ (у даљем тексту: Правилник о финансијском извјештавању) прописује облик и садржај финансијских извјештаја, упутства за сачињавање периодичних финансијских извјештаја и годишњег финансијског извјештаја, периоде за које се састављају, те начин и рокове израде периодичних и годишњег финансијског извјештаја институција Босне и Херцеговине.

Чланом 20. наведеног Правилника је прописано да се годишњи извјештаји састоје од рачуноводствених извјештаја и анализе исказа (текстуалног дијела). Сходно члану 21. истог Правилника Министарство финансија и трезора, за ниво Буџета институција БиХ, сачињава следеће годишње рачуноводствене извјештаје:

- а) Збирне прегледе образаца које сачињавају буџетски корисници³²;
- б) Преглед извршења буџета по буџетским корисницима (Образац 3);
- в) Преглед прихода, примитака, расхода и издатака по економским категоријама (Образац 8);
- г) Извјештај о новчаним токовима (Образац НТ);
- д) Годишњи извјештај о извршењу буџета (Образац ГИБ).

У претходном периоду смо кроз поступке ревизије констатовали да су садржаји одређених образаца годишњег финансијског извјештаја (Образац 1 – консолидовани образац, Образац 2 – консолидовани образац, Образац 4/1) измијењени у односу на садржаје дефинисане Правилником о финансијском извјештавању. Наиме, општи циљ финансијске ревизије је утврдити да ли финансијски извјештаји приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, финансијски положај, финансијску успјешност и готовинске токове за дату годину, у складу с примјенљивим оквиром финансијског извјештавања.

Констатовали смо да је Министарство предузимало активности на усклађивању форме појединих образаца у Правилнику о финансијском извјештавању (Образац 4/1), те је у Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину измијенило

³¹ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

³² Биланс стања - Образац БС; Преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама - Образац 1; Преглед расхода и издатака по економским категоријама - Образац 2; Посебни подаци о платама и о броју запослених - Образац 4; Преглед динамике запошљавања - Образац 4/1; Класификација расхода и издатака буџета по владиним функцијама (COFOG) - Образац 5; Преглед сталних средстава у облику ствари и права са стањем 31.12.____. године - Образац 6; Преглед капиталних улагања по врстама и пројектима - Образац 6/1; Преглед дознака из текуће резерве буџета - Образац 7.

садржај табеле 1. у циљу усклађивања са постојећим оквиром финансијског извјештавања.

По питању препоруке да је Министарство дужно дефинисати примјенљиви облик и садржај образаца који чине годишњи извјештај, те исте попуњавати на прописани начин (препука број 4/2022), у складу с наведеним оцијенили смо како је Министарство предузимало активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

7. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину³³, одобрена су средства у укупном износу од **2.561.366.362 КМ** (институције БиХ 1.315.400.000 КМ и сервисирање спољног дуга 1.245.966.362 КМ).

Током године извршене су измјене и допуне Буџета институција БиХ³⁴ у укупном износу од **248.321.977 КМ** па је кориговани буџет у 2023. години износио **2.809.688.339 КМ**.

Према подацима презентованим у Прегледу расхода и издатака по економским категоријама за 2023. годину (Образац 2 – Збирни образац), остварени су расходи у укупном износу од 2.440.426.078 КМ. Од наведеног износа на институције БиХ односи се износ од 1.185.210.338 КМ (укупан износ извршења на фондовима 10, 20, 30 и 50)³⁵, а на сервисирање спољног дуга износ од 1.255.215.740 КМ. Наведени подаци су усаглашени с подацима у Главној књизи трезора. У обрасцу је наведена напомена да су на ставци 28, 616200 - Издаци за стране камате и на ставци 52, 823200 - спољне отплате, приказани су збирни (дупли) подаци о каматама и отплатама у износу од 16.387.481 КМ на име измиривања обавеза спољног дуга из Буџета институција Босне и Херцеговине и сервисирање дуга (фонд 10 и фонд 40), јер ставке нису консолидоване.

Међутим, Министарство је сачинило и Образац 2 – консолидовани образац у којем је исказано извршење расхода у укупном износу од 2.424.038.597 КМ, с напоменом да су из износа укупних расхода искључена средства извршена Буџетом институција БиХ за отплату дуга институција БиХ у износу од 16.387.481 КМ, јер су иста приказана и на расходима институција и на расходима за сервисирање спољног дуга.

У наредној табели (Табела 4) приказан је преглед извршења буџета по економским категоријама (Образац 2 – консолидовани):

³³ Службени гласник БиХ, број 22/23

³⁴ Уносе се измјене и допуне по основу ребаланса, реструктурисања, прерасподјела, резерве, намјенских средстава и др.

³⁵ Образац 2 - ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ-колоне 7а, 7б, 7ц и 7е

Р. бр	Опис	Буџет за 2023.	Измјене и допуне	Кориговани буџет	Извршење за 2023.	Разлика (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Текући издаци	1.163.212.000	50.633.879	1.213.845.879	1.079.521.183	134.324.696	89
II	Текући грантови и трансфери	33.913.000	5.134.124	39.047.124	33.159.742	5.887.382	85
III	Капитални грантови и трансфери	1.223.000	1.932.981	3.155.981	951.648	2.204.333	30
IV	Издаци за стране камате	858.000	0	858.000	739.574	118.426	86
V	Капитални издаци	90.555.000	189.157.565	279.712.565	55.190.285	224.522.281	20
VI	Спољне отплате	16.450.000	0	16.450.000	15.647.906	802.094	95
	УКУПНО БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ И ДИРЕКТНИ ТРАНСФЕРИ С ЈРТ-а (I до VI)	1.306.211.000	246.858.550	1.553.069.550	1.185.210.338	367.859.212	76
VII	Резервисања	9.189.000	-8.604.475	584.525	0	584.525	0
A	РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ (I до VII)	1.315.400.000	238.254.075	1.553.654.075	1.185.210.338	368.443.736	76
B	СЕРВИСИРАЊЕ СПОЉНОГ ДУГА	1.245.966.362	10.067.902	1.256.034.264	1.255.215.740	818.524	100
C	УКУПНО РАСХОДИ (A+B)	2.561.366.362	248.321.977	2.809.688.339	2.424.038.597	369.262.261	86

Табела 4. Преглед извршења буџета по економским категоријама

Како је видљиво из претходне табеле, у колони 6 приказано је извршење буџета у износу од 2.424.038.597 КМ.

Министарство је, дакле, као и претходне године, сачинило двије форме Обрасца 2 у којима приказује укупне расходе у различитом износу, јер у Обрасцу 2 - Консолидовани умањује укупан збир за износ средстава за отплату дуга по кредитима институција БиХ, иако су иста садржана у обје категорије које се сабирају.

У текстуалном дијелу извјештаја Министарство се позива на Образац 2 (без напомене о ком обрасцу се ради), те имајући у виду наставак текста и напомене гдје су приказани издаци по економским категоријама, може се закључити да се користе подаци управо из поменутог обрасца.³⁶ Уколико Министарство сматра да је приказивање података у поменутом обрасцу, који није прописан Правилником о финансијском извјештавању, корисно и сврсисходно, онда би подаци требали бити усаглашени, тј. исказани на исти начин, уз адекватне напомене које оба обрасца већ садрже. На тај начин се код корисника извјештаја не би јављале дилеме у погледу тачности исказаних податка, тј. расхода.

³⁶ У текстуалном дијелу извјештаја Министарство није у потпуности примјењивало ознаке из Обрасца 2 Консолидовани образац јер је код капиталних издатака навело да су исказани у Обрасцу 2, дио A-II умјесто на дио A-V

Према подацима из претходне табеле видљиво је да је најнижи проценат извршења расхода исказан на позицији капиталних издатака (20%). Низак ниво извршења капиталних издатака у највећој мјери је посљедица дугогодишње неефикасне реализације вишегодишњих пројеката. Такође, низак ниво извршења буџета на позицији капиталних издатака је у одређеној мјери и посљедица привременог финансирања институција БиХ у првом кварталу 2023. године. Наиме, у наведеном периоду нису се могли извршавати нови капитални расходи и издаци, грантови и трансфери, односно квартално су се могли извршавати текући расходи и издаци у износу до $\frac{1}{4}$ средстава усвојеног буџета за 2022. годину, те расходи и издаци из донација, вишегодишњих пројеката и других намјенских средстава.

Преглед расхода и издатака по економским категоријама за 2023. годину – Образац 2 Консолидовани образац и Образац 2 Збирни образац приказан је у прилогу Извјештаја.

8. ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ

У текстуалном дијелу Извјештаја о извршењу Буџета институција БиХ наведено је да укупни приходи, примици и финансирање који су били на располагању институцијама БиХ у 2023. години износе **1.398.314.346 КМ**, те да наведени износ обухвата и пренесени вишак прихода из претходне године у износу који је и планиран (**141.100.000 КМ**).

На основу препорука Канцеларије за ревизију, да се обрасци сачињавају према важећем Правилнику, Министарство је ове године, уз Извјештај о извршењу Буџета, за институције БиХ сачинило и два обрасца.

- Образац 1. (Консолидирани образац) – наведени образац није прописан Правилником о финансијском извјештавању³⁷, али одговара Табели 1. из Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ³⁸ и у истом је исказан пренесени вишак прихода из претходних година као средства која су на располагању институцијама.
- Образац 1. (Збирни образац) – сачињен у складу са Правилником о финансијском извјештавању и у истом није садржан пренесени вишак прихода из претходне године.

Преглед прихода, примитака и финансирања за 2023. годину – Образац 1 Консолидовани образац и Образац 1 Збирни образац приказан је у прилогу Извјештаја.

У наведеним обрасцима исказани су подаци о оствареним и планираним износима како слиједи:

³⁷ Сл. гласник БиХ, бр. 25/2015, 91/2017 и 2/2024

³⁸ Сл. гласник БиХ, бр. 22/23

Редн и број	Опис	Буџет за 2023. годину	Остварени кумулативни износ у 2023. години	Остварени кумулативни износ у 2022. години
Образац 1. Консолидовани образац				
1	Укупни приходи финансирање и примици на располагању институцијама БиХ (А+Б)	1.315.400.000	1.398.314.346	1.112.984.162
2	Приходи за сервисирање спољног дуга	1.245.966.362	1.273.134.963	804.650.276
3	УКУПНО (1+2)	2.561.366.362	2.671.449.309	1.917.634.438
4	У обрасцу исказани укупни приходи и финансирање за институције БиХ и сервисирање међународних обавеза БиХ (А+Б+Ц)	2.561.366.362	2.655.061.828	1.912.351.479
5	Разлика (образложено у напомени обрасца као искључење средстава извршених буџетом за отплату дуга државних институција јер су иста исказана и на приходима институција БиХ и на приходима за сервисирање спољног дуга)	0	16.387.481	5.282.959
Образац 1. Збирни образац				
6	Укупни приходи, примици и финансирање на располагању институцијама (фонд 10, 20, 30 и 50)	1.173.378.000	1.257.214.346	1.051.273.162
7	Приходи за сервисирање спољног дуга (фонд 40)	1.246.888.362	1.273.134.963	804.650.276
8	УКУПНО (6+7)	2.420.266.362	2.530.349.309	1.855.923.438
9	У обрасцу исказани укупни приходи, примици и финансирање (1+6+24+39) Напомена у обрасцу је да су на ставци 19, 72270 - Непланиране уплате-остали приходи (21.199.023 КМ фонд 10 и 40) исказани збирни (дупли подаци) о каматама и отплатама у износу од 16.387.481 КМ на име измиривања обавеза спољног дуга из Буџета институција БиХ јер ставке нису консолидоване. У 2023. години непланиране уплате - остали приходи укупно износе 4.811.542 КМ).	2.420.266.362	2.530.349.309	1.855.923.438
10	Разлика образаца (3-9) пренесени вишак из претходних година	141.100.000	141.100.000	61.711.000

Табела 5. Преглед прихода, примитака и финансирања за 2023. годину

У оба обрасца наводи се напомена да ставке нису консолидоване и да се одступање за 2023. години у износу од 16.387.481 КМ односи на податке о каматама и отплатама на име измирења обавеза спољног дуга из Буџета институција БиХ и сервисирање спољног дуга.

Министарство је у обрасцу 1. (Консолидовани образац) у дијелу Б – Остало финансирање и примици исказало укупан износ од 156.556.780 КМ јер је у наведени износ укључен и пренесени вишак из претходних година (141.100.000 КМ).

У претходним извјештајима наглашавали смо да се пренесени вишак из претходних година на обрасцима не би требао приказивати као остварени приход у 2023. години јер се ради о обрачунској категорији која је била на располагању током године за покриће вишка расхода над приходима.

Министарство је у Закону о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину³⁹ измијенило назив и садржај Табеле 1. и израдило нову Табелу 2.а. која у дијелу финансирања садржи податак о висини пренесеног вишка прихода из претходне године који се до сада исказивао у дијелу Б Табеле 1.

По питању препоруке да је Министарство дужно приликом сачињавања извјештаја о извршењу буџета придржавати се одредби важећег Правилника, које је само креирало и којим је прописана форма и садржај обрасца (препука број 10/2021), у складу с наведеним оцијенили смо како је Министарство предузимало активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

Сходно подацима исказаним у главној књизи те подацима о приходима и примацима исказаним у финансијском извјештају и обрасцима, у наставку дајемо табеларни преглед планираних и остварених прихода и примитака (Табела 6), с износима остварења у односу на планирана средства, те процентима остварења у односу на планирана средства.

Р. бр.	Опис	Буџет за 2023. годину	Секретирање средњег дуга	Остварено за финансирање институција	Остварени кумулативни износ у 2023. години	Остварено у 2022. години	% 63
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ПРИХОДИ ПОРЕЗА ОД	2.266.466.362	1.255.501.416	1.020.500.000	2.276.001.416	1.662.236.200	100,4
	Приходи од индиректних пореза за финансирање институција БиХ	1.020.500.000		1.020.500.000	1.020.500.000	865.500.000	100,0
	Приходи од индиректних пореза за финансирање релевантног дуга	1.245.966.362	1.255.501.416		1.255.501.416	796.736.200	100,8
2	НЕПОРЕЗНИ ПРИХОДИ	152.118.000	17.633.547	187.672.768	205.306.315	173.261.006	135,0
	Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	725.000		20.836.803	20.836.803	11.803.406	2874,0
	Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга (укључујући непланиране уплате-остале приходе)	146.633.000	17.633.547	160.825.412	178.458.959	152.258.949	121,7
	Новчане казне (непорезне природе)	4.760.000		6.010.553	6.010.553	9.198.652	126,3
3	ТЕКУЋИ ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИЈЕ	692.000		33.584.798	33.584.798	13.419.839	4853,3

³⁹ Службени гласник БиХ, број 50/24

Примљени текући трансфери од страних влада и међународних организација - донације из иностранства			32.133.863	32.133.863	12.159.138	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	692.000		1.450.935	1.450.935	1.260.701	209,7
УКУПНО (1+2+3)	2.419.276.362	1.273.134.963	1.241.757.566	2.514.892.529	1.848.917.046	104,0
4 КАПИТАЛНИ ПРИМИЦИ	990.000		15.456.780	15.456.780	7.006.394	4532,8
Капитални примици од продаје сталних средстава	990.000		15.456.780	15.456.780	7.006.394	1561,3
УКУПНО ПРИХОДИ, ПРИМИЦИ И ФИНАНСИРАЊЕ (1+2+3+4)	2.420.266.362	1.273.134.963	1.257.214.346	2.530.349.309	1.855.923.440	104,0

Табела 6. Преглед планираних и остварених прихода и примитака

Укупни приходи, примици и финансирање на располагању институцијама БиХ остварени у 2023. години те евидентирани у пословним књигама и у обрасцу 8 износе **1.257.214.346 КМ** (без вишка прихода из претходне године). Од наведеног износа, на порезне и непорезне приходе односи се **1.241.757.566 КМ**, а преостали износ од **15.456.780 КМ** се односи на приходе од продаје основних средстава.

- **Порезни приходи – приходи од индиректних пореза**

Порезни приходи се односе на приходе од индиректних пореза за финансирање институција БиХ које сваким радним даном врши Управа за индиректно опорезивање БиХ у складу са Законом о уплатама на јединствени рачун и расподјеле прихода⁴⁰. По овом основу у 2023. години остварени су планирани приходи у износу од **1.020.500.000 КМ**.

- **Непорезни приходи**

Непорезни приходи представљају приходе које остварују институције БиХ при обављању редовних активности. У 2023. године непорезни приходи су остварени у износу од 187.672.768 КМ, што је за 35.554.768 КМ више у односу на планирано. Најзначајније повећање прихода односи се на приходе од финансијских јавних институција и нефинансијских предузећа, приходе од посебних накнада и такси, приходе од камата и курсних разлика и остали приходи. Врсте непорезних прихода исказане су у Табели како слиједи:

Врста прихода	Планирано буџетом (КМ)	Износ (КМ)
Приходи од административних такси	14.639.000	16.389.585
Приходи од судских такси	353.000	281.532
Приходи од посебних накнада и такси	61.752.000	70.924.847
Приходи од такси у поступку индиректног опорезивања	29.858.000	32.181.880
Приходи од личних и путних исправа и регистрације возила у БиХ	31.729.000	28.820.336
Приходи од финансијских јавних институција и нефинансијских јавних предузећа	175.000	11.636.041
Приходи од камата и курсних разлика	550.000	9.200.761

⁴⁰ Службени гласник БиХ, бр. 55/2004, 34/2007, 49/2009 и 91/2017

Приходи од новчаних казни	4.760.000	6.010.553
Властити приходи	7.380.000	8.661.755
Остали приходи	922.000	3.565.478
УКУПНО:	152.118.000	187.672.768

Табела 7. Непорезни приходи

Савјет министара БиХ је у Одлуци о дозволама за кориштење радиофреквентног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система⁴¹ утврдио накнаду за дозволу која по оператеру износи 17.500.000 КМ и уплаћује се у пет једнаких рата, у роковима који су утврђени у одлуци. У току 2023. године, сва три оператера у БиХ су у року уплатила посљедњу рату у износу од по 3.500.000 КМ, чиме су испунили своје обавезе дефинисане Одлуком. Средства од 10,5 милиона Министарство не планира уз образложење да се ради о намјенским средствима и да још увијек није донесена одлука о кориштењу тих средстава, већ се иста само акумулирају на рачуну.

ПРЕПОРУКА 6

Министарство треба планирати приходе и примитке институција БиХ на основу реалних улазних података, те је податак о приходу по основу Одлуке Савјета министара о дозволама за кориштење радиофреквентног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система потребно планирати, с обзиром на то да су Одлуком одређени износи и рокови за уплате рата од стране оператера.

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама⁴² у члану 78. став (6) дефинисано је да су буџетски корисници обавезни вршити мјесечно усклађивање и савјивање прихода с приходима из Главне књиге трезора који су евидентирани на њиховом организационом коду. Провођењем појединачних ревизија у институцијама БиХ за 2023. годину констатовали смо да се у свим институцијама не врши обавезно мјесечно усклађивање. Такође, као и претходних година, констатовано је да још увијек постоје слабости интерних контрола код процеса прихода у погледу планирања, евидентирања, наплате и савјивања са помоћним евиденцијама (Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Дирекција за цивилно ваздухопловство, Министарство цивилних послова, Министарство правде, Министарство иностраних послова, Министарство комуникација и транспорта, Правобранилаштво, Централна изборна комисија, Служба за послове са странцима, Служба за заједничке послове институција БиХ, Управа за индиректно опорезивање, Канцеларија за разматрање жалби).

По питању наставка активне сарадње с буџетским корисницима који остварују приходе, кроз анализу достављених захтјева, надоградњу и омогућавање кориштења сервиса за савјивање прихода (преорука 10/2020 у Табели 2а), оцијенили смо да Министарство предузима активности на реализацији дате препоруке, али још увијек постоје недостаци у начину на који се приступа савјивању и праћењу наплате прихода буџетских корисника, те ће функционално кориштење сервиса и благовремено савјивање прихода бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

⁴¹ Службени гласник БиХ, број 23/19

⁴² Број 01-08-02-2-1515-1/15 од 4.2.2015. године

9. РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ

Укупно остварени расходи институција БиХ су исказани у износу од 1.185.210.338 КМ, што је за 368.443.546 КМ мање у односу на кориговани буџет за 2023. годину и чини проценат извршења од 76%.

У Прегледу извршења буџета по буџетским корисницима (Образац 3) приказани су сљедећи подаци:

Р. бр.	Опис	Буџет за 2023.	Измјене и допуне	Кориговани буџет	Извршење за 2023.	Разлика (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Буџетски корисници	1.264.440.000	246.735.271	1.511.175.271	1.151.677.090	359.497.991	76
II	Директни трансфери с ЈРТ	41.771.000	123.279	41.894.279	33.533.249	8.361.030	80
III	Резервисања	9.189.000	-8.604.475	584.525	0	584.525	0
РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ (I до III)		1.315.400.000	238.254.075	1.553.654.075	1.185.210.338	368.443.546	76

Табела 8. Преглед извршења буџета по буџетским корисницима

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2023. години у тачкама које прате реализацију према буџетским корисницима из Обрасца 3 сета финансијских извјештаја.

9.1. Текући издаци

Текући издаци су исказани у укупном износу од 1.079.521.183 КМ, што је за 134.324.696 КМ мање у односу на расположива средства за 2023. годину (1.213.845.879 КМ). Ови издаци учествују са 91% у укупним расходима и издацима институција БиХ за 2023. годину (1.185.210.338 КМ).

У наредној табели (Табела 9) дат је преглед извршења текућих издатака институција БиХ по економским категоријама.

Р. бр.	Опис	Буџет за 2023.	Измјене и допуне	Кориговани буџет	Извршење за 2023. годину	Разлика (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Бруто плате и накнаде	791.087.000	-6.005.600	785.081.400	740.937.333	44.144.067	94
2	Накнаде трошкова запослених	172.259.000	-735.487	171.523.513	152.539.288	18.984.225	89
3	Путни трошкови	15.870.000	3.506.138	19.376.138	15.739.364	3.636.774	81
4	Издаци за телефонске и поштанске услуге	7.702.000	-87.903	7.614.097	6.014.604	1.599.493	79

5	Издаци за енергију и комуналне услуге	23.884.000	-734.356	23.149.644	20.595.197	2.554.447	89
6	Набавка материјала	42.031.000	26.164.202	68.195.202	38.110.522	30.084.680	56
7	Издаци за услуге пријеза и горива	11.761.000	-728.416	11.032.584	9.313.726	1.718.858	84
8	Изнајмљивање имовине и опреме	27.948.000	1.083.764	29.031.764	27.517.686	1.514.078	95
9	Издаци за текуће одржавање	29.949.000	296.781	30.245.781	24.288.165	5.957.615	80
10	Издаци за осигурање и трошкове платног промета	3.856.000	287.849	4.143.849	3.338.604	805.245	81
11	Уговорене и друге посебне услуге	36.865.000	27.586.907	64.451.907	41.126.695	23.325.213	64
I	УКУПНО (1 до 11)	1.163.212.000	50.633.879	1.213.845.879	1.079.521.183	134.324.696	89

Табела 9. Преглед текућих издатака институција БиХ по економским категоријама

9.1.1. Бруто плате

Законом о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрена су средства за бруто плате и накнаде у укупном износу од 791.087.000 КМ. Током године извршено је умањење расположивих средства по основу реструктурисања расхода у износу од 6.005.600 КМ, тако да су институције БиХ у 2023. години располагале средствима за бруто плате и накнаде у укупном износу од 785.081.400 КМ, а укупно је реализовано 740.937.333 КМ (94%)⁴³.

Буџетом је одобрено 23.478 запослених, а на 31.12.2023. године у институцијама БиХ је било 21.595 запослених лица. Просјечан број запослених у 2023. години за које су исплаћене бруто плате и накнаде у институцијама БиХ био је 21.226.

Наведени подаци су преузети из Обрасца 4 - Посебни подаци о платама и броју запослених и Обрасца 4/1 - Преглед динамике запошљавања. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ⁴⁴ и Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 1.1 - 31.12.2023. године⁴⁵ дефинисане су смјернице за попуњавање предметних образаца.

Министарство је крајем 2023. године донијело Правилник о измјенама и допунама Правилника о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине⁴⁶ којим је прописана нова форма и садржај Обрасца 4/1 – Преглед динамике запошљавања, који се примјењује почев од годишњег финансијског извјештаја институција Босне и Херцеговине за 2023. годину и даље. Такође, Министарство је упутило буџетским корисницима Инструкцију за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 1.1 - 31.12.2023. године која садржи детаљно упутство о начину

⁴³ У укупним расходима институција БиХ (1.185.210.338 КМ) за 2023. годину издаци за бруто плате и накнаде учествују са 63%.

⁴⁴ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

⁴⁵ Број: 05-16-2-15-1/24 од 04.01.2024. године

⁴⁶ Број: 01-02-3-9013-1/23 од 28.12.2023. године, објављен у Службеном гласнику БиХ број 2/24

попуњавања прегледа динамике запошљавања за период 1.1 – 31.12.2023. године (Образац 4/1). Министарство је буџетским корисницима који у годишњем извјештају за 2023. годину нису на исправан начин попунили тражене податке у наведеном обрасцу исте враћало на корекцију до коначног усаглашавања.

Надзор над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ: Чланом 53. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ⁴⁷ прописано је да надзор над примјеном овог Закона врши Министарство, те да се у случају спора између Министарства и институције БиХ у вези с примјеном одредби овог Закона у дијелу који се односи на обрачун и исплату личних примања запослених, примјењује постојеће рјешење до завршетка управног поступка код надлежног органа Савјета министара БиХ.

Наведена одредба је прописана основним текстом Закона из 2008. године, али још увијек нису дефинисане јасне и прецизне процедуре провођења надзора од стране Министарства, нити је дефинисано који орган Савјета министара БиХ је надлежан за вођење управног поступка, те се стога не проводи надзор над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

У континуитету смо указивали на потребу рјешавања питања провођења поступка надзора над примјеном правног оквира који дефинише начин обрачуна и исплате личних примања запослених, с обзиром на то да расходи за плате и накнаде и накнаде трошкова запослених учествују у укупним расходима институција БиХ у распону од 75% - 80% на годишњем нивоу, те да су у пракси присутни одређени случајеви које треба рјешавати на правилан и једнообразан начин како би се обезбиједила примјена основних принципа дефинисаних чланом 3. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ (иста плата за исти или сличан посао, награђивање према резултатима рада, транспарентност и др.).

Наводимо неке од примјера који указују на потребу успоставе предметног надзора:

- присутно је различито тумачење и примјена одредаба Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда која је донесена као подзаконски акт Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ;
- примјена одредаба о додацима на плате запослених;
- различито поступање институција приликом одобравања плаћеног одсуства и прековременог рада;
- неуредно и неблаговремено подношење захтјева за рефундације исплаћених накнада за вријеме боловања;
- исплата стимулација у кумулативним износима већим од законом дозвољених.

Према одредбама члана 4. Закона о министарствима и другим органима управе БиХ⁴⁸ министарства су органи управе који обављају управне и стручне послове из надлежности БиХ у једном или више сродних подручја у којима у цјелини, или законом односно другим прописом одређеном обиму, непосредно обезбјеђују примјену закона и других прописа и одговарају за њихово извршавање. Министарства припремају законе и друге прописе и опште акте из свог дјелокруга те обављају и друге послове одређене посебним законима и другим прописима. Према томе, Министарство је надлежно за достављање надлежним

⁴⁷ Службени гласник БиХ, број: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22

⁴⁸ Службени гласник БиХ, број 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16 и 83/17

институцијама на усвајање приједлога подзаконског акта који уређује надзор над примјеном релевантног правног оквира из области личних примања запослених.

ПРЕПОРУКА 7

Неопходно је да Министарство сачини приједлог прописа којим се уређује поступак надзора над Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ и достави га надлежним институцијама у даљу процедуру.

Коефицијенти за обрачун плата: Надаље, у пракси су и даље присутни случајеви исплате плата запосленим на радним мјестима за која платни разреди и коефицијенти нису таксативно наведени у Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ (члан Комисије за очување националних споменика БиХ, омбудсмен за заштиту потрошача у БиХ, замјеник генералног секретара у Предсједништву БиХ)⁴⁹.

Министарство је у ранијем периоду дало директну или индиректну сагласност за примјену коефицијената за обрачун плата за предметна радна мјеста и изнијело став да ће размотрити приједлог да исти буду уврштени у Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ при измјени овог прописа. Наиме, чланом 51. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ је прописано да платне разреде и коефицијенте за радна мјеста у институцијама Босне и Херцеговине која нису постојала у вријеме доношења овог Закона утврђује, на приједлог институције, Министарство, у складу са принципима из члана 3. овог Закона⁵⁰ и уз примјену аналогних платних разреда и коефицијената за постојећа слична радна мјеста. Чланом 3. став 1. тачка ц) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ дефинисан је принцип транспарентности у складу са којим основна плата за свако поједино радно мјесто мора бити објављена у Службеном гласнику БиХ. Дакле, Министарство је овлаштено да утврђује коефицијенте на нова радна мјеста и да обезбиједи да су исти уређени релевантним прописима сходно принципу транспарентности.

ПРЕПОРУКА 8

Неопходно је да Министарство обезбиједи примјену принципа транспарентности прописаног Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, а везано за новоутврђене коефицијенте за обрачун плата за радна мјеста која нису обухваћена важећим Законом.

Додатак по основу минулог стажа: Додатак на плату по основу радног стажа се, према Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ, обрачунава као додатак од 0,50% на основну плату за сваку започету годину ефективног стажа, а највише до 20% од основне плате.

Претходних година су уочена неслагања која се односе на радни стаж⁵¹ те обрачун додатка по основу радног стажа. Наиме, број година радног стажа који је евидентиран у

⁴⁹ Детаљне информације су доступне у извјештајима о проведеним ревизијама ових институција објављеним на веб-страници www.revizija.gov.ba

⁵⁰ Иста плата за исти или сличан посао: У складу с овим принципом, запослени у институцијама БиХ који обављају исте или сличне послове примат ће исту основну плату, односно радна мјеста из различитих институција БиХ на којима се обављају слични послови бит ће сврстана у исти платни разред (члан 3. став 1. тачка а).

⁵¹ Регулаторна агенција за комуникације БиХ

систему за обрачун плата (ЦОИП) садржи и посебни стаж те из тог разлога не одговара ефективном радном стажу запослених што за посљедицу има увећан износ исплаћеног додатка по овом основу.

Канцеларија за ревизију је у извјештајима о обављеној финансијској ревизији извјештаја о извршењу буџета институција БиХ у претходним годинама дала препоруку Министарству која се односила на обавезивање институција да изврше провјеру основице за обрачун минулог стажа те прописивање начина поступања у случајевима више обрачунате накнаде. Министарство није предузимало активности на реализацији препоруке.

ПРЕПОРУКА 9

Потребно је да Министарство обавезе институције да изврше провјеру основице за обрачун минулог стажа и пропише начин поступања у случајевима више обрачунате накнаде.

Неплаћено одсуство државних службеника: Право на неплаћено одсуство у институцијама БиХ је регулисано Законом о државној служби у институцијама БиХ, односно Одлуком о условима за кориштење права на неплаћено одсуство и на рад са скраћеним радним временом. Државни службеник, који није руководећи државни службеник, има право на неплаћено одсуство када му је потврђена кандидатура за јавну функцију на коју се бира директно или индиректно у било којем законодавном или извршном органу власти, или је именован на положај у било којем законодавном или извршном органу власти, на било ком нивоу у Босни и Херцеговини.

Поменути прописима није дефинисан максималан број година дозвољеног неплаћеног одсуства и у институцијама БиХ је присутна пракса кориштења истог дужи низ година. Наведена пракса је била присутна и у ранијем периоду.

Канцеларија за ревизију је у извјештајима о обављеној ревизији претходних година дала препоруку по којој ни у 2023. години није било реализације, односно није анализирана примјена прописа који регулишу ову област те с тим у вези сматрамо да и даље постоји потреба за наведеном анализом.

ПРЕПОРУКА 10

Савјет министара треба да, путем Министарства правде БиХ, анализира примјену прописа везаних за неплаћено одсуство државних службеника.

Обављање послова другог радног мјеста: Законом о раду у институцијама БиХ, Правилником о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ, Законом о државној служби у институцијама БиХ те Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ уређени су, између осталог, начин и услови премјештаја и распоређивања запослених на радна мјеста истог, вишег и нижег нивоа.

Унапређење државних службеника на више радно мјесто у истој или другој институцији БиХ се обавља путем интерног или јавног конкурса, а интерни и екстерни премјештаји се

могу обављати само на слична радна мјеста под којима се подразумевају радна мјеста која се налазе на истом нивоу, те уз претходно прибављену сагласност Агенције за државну службу БиХ. Интерни премјештај и распоређивање запосленика се може вршити на радно мјесто вишег, истог и нижег нивоа гдје се под вишим, односно нижим нивоом радног мјеста подразумева радно мјесто првог вишег, односно нижег ранга истог степена стручне спреме од радног мјеста на којем се запосленик тренутно налази.

Током обављања ревизије за 2023. годину, као и претходних година, установљено је да је настављена пракса у институцијама БиХ обављања послова другог радног мјеста на основу рјешења руководиоца институције. Као најчешћи разлози оваквог поступања су навођене потребе за обављањем послова упражњеног радног мјеста, као и стицање радног искуства на пословима високе стручне спреме. У случајевима када се обављају послови упражњеног радног мјеста, руководиоци институција доносе рјешење на основу којег државни службеници обављају послове истог или и вишег нивоа радног мјеста у односу на радно мјесто на које је државни службеник постављен рјешењем Агенције за државну службу БиХ, обављајући послове једног или оба радна мјеста. Руководиоци институција такође доносе рјешења када се запосленицима који обављају послове за које је предвиђена средња стручна спрема, а који су раније или у међувремену стекли високу стручну спрему, омогућава да, поред обављања редовних послова, обављају и послове државних службеника у сврху стицања радног искуства на пословима високе стручне спреме.

Законским и подзаконским прописима који регулишу ову област није предвиђена могућност да руководиоци институције распоређује државне службенике на радна мјеста вишег нивоа без проведене конкурсне процедуре (интерног или јавног конкурса) нити да руководиоци институције може донијети рјешење о распоређивању запослених на друго радно мјесто, а ради стицања потребног радног искуства с високом стручном спремом. Важећим прописима за ова лица дефинисан је статус приправника (лице запослено први пут у професији за коју је образована, са сврхом стручне обуке или самосталног рада), с јасно дефинисаним правима и обавезама. Овакво поступање за последицу има неусаглашеност са законским и подзаконским прописима који регулишу ову област.

У институцијама БиХ је настављена различита пракса приликом исплате накнада за обављање послова другог радног мјеста па је тако установљено да се запосленим који обављају послове другог радног мјеста исплаћују стимулације, али и да се за обављање ових послова не исплаћује никаква накнада.

Канцеларија за ревизију је у ранијем периоду дала препоруку Савјету министара БиХ да путем надлежног Министарства правде размотри наведена питања, међутим, исто није урађено.

ПРЕПОРУКА 11

Савјет министара треба да, путем Министарства правде БиХ, размотри питање обављања послова другог радног мјеста како би се обезбиједило правилно поступање институција БиХ по овом питању.

Радноправни статус именованих лица: Према Закону о државној служби у институцијама БиХ⁵² и Закону о раду у институцијама БиХ⁵³ прописано је да радни однос престаје по сили закона када запослени наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота.

Институције и даље различито поступају у погледу примјене предметних одредби Закона о раду у институцијама БиХ. Наиме, током 2023. године, као и претходних година, установљено је да се државни службеници и запосленици који нису руководиоци институција у правилу пензионишу с испуњавањем прописаних услова за пензионисање, док именовани руководиоци институција, и поред испуњених услова, остају у радном ангажману (чланови Комисије за концесије те два носиоца правобранилачке функције којима је током 2023. године престао радни ангажман након именовања нових носилаца ових функција). Овакво поступање за посљедицу има селективну примјену релевантних прописа.

Канцеларија за ревизију је у извјештајима о обављеној финансијској ревизији извјештаја о извршењу буџета институција БиХ у ранијем периоду дала препоруку Савјету министара БиХ да путем надлежног Министарства правде БиХ размотри ово питање те достави упутство институцијама БиХ у циљу правилног и законитог доношења рјешења. Међутим, исто још увијек није сачињено.

ПРЕПОРУКА 12

Савјет министара БиХ, путем надлежних институција, треба да достави упутство институцијама БиХ о поступању приликом пензионисања изабраних званичника, носилаца извршних функција и руководилаца институција који су у току трајања мандата испунили услове за одлазак у пензију, а све у циљу досљедног и једнообразног приступа у примјени Закона о раду у институцијама БиХ.

Функција в.д. руководиоца у институцијама БиХ дуже од шест мјесеци: Законом о управи је дефинисано да у случају престанка мандата именованих руководиоца, из разлога који није истек времена на које је именовано лице, именује се вршилац дужности ради обезбјеђења несметаног функционисања институције, само ако је замјеник руководиоца спријечен да обавља своју дужност. Вршилац дужности може бити именован на период који не може бити дужи од три мјесеца. Изузетно, а ради спречавања настанка штетних посљедица за рад и функционисање институције, орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца може донијети рјешење о именовању вршиоца дужности руководиоца на још један период од три мјесеца у нарочито оправданим случајевима, као што је случај када поступак именовања руководиоца и замјеника руководиоца није окончан⁵⁴.

Током обављања ревизије за 2023. годину установили смо да је и даље присутна пракса у којој се вршиоци дужности руководиоца или замјеника руководиоца институција именују у три или више наврата на периоде по три мјесеца (нпр. Агенција за рад и запошљавање, Агенција за антидопинг контролу, Управа БиХ за заштиту здравља биља).

⁵² Члан 50, став (1) тачка б)

⁵³ Члан 71, став (1) тачка б)

⁵⁴ Службени гласник БиХ, број 32/02, 102/09 и 72/17

Овакво поступање институција надлежних за именовање није у складу с одредбама Закона о управи.

ПРЕПОРУКА 13

Савјет министара је дужан поштовати законе и прописе који се односе на именовање руководиоца институција те, у циљу законитог и ефикасног пословања институција, благовремено именовати руководство.

9.1.2. Путни трошкови

Путни трошкови су планирани у укупном износу од 15.870.000 КМ, а укупно остварени издаци за путне трошкове у 2023. години износили су 15.739.364 КМ и већи су за око 1,6 милиона КМ или 11% у односу на извршење истих у претходној години. Од укупног извршења путних трошкова, на путне трошкове у земљи се односи 3.980.382 КМ, а на путне трошкове у иностранству 11.758.982 КМ.

Начин и поступак остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање утврђен је Одлуком о начину остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање⁵⁵ и Одлуком о висини дневница за службена путовања запосленим у институцијама БиХ⁵⁶.

Претходних година смо констатовали да су постојала различита тумачења и поступања буџетских корисника-институција БиХ по питању исплате 30% дневнице од стране послодавца у случајевима када друга организација или институција (организатор путовања) исплаћује накнаду за службено путовање запосленог која обухвата дневнице, накнаду за смјештај, накнаду трошкова пријевоза и накнаду осталих трошкова.

Наиме, под дневницом за службено путовање, у смислу Одлуке о начину остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање, подразумијева се накнада за исхрану на службеном путу (члан 4. став 1), која се умањује за 70% (члан 5. став 7) ако је на службеном путовању обезбјеђена бесплатна исхрана (минимум два obroka).

Министарство је 19.3.2024. године упутило Допис^[1] свим буџетским корисницима у којем је дало тумачење о праву на дневницу када организатор плаћа трошкове исхране у смислу да запослени који је упућен на службени пут има право на 30% припадајуће дневнице у случају када организатор плаћа трошкове исхране у новцу или у виду обезбјеђене исхране од стране организатора (минимално два obroka).

Међутим, наведеним тумачењем није ријешено питање да ли послодавац има обавезу исплатити дневницу уколико је ту дневницу исплатио други организатор службеног путовања.

Важно је напоменути да је Суд БиХ у једној од пресуда по предметном питању навео да дневница као накнада стварних трошкова не припада запосленику и од послодавца и од другог организатора службеног путовања, односно у двоструком износу.

⁵⁵ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 10/18

⁵⁶ Службени гласник БиХ, број 32/07, 6/12 и 42/12

[1] Број: 08-02-3-2267/24 од 19.03.2024.

ПРЕПОРУКА 14

Потребно је да Министарство релевантним подзаконским актом јасно и недвосмислено дефинише начин обрачуна дневница за службена путовања из буџета у случајевима када припадајуће дневнице за службено путовање исплаћује друга организација или институција.

Такође, у претходним годинама су уочени случајеви да је запосленима одобрено стручно образовање, усавршавање и обучавање⁵⁷ за које организатор сноси трошкове, исплаћују и дневнице из буџета институције у износу од 30% за период трајања школовања које, у појединим случајевима, траје и до годину дана, те ситуација у којој је запосленом отворен путни налог (за читав период трајања школовања) без исплате дневнице. Међутим, Министарство још увијек није предузело активности на прецизнијем уређивању питања трошкова који су обухваћени накнадом за стручно образовање, усавршавање и обучавање што је била препорука у Извјештају о ревизији за 2022. годину.

ПРЕПОРУКА 15

Министарство треба уредити питање трошкова службених путовања који су обухваћени накнадом за стручно образовање, усавршавање и обучавање.

9.1.3. Кориштење службених возила

Иницијатива за измјене Правилника о службеним возилима у институцијама БиХ⁵⁸: Савјет министара је на 56. сједници, одржаној 26.10.2022. године, утврдио одговор на посланичку иницијативу из 2019. године посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ⁵⁹ која се односила на допуну Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ на начин да се пропише јасно означавање службених возила наљепницом или на други одговарајући начин како би учесницима у саобраћају, као и грађанима било јасно видљиво да се ради о службеном возилу и којој институцији припада, а све у сврху спречавања злоупотребе кориштења.

У одговору Савјета министара БиХ⁶⁰ је наведено да је Министарство дало позитивно мишљење на иницијативу Министарства комуникација и транспорта БиХ, те да се обавезало да ће покренути процедуру допуне Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ. У Иницијативи је предложено успостављање јавног регистра службених возила институција БиХ што не представља

⁵⁷ Начин и поступак остваривања права запослених дефинисано Одлуком Савјета министара БиХ о начину и поступку остваривања права на накнаду за образовање и стручно усавршавање у институцијама Босне и Херцеговине (Одлука СМ 210/09)

⁵⁸ Преузето из Извјештаја Министарства комуникација и транспорта БиХ за 2022. годину;

⁵⁹ Одговор на посланичко питање је био на дневном реду 3. сједнице Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржане 31. јануара 2023. године;

⁶⁰ Саставни дио одговора Савјета министара БиХ је Иницијатива за допуну Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ коју је у августу 2020. године Министарство комуникација и транспорта БиХ упутило Министарству финансија и трезора БиХ и одговор Министарства финансија и трезора БиХ из фебруара 2021. године.

начин обиљежавања возила, а што је била основна идеја посланичке иницијативе. Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ донесеним у 2023. години није обухваћена иницијатива посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ из 2019. године.

Министарству комуникација и транспорта БиХ је у току 2024. године поново упућено наведено посланичко питање. У мају 2024. године Министарство комуникација и транспорта БиХ је упутило информацију у вези с обиљежавањем службених возила у институцијама БиХ на мишљење Уреду за законодавство БиХ и Министарству финансија БиХ, а како би исту упутили на сједницу Савјета министара БиХ ради разматрања и усвајања. У информацији се предлаже обиљежавање службених возила наљепницом, што захтијева провођење измјена Правилника о условима набавке и кориштењу службених возила у институцијама БиХ те се наводи члан којим би се допунио Правилник, а који се односи на обиљежавање службених возила. У прилогу је дат и приједлог изгледа наљепнице за обиљежавање службених возила. У јуну 2024. године Министарство је доставило позитивно мишљење на упућену Информацију.

По питању поступања надлежних институција на реализацији закључка Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Канцеларија за ревизију је дала препоруку, у претходном периоду, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. број 14 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

Савјет министара БиХ је, на приједлог Министарства финансија и трезора БиХ, на 9. сједници одржаној 12.4.2023. године, донио нови Правилник о условима набаве и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ којим се обавеза евидентирања релације кретања у току мјесеца прописује само за релације дуже од 80 км. Имајући у виду да дужи низ година констатујемо значајан број неправилности и недостатака везаних за употребу возила код појединачних институција и дајемо одговарајуће препоруке за отклањање истих, наведена измјена Правилника у великој мјери смањује транспарентност и повећава ризик ненамјенске потрошње приликом употребе возила. Наиме, предметни Правилник представља један од критеријума за провођење контролних активности за утврђивање намјенског кориштења возила, а наведеним измјенама су исте ограничене у односу на постојећу праксу. Сматрамо да су уредне и свеобухватне евиденције о употреби возила предуслов за смањење ризика ненамјенске потрошње приликом употребе службених возила.

Канцеларија за ревизију институција БиХ је провело ревизију учинка на тему: „Управљање возним парком у институцијама БиХ“. Извјештај је објављен у децембру 2023. године и у истом су дате препоруке Савјету министара, Министарству и институцијама БиХ.

9.1.4. Издаци за услуге репрезентације

Издаци за услуге репрезентације са 31.12.2023. године остварени су у укупном износу од 2.591.044 КМ и већи су за 347.413 КМ у односу на 2022. годину.

Проведеним ревизијама у институцијама БиХ утврђено је да реализација ових издатака није вршена на адекватан начин, будући да су недостајала образложења разлога настанка трошка која би се могла довести у везу са службеним активностима и оправданошћу трошења јавних средстава.

У појединим институцијама се и током 2023. године вршила набавка поклона као трошак репрезентације, а на основу интерних аката институција којим су регулисане процедуре и правила примања и давања поклона. Из средстава репрезентације одређене институције су финансирале и куповину поклона приликом одласка запослених у пензију. У институцијама БиХ не постоји правна основа за финансирање ових издатака. Надаље, појам поклона није регулисан Правилником о кориштењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ јер се под појмом репрезентације искључиво спомиње право на кориштење средстава за угоститељске услуге. Чињеница је да у институцијама БиХ постоје реалне потребе у погледу набавке поклона у одређеним и оправданим случајевима који нису препознати у споменутом Правилнику. У циљу рационализације издатака, наведеним Правилником су утврђени лимити за репрезентацију. У извјештајима о обављеној ревизији Извјештаја о извршењу буџета институција БиХ у претходним годинама утврђено је да постоји потреба да се наведено питање регулише у циљу креирања регулаторног оквира који ће омогућити реализацију издатака за репрезентацију на начин који ће укључивати све стварне и оправдане потребе институција БиХ. Из Министарства су у марту 2023. године Савјету министара БиХ упутили Приједлог правилника о измјенама и допунама Правилника о кориштењу средстава за репрезентацију којим се регулише појам поклона, као и процедуре и правила у вези с примањем и давањем поклона. Из Савјета министара БиХ се нису очитовали на достављени приједлог.

Канцеларија за ревизију је, по питању поступања Министарства у дијелу регулисања процедура и правила у вези са примањем и давањем поклона у институцијама БиХ дала препоруку у претходној години (препука 20/2021 у Табели 2а) те смо оцијенили како Министарство предузима активности које су претходно презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

9.1.5. Трошкови закупа

За унајмљивање имовине и опреме у 2023. години издвојено је укупно 27.517.686 КМ од чега се значајни издаци односе на унајмљивање простора или зграда (12.963.670 КМ), унајмљивање складишног простора (803.096 КМ), унајмљивање паркинг простора (428.983 КМ), закуп за смјештај телекомуникацијске опреме (363.809 КМ), унајмљивање опреме (713.173 КМ), унајмљивање торњева, релеја и антенских стубова (1.731.581 КМ), унајмљивање водовода и дигиталних канала (935.792 КМ), унајмљивање сталних средстава у облику права (9.357.230 КМ). У односу на 2022. годину укупни издаци за унајмљивање имовине и опреме су већи за 1.512.425 КМ. На повећање расхода утицале су веће курсне разлике (US долар) због Microsoft лиценци за потребе институција БиХ и е-Владе, затим финансирања дипломатско-конзуларне мреже, као и повећање цијена закупа.

Према доступним подацима, за поједине институције је извршено резервисање средстава за рјешавање питања трајног смјештаја и то за: Управу за индиректно опорезивање БиХ, Државну агенцију за истраге и заштиту, Граничну полицију БиХ, Агенцију за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ, Службу за заједничке послове институција БиХ (за куповину објекта за смјештај Канцеларије за ревизију институција БиХ). Укупна обезбјеђена средства за набавку објекта за смјештај износе 101.375.818 КМ.

Наведеним износом није обухваћен износ за изградњу објекта за трајни смјештај Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова БиХ у Мостару (пренесена средства у износу од 302.840 КМ су пренесена у 2024. годину), с обзиром на то да је институција већ смјештена у овај објекат, а највећи дио пренесених средстава се односи на његово опремање (252.578 КМ). Такође, нису обухваћени ни износи за набавку објекта у којима су већ смјештене друге институције (УИО Сарајево, Мостар, Тузла и др.).

Поред наведених, постоји још увијек одређен број институција које нису ријешиле питање трајног смјештаја и немају резервисана средства за те намјене. Такође, утврдили смо да се, поред плаћања закупа за смјештај институција, плаћа и закуп простора за регионалне центре као и организационе јединице.

Плаћање закупа за институције које још увијек нису ријешиле питање трајног смјештаја изискује значајне трошкове, посебно уколико узмемо у обзир тренутно стање и тенденцију раста цијена на тржишту некретнина, што ствара додатну неизвјесност о могућности даљњег функционисања одређеног броја институција. Међутим, у буџету институција БиХ континуирано се планирају средства за смјештај институција БиХ које користе изнајмљен простор. Реализација појединих вишегодишњих пројеката за рјешавање трајног смјештаја не тече планираном динамиком, али су предузете активности које су у надлежности институција (Државна агенција за истраге и заштиту је купила објекат за регионални центар, Управа за индиректно опорезивање је расписивала јавни позив, итд.).

По питању трајног смјештаја за оне институције за које то питање још увијек није ријешено, дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 15 у Табели 2), те смо оцијенили да су предузимане активности које су претходно презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације препоруке.

Надаље, питање пословне зграде Обавјештајно-безбједносне агенције која је купљена у претходном периоду, а која се не користи, је у процесу рјешавања. Обавјештајно-безбједносна агенција је затражила подршку надлежних институција у предузимању неопходних корака за стављање наведене зграде у употребу, а самим тиме и прилагођавање ове агенције. Савјет министара БиХ је на 28. сједници одржаној 9.11.2023. године усвојио информацију о потреби изградње објекта за смјештај Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ те задужило Обавјештајно-безбједносну агенцију да, у сарадњи са Службом за заједничке послове институција БиХ, изради идејни пројекат објекта и процјену финансијских средстава и рокове реализације истог. Служба за заједничке послове је поступила по наведеним закључцима те извршила низ припремних радњи на прибављању потребних урбанистичко планских докумената, те израдила идејни пројекат и динамику имплементације пројекта изградње и ходограм активности, као и процјену финансијских средстава потребних за изградњу објекта по свим фазама. Процјена потребних финансијских улагања урађена је на основу идејног пројекта, корисне површине простора објекта, инфраструктуре, као и других комуналних трошкова

по фазама, а укупна процјена потребних средстава је 30.000.000 КМ. У складу с идејним пројектом, динамиком и ходограмом активности припремљена је и достављена Одлука о одобравању вишегодишњег пројекта „Изградње објекта сједишта Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ“ за период 2024. до 2026. године. Објекат би се градио на мјесту постојећег објекта.

По питању наведене зграде која је у власништву и евиденцијама Обавјештајно-безбједносне агенције, а која се не користи, дали смо препоруку у претходном периоду (преорука бр. 22/2021 у Табели 2а) те смо оцијенили да Обавјештајно-безбједносна агенција предузима активности које су претходно презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације препоруке.

9.1.6. Уговорене услуге (уговори о дјелу, уговори о привременим и повременим пословима, управни одбори и други органи у институцијама БиХ)

Уговори о дјелу: Укупни издаци за уговоре о дјелу у 2023. години износе 5.778.543 КМ и у односу на претходну годину мањи су за 189.980 КМ. Издаци за уговоре о привременим и повременим пословима у 2023. години износе 1.717.123 КМ и у односу на претходну годину мањи су за 75.569 КМ. Најзначајнији износ уговора о привременим и повременим пословима односи се на ангажман особља у дипломатско-конзуларној мрежи у Министарству иностраних послова (1.680.637 КМ).

Пракса ангажмана на основу уговора о дјелу у институцијама настављена је и у 2023. години. Институције ангажман лица по уговору о дјелу правдају неусвајањем правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, одласком запослених из институција по разним основама, најчешће одлазак у пензију, као и потешкоће с кадром који није адекватне струке или капацитета да одговори захтјевима институције.

Подсјећамо да је Законом о државној служби у институцијама БиХ и Законом о раду у институцијама БиХ прописан начин пријема у радни однос државних службеника и запосленика, као и начин расписивања јавног конкурса за попуњавање радних мјеста утврђених Правилником о унутрашњој организацији. Насупрот томе, запошљавање по уговору о дјелу се проводи без провођења јавног конкурса потпуно занемарујући принцип транспарентности. Лица ангажована путем уговора о дјелу немају статус запосленог лица и не остварују права која произлазе из радног односа (право на регрес, топли оброк и сл.).

Наиме, Законом о облигационим односима уговором о дјелу запосленик (предузимач, извођач радова) се обавезује обавити одређени посао, као што је израда или поправак неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл., а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду. Дакле, уговор о дјелу се закључује за обављање конкретног посла који представља „заокружену“ цјелину. Обављање послова по уговору о дјелу не могу бити послови који су редовни и имају континуитет нити могу бити послови систематизованог радног мјеста. Ангажовање лица по уговору о дјелу треба проводити у изузетним и хитним околностима када природа посла то захтијева поштујући основне карактеристике самог уговора о дјелу као таквога, али и уважавајући принцип транспарентности у управљању буџетским средствима.

Увидом у појединачне извјештаје институција утврдили смо:

- да се уговори о дјелу закључују за обављање послова систематизованих радних мјеста;
- да се ангажман пензионера по уговору о дјелу врши након престанка радног односа у институцијама;
- да се лица ангажују по уговору о дјелу током цијеле године или низа година са или без прекида од пар мјесеци;
- да се врши ангажман возача по уговору о дјелу, иако су радна мјеста возача систематизована и упражњена као и ангажман запослених лица након прекида радног односа и заснивања истог у другој институцији БиХ;
- да се извјештаји о обављеном послу не подносе, што није пружио увјерење да су послови стварно и квалитетно извршени и да су се стекли услови за исплату накнаде;
- да утрошена средства премашују планирана средства за уговоре о дјелу и да су кроз реструктурисање буџета повећавани издаци за уговоре о дјелу;
- да се врши комбиновање запошљавања по уговору о дјелу и уговору о раду током године, а потом и пријем у стални радни однос наконведеног јавног конкурса;
- да се стручно звање лица које је ангажовано на основу уговора о дјелу не може довести у везу с врстом посла који по уговору треба да обави.

Закључком Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ из новембра 2023. године задужен је Савјет министара да, у најкраћем року, изради смјернице којим би се трајање, садржај и услови за склапање уговора о дјелу детаљно дефинисали. Према расположивим информацијама, нису предузете активности на изради ових смјерница.

Иако је закључивање уговора о дјелу искључиво у надлежности институција и њихових руководиоца, сматрамо да је улога Министарства, у дијелу одобравања средстава, врло значајна. Детаљним и суштинским анализирањем потреба сваког буџетског корисника Министарство је у могућности утицати на смањење трошкова одобрених за уговоре о дјелу (посебно за послове систематизованих радних мјеста) те је више пажње потребно посветити одобравању средстава за ове намјене.

Истичемо такође да Министарство ни поред препорука ревизије у претходном периоду није проводило анализе буџетских захтјева по основу ангажмана лица на уговорима о дјелу у циљу утврђивања оправданости таквих захтјева који су у директној вези са попуњеношћу систематизације радних мјеста и одобреном динамиком запошљавања у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 16

Препоручујемо Министарству да, у сарадњи с другим институцијама, убрза и оконча активности везане за израду и успостављање јединствених правила и критеријума за ангажман спољних сарадника на основу уговора о дјелу.

ПРЕПОРУКА 17

Министарство треба више пажње посветити анализи захтјева буџетских корисника на позицији уговора о дјелу, користећи се при томе подацима из буџетских захтјева из претходних година и подацима о извршењу буџета.

Управни и надзорни одбори, савјети, комисије и друга радна тијела у институцијама БиХ

Издаци за накнаде за рад у управним и надзорним одборима износе 1.403.779 КМ. У односу на претходну годину издаци су мањи за 4.155.562 КМ. Разлог значајног смањења издатака су проведене активности у 2022. години везане за одржавање општих избора, а због којих је Централна изборна комисија евидентирала издатке у износу од 4.312.973 КМ. Издаци за рад комисија исплаћени су у износу од 885.386 КМ и већи су у односу на претходну годину за 281.892 КМ. На конту издатака за рад управног и надзорног одбора евидентирани су и плате међународних судија у Уставном суду БиХ у износу од 246.348 КМ, као и накнаде члановима Високог судског и тужилачког савјета у износу 270.170 КМ.

Поново су у 2023. години евидентирани проблеми успостављања и именовања управних и надзорних одбора, комисија и других тијела. Иако смо кроз појединачне извјештаје указивали на важност успостављања функционалних надзорних и управних одбора, у одређеном броју институција исти још увијек нису успостављени.

Увидом у појединачне извјештаје институција уочили смо одређене специфичности и проблеме:

- У Институту за нестала лица у 2023. години није извршено именовање Управног нити Надзорног одбора⁶¹. Након дугогодишњег функционисања Привременог управног одбора (од 2016. године), Министарство за људска права и избјеглице је у августу 2023. године објавило јавни конкурс за избор чланова Управног одбора Института чија је процедура у току. С обзиром на то да је мандат Надзорног одбора истекао крајем 2010. године, Институт је у више наврата извјештавао како је неопходно приступити процедури именовања новог сазива Надзорног одбора. Савјет министара БиХ је на сједници одржаној 5.8.2019. године задужио Министарство за људска права и избјеглице БиХ да хитно отпочне процедуру избора чланова Надзорног одбора Института. Министарство за људска права и избјеглице је у августу 2023. године објавило јавни конкурс за избор чланова Надзорног одбора заједно с избором Управног одбора. Процедура је у току.
- Регулаторна агенција за комуникације БиХ још увијек није ускладила Одлуку о утврђивању накнаде за рад члановима Савјета с одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ⁶², иако је члановима Савјета мјесечна накнада исплаћивана према одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, односно максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама БиХ. Савјет Агенције сматра да није основано доношење било каквог акта којим би се мијењала висина накнаде, јер је накнада члановима Савјета

⁶¹ Управни одбор именован је у 2024. години.

⁶² Чланом 39. став (1) Закона дефинисано је да се накнада за рад у управним, надзорним и другим радним тијелима утврђује подзаконским актом који доноси Савјет министара БиХ, а чланом 57 а дефинисано је да су институције БиХ биле дужне ускладити своје подзаконске акте с чланом 39. овог Закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

утврђена Одлуком Савјета министара БиХ о утврђивању накнаде за рад члановима Савјета Агенције. Наведеном Одлуком утврђена је висина накнаде за председавајућег Савјета у износу од 1.000 КМ, а за чланове Савјета Агенције у износу од 900 КМ. Агенција је у претходном периоду предузимала одређене активности тако што је у септембру 2021. године упутила Савјету министара БиХ информацију у вези с примјењивости члана 39. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ на Савјет Агенције. У тој информацији Агенција је навела да не постоји основа да се одредбе наведеног члана Закона о платама примјењују на чланове Савјета Агенције због специфичности избора, начина функционисања и финансирања тог тијела. Агенција је у децембру 2022. године добила обавјештење да је Савјет министара БиХ размотрило информацију, али да иста није добила потребну већину те предложени закључци нису усвојени. Агенција у 2023. години није предузимала активности на усклађивању Одлуке о утврђивању накнаде за рад члановима Савјета Агенције с важећим законским одредбама.

ПРЕПОРУКА 18

Надлежни органи Савјета министара и Парламентарне скупштине, одговорни за провођење поступка именовања чланова управних и надзорних одбора, требали би ове поступке вршити благовремено, како посљедица неименовања не би била отежан и нефункционалан рад институција.

9.2. Текући грантови и трансфери реализовани путем буџетских корисника

Текући грантови и трансфери код буџетских корисника планирани су Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину⁶³ у оквиру износа од 33.913.000 КМ који обухвата и текуће грантове и трансфере који се реализују путем директних трансфера. Кориговани буџет, након умањења по основу реструктурисања, повећања за намјенска средства и текућу резерву износио је 39.047.124 КМ.

Укупно извршење текућих грантова и трансфера у 2023. години износило је 33.159.742 КМ. Износ реализованих текућих грантова Министарство је приказало у Обрасцу 2, а у текстуалном дијелу Извјештаја о извршењу буџета је навело податке о реализацији код буџетских корисника и путем директних трансфера, од чега се на реализацију буџетских корисника односи износ од 18.443.381 КМ, а на реализацију путем директних трансфера с Јединственог рачуна трезора износ од 14.716.361 КМ.

У ранијим извјештајима дата је препорука везано за утврђивање уговорних обавеза и права корисника и даваоца новчаних средстава (начин извјештавања, рок за извјештавање, поступање уколико се тражени извјештај не достави или одобрена средства не оправдају).

⁶³ Табела 2 у Закону о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину

Савјет министара БиХ је у 2023. години донио појединачне одлуке о критеријумима за додјелу грант средстава одобрених буџетом.⁶⁴ Одлукама је дефинисано да се додјела средстава врши на основу јавног позива, те је за одређене пројекте у намјени средстава наведено да није дозвољена рефундација трошкова насталих прије објаве конкурса и да иста неће бити прихватљива. С корисницима грант средстава закључени су појединачни уговори којима је дефинисана обавеза и рок доставе финансијског извјештаја о намјенском утрошку средстава, достављање доказа о утрошку средстава, те поступања у случају недостављања тражених извјештаја.

Ревизијом смо утврдили да је одређени број корисника новчаних средстава доставио финансијске извјештаје о утрошку средстава иза рока утврђеног за доставу извјештаја и правдање додијељених средстава, док је за преостали дио корисника новчаних средстава рок за доставу извјештаја друга половина 2024. године, те ће се поступање по основу закључених уговора и донесених одлука моћи сагледати у наредном периоду, по достављању Извјештаја корисника средстава. Такође, уочено је да су одређена средства додијељена за финансирање пројеката који су већ окончани, па се поставља питање да ли овакав начин поступања нарушава основни принцип суфинансирања, с обзиром на то да корисник средстава у периоду организовања пројекта/манифестације није имао средства институције БиХ на располагању, те накнадна додјела средстава суштински представља рефундацију трошкова по пројекту. Претходно наведено је посљедица касног усвајања буџета и комплексности самог процеса додјеле грант средстава (објављивање одлуке о критеријумима, формирање комисије, објава позива, разматрање примљених апликација до коначног доношења одлуке о додјели, те закључивања уговора).

Надаље, Министарство цивилних послова је, поступајући по одлуци Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве буџета⁶⁵, закључило и реализовало појединачне уговоре са корисницима. Одабир корисника и износ средстава која се одобравају извршио је Савјет министара БиХ без претходно објављеног јавног позива па се не може утврдити по којим критеријумима су изабрани корисници којима су додијељена средства (спортски клубови, удружења итд).

Узимајући у обзир све претходно наведено констатујемо да процес одобравања грантова, од усвајања Закона о буџету, објављивања одлуке о критеријумима, формирања комисија, објаве позива, разматрања примљених апликација до коначног доношења одлука о додјели, закључивања уговора и даље траје доста дуго и захтијева ангажман значајних ресурса. Министарство је покренуло одређене активности из свог домена у смислу постављања јасних критеријума у погледу искључивања могућности рефундирања трошкова у одређеним грантовима, те дефинисања обавезе извјештавања о намјенском утрошку средстава, међутим, и даље су присутни случајеви у којима се средства додјељују без јасно утврђених критеријума.

По питању прецизног дефинисања услова и критеријума приликом припреме одлуке о критеријумима за расподјелу средстава и јавног позива за додјелу грант средстава

⁶⁴ Најзначајнији носиоци активности предметних одлука су: Министарство цивилних послова, Министарство за људска права и избјеглице, Фонд за повратак, Министарство безбједности, Министарство иностраних послова, Министарство спољне трговине и економских односа, Министарство комуникација и транспорта...

⁶⁵ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће буџетске резерве буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину за подршку непрофитним организацијама (СМ број: 348/23 од 29.12.2023. године), Службени гласник БиХ, број 7/24.

дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 30/2020 у Табели 2а) те смо оцијенили да су се предузимале одређене активности, а ефекат истих ће бити могуће цијенити у будућем периоду. Због тога, ранија препорука ће бити предмет даљег праћења до потврде потпуне усклађености поступања са важећим прописима.

9.3. Капитални издаци

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрена су средства за капиталне издатке у износу од 90.555.000 КМ. Одобрени износ средстава увећан је за реструктурирана средства расхода (7.311.866 КМ), текућу резерву (1.100.000 КМ) и намјенска средства (180.745.699 КМ), што укупно износи 189.157.565 КМ. Укупан кориговани буџет за капиталне издатке с укљученим намјенским средствима износио је 279.712.565 КМ, што је у односу на 2022. годину већи износ за 84.167.986 КМ или 30%.

Капитални издаци реализовани су у износу од 55.190.285 КМ⁶⁶ или 20% у односу на укупан кориговани буџет, што је за 14.249.297 КМ већи износ у односу на претходну годину. Разлог већег извршења капиталних издатака је усвајање буџета институција БиХ у првом кварталу 2023. године.

Преглед одобрених и реализованих средстава према врсти капиталних издатака дат је у наредној табели:

Р. бр.	Врста капиталних издатака	Одобрено буџетом	Преструкт. и намјенска средства	Кориговани буџет	Реализовано	%
	2	3	4	5	6	7
1	Набавка земљишта	500.000	500.105	1.000.105	937	0
2	Набавка грађевина	43.835.000	113.070.571	156.905.571	7.376.011	5
3	Набавка опреме	32.245.000	42.817.014	75.062.014	32.363.951	43
4	Набавка осталих сталних средстава	14.000	-9.000	5.000	4.876	98
5	Набавка сталних средстава у облику права	7.941.000	8.510.319	16.451.319	9.879.494	60
6	Реконструкција и инвестиционо одржавање	6.020.000	24.268.556	30.288.556	5.565.015	18
	Укупно за буџетске кориснике	90.555.000	189.157.565	279.712.565	55.190.285	20

Табела 10. Преглед одобрених и реализованих средстава према врсти капиталних издатака

Детаљне информације о реализацији капиталних издатака по структури и по институцијама су наведене у табелама 6/1 и у текстуалном дијелу Извјештаја о извршењу Буџета институција БиХ.

⁶⁶ У износ су укључени и вишегодишњи капитални пројекти

9.3.1. Вишегодишња капитална улагања

За реализацију вишегодишњих пројеката су, након пријеноса нереализованих намјенских средстава из 2022. године у износу од 124.657.190 КМ⁶⁷, на располагању била средства у износу од 180.365.277 КМ. Реализација вишегодишњих капиталних пројеката износила је 7.674.450 КМ или 4% у односу на планску величину. Неутрошена намјенска средства буџета институција БиХ пренесена су у 2024. годину у износу од 172.690.827 КМ.

У наредној табели је преглед расположивих, реализованих и неутрошених средстава по буџетским корисницима:

Р. бр.	Назив институције	Расположи ва средства	Реализован и износ	Нереализо вани износ
1	Парламентарна скупштина БиХ	1.203.622	0	1.203.622
2	Министарство одбране БиХ	8.950.768	232.943	8.717.825
3	Дирекција за европске интеграције БиХ	5.435	0	5.435
4	Министарство иностраних послова БиХ	4.530.892	1.808.441	2.722.451
5	Министарство комуникација и транспорта БиХ	32.839.700	0	32.839.700
6	Управа за индиректно опорезивање БиХ	93.516.965	592.167	92.924.798
7	Министарство финансија и трезора БиХ	2.055.000	0	2.055.000
8	Министарство безбједности	19.671	19.257	414
9	Државна агенција за истраге и заштиту	11.065.607	4.315.225	6.750.382
10	Гранична полиција БиХ	8.092.980	293.915	7.799.065
11	Министарство цивилних послова БиХ	674.099	37.367	636.732
12	Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података	10.083.577	7.206	10.076.371
13	Служба за заједничке послове институција БиХ	6.490.552	0	6.490.552
14	Агенција за статистику БиХ	117.573	0	117.573
15	Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ	59.316	11.250	48.066
16	Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова	659.518	356.678	302.840
Укупно		180.365.277	7.674.450	172.690.827

Табела 11. Преглед расположивих, реализованих и неутрошених средстава по буџетским корисницима

Како се види из презентованих података, вишегодишњи капитални пројекти су реализовани у ниском проценту. У Извјештају о извршењу буџета су наведени разлози као што су потешкоће приликом уговарања, веће цијене понуда од расположивих средстава, неиспуњавање услова из јавног позива, сложеност пројеката, укљученост више стручних институција са различитих нивоа власти који дају сагласност и одобрења

⁶⁷ На основу члана 14. став (6) Закона о финансирању институција БиХ и члана 9. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину

за поједине фазе пројекта, као и рјешавање имовинско-правних односа за земљиште и објекте. Ова образложења понављају се дужи низ година.

У појединачним извјештајима о ревизији институција БиХ констатовали смо да поједине институције задњих година нису предузимале или окончале активности у циљу реализације средстава и проналажења адекватног рјешења за набавку објеката (Управа за индиректно опорезивање, Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података, Државна агенција за истраге и заштиту, Служба за заједничке послове) те су дате препоруке наведеним институцијама како би се интензивирала реализација одобрених средстава.

Промјена вриједности вишегодишњих капиталних пројекта

Чланом 14. Упутства о начину планирања, одобравања и реализације вишегодишњих капиталних улагања у институцијама БиХ⁶⁸ је дефинисано да је, код промјене вриједности вишегодишњег пројекта или структуре истог у односу на првобитно донесену одлуку, буџетски корисник дужан Савјету министара БиХ доставити приједлог измјене одлуке о вишегодишњем пројекту, с тим да промјена вриједности вишегодишњег пројекта подлијеже ограничењу повећања до максимално 10% од укупне вриједности вишегодишњег пројекта које се усаглашава са Министарством финансија и трезора БиХ.

Савјет министара БиХ је, на приједлог Управе за индиректно опорезивање БиХ, одобрио повећање вриједности пројекта за 31.500.000 КМ или 83% од укупне првобитне вриједности вишегодишњег пројекта, уз сагласност Министарства, иако је претходно поменути Упутством дозвољено повећање до максимално 10% од укупне вриједности вишегодишњег пројекта.

Такође, у 2023. години, Одлуком Савјета министара БиХ⁶⁹ увећана је првобитна вриједност Вишегодишњег пројекта „Изградња и опремање објекта за смјештај запослених Управе за индиректно опорезивање БиХ и Граничне полиције на аеродрому у Бањој Луци,“ за 22%, као и првобитна вриједност пројекта „Изградња и опремање ГП Осоје“ за 13%, на које је такође претходно позитивно мишљење дало Министарство.

Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ је у априлу 2023. године сачинила информацију о реализацији пројекта вишегодишњег капиталног улагања – изградња зграде у Бањој Луци за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције, на коју је Министарство дало негативно мишљење. Предметна информација није прослијеђена Савјету министара БиХ на разматрање. Након тога Агенција је извршила нову анализу потребних средстава и средином 2023. године Министарству доставила Приједлог одлуке о одобравању пројекта изградње објекта за период од 2011. до 2026. године на мишљење у износу од 39.389.000 КМ, што у односу на раније одобрена средства у износу од 22.530.000 КМ повећава вриједност пројекта за 16.859.000 КМ или 75%. Министарство је, у свом одговору, дало негативно мишљење позивајући се на одредбе горе наведеног Упутства Савјета министара БиХ којим је прописано да промјена вриједности вишегодишњег пројекта подлијеже ограничењу повећања до максимално 10% од укупне вриједности вишегодишњег пројекта које се усаглашава с Министарством.

⁶⁸ Службени гласник БиХ, број: 77/21

⁶⁹ Службени гласник БиХ, број: 24/23

Агенција је након тога ускладила Приједлог одлуке о измјенама Одлуке о одобравању пројекта изградње објекта с Упутством, којим се предвиђају укупна средства од 24.783.000 КМ за реализацију пројекта.

Из напријед наведеног можемо закључити да Министарство није досљедно примјењивало одредбе Упутства о начину планирања, одобравања и реализовања вишегодишњих пројеката у институцијама БиХ које је донио Савјет министара.

ПРЕПОРУКА 19

Савјет министара и Министарство су дужни досљедно примјењивати Упутство о начину планирања, одобравања и реализације вишегодишњих капиталних улагања у институцијама БиХ.

9.4. Програми посебне намјене

Као програми посебних намјена воде се вишегодишњи капитални пројекти, програми финансирани из донаторских средстава, програми финансирани из намјенских средстава додијељених на основу посебних одлука за чију реализацију су надлежни буџетски корисници, средства за суфинансирање IPA пројеката те средстава текуће резерве. У оквиру програма посебне намјене врши се евидентирање расхода посебних намјена за које је законом или одговарајућим актом утврђена обавеза посебног праћења и евидентирања, донација које су донатори условили посебним извјештавањем, као и расхода посебних намјена које предложи буџетски корисници⁷⁰. Програми посебних намјена финансирани из намјенских буџетских средстава исказују се у оквиру фонда 10, а програми посебних намјена, који нису планирани Буџетом институција БиХ, а финансирају се из средстава донација, удружених и других намјенских средстава, додају се на буџетска средства.

У складу са чланом 7. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину акумулисани намјенски приход остварен у претходним годинама који није утрошен за програмиране намјене до краја 2022. године преноси се у 2023. годину за исту намјену.⁷¹

Укупно расположива намјенска средства за програме посебних намјена износе 309.143.671 КМ⁷², а реализација је исказана у износу од 53.792.792 КМ (17%), што је мање за 6.388.861 КМ у односу на реализацију прошле године.⁷³ Од укупно реализованог износа средстава програма посебних намјена на вишегодишње пројекте се односи

⁷⁰ Службени гласник БиХ, број 22/23 - Закон о Буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину - члан 15.

⁷¹ Средства на име додијељених дозвола за универзалне мобилне телекомуникацијске системе (УМТС), уплаћена средства од ентитета која нису реализована за финансирање рада Савјета за државну помоћ, намјенска средства од сукцесије по основу наплате клириншког дуга Руске Федерације, средства од акумулисане добити ЈП НИО Службени лист БиХ, намјенска средства наплаћена по основу Одлуке о пријеносу новчаних средстава депонованих на посебном рачуну Спољнотрговинске коморе БиХ на јединствени рачун трезора и др. и друга намјенска средства за која ће Савјет министара БиХ посебном одлуком утврдити намјену на приједлог Министарства комуникација и транспорта БиХ.

⁷² У оквиру овог износа је садржан износ од 180.36.277 КМ за вишегодишње капиталне пројекте

⁷³ Подаци приказани у Рекапитулацији програма посебних намјена институција БиХ за 2023. годину по буџетским корисницима и економским категоријама

7.674.450 KM⁷⁴, а остали програми износе 46.118.342 KM. Министарство је, након достављених захтјева буџетских корисника и усаглашавања са стањем у Извјештају о расположивим средствима, у 2024. годину пренијело нереализована намјенска средства у износу од 196.397.022 KM. Детаљне информације о реализацији програма посебних намјена Министарство је навело у тачки 9.1.6 Извјештаја о извршењу буџета.

Министарство прати реализацију додијељених средстава буџетским корисницима у оквиру програма посебних намјена, те у складу с реализованом динамиком предлаже доношење одговарајућих одлука за додјелу нових средстава буџетским корисницима.

У 2023. години Савјет министара БиХ је донијело Одлуку о начину кориштења акумулисаног вишка прихода над расходима Регулаторне агенције за комуникације БиХ⁷⁵. Овом одлуком се дефинише намјена акумулисаног вишка прихода утврђеног на 31.12.2021. године у укупном износу од 16.754.513 KM, од чега је 7.000.000 KM намијењено за Регулаторну агенцију за комуникације БиХ, а остатак у износу од 9.754.513 KM за подршку развоја и унапређења Сектора комуникација. Износ од 9.754.513 KM је пренесен у 2024. годину и реализација истог ће бити предметом праћења у будућем периоду када ће бити потребно донијети посебне одлуке Савјета министара БиХ на приједлог Министарства комуникација и транспорта БиХ. Нераспоређени вишак прихода над расходима Регулаторне агенције за комуникације БиХ из претходне године (18.839.218 KM), након умањења, сходно одлуци Савјета министара БиХ из 2023. године износи 3.823.110 KM.

Код реализације средстава програма посебних намјена која су додијељена буџетским корисницима и даље је констатован низак проценат реализације. Одступања реализације расположивих средстава су констатована по свим фондовима⁷⁶. У оквиру фонда 20 значајно одступање се односи на Дирекцију за цивилно ваздухопловство (28.183.228 KM), те на пројекте у оквиру шифре трезора за нераспоређена средства из вишка прихода Регулаторне агенције за комуникације БиХ (20.466.039 KM) и друго. У оквиру фонда 30 значајно одступање се односи на Министарство цивилних послова (18.909.957 KM), Канцеларија координатора за реформу јавне управе БиХ (9.380.469 KM), Министарство одбране БиХ (9.455.326 KM), Министарство комуникација и транспорта (6.468.185 KM) и друго. У оквиру фонда 50 значајно одступање се односи на шифру трезора за нераспоређена средства од вишка прихода Регулаторне агенције за комуникације БиХ од УМТС дозвола, дозвола за 4G мреже, сукцесије и друго (55.615.622 KM), Министарство иностраних послова БиХ (19.767.770 KM) и друго. Неутрошена средства у наведеним институцијама се односе на програме и пројекте чија се реализација наставља у наредним годинама у складу с потписаним уговорима и другим актима који дефинишу намјену средстава и рокове реализације тих пројеката.

Као и претходних година, поново смо у Извјештају о обављеној ревизији Фонда за повратак за 2023. годину констатовали да Републички секретаријат за избјегла и расељена лица РС⁷⁷ ни у текућој години није измирио обавезе у износу од 4.391.455 KM,

⁷⁴ Укупно расположива средства ВКУ у 2023. години износе 180.365.277 KM, реализовано је 7.674.450 KM, тако да је преостали износ од 172.690.827 KM пренесен у 2024. годину у складу са чланом 14. став (6) Закона о финансирању институција БиХ и члана 9. Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину, чија ће се реализација наставити у 2024. години.

⁷⁵ Службени гласник БиХ, број:47/23 - Одлука Савјета министара БиХ број: 131/23

⁷⁶ Фонд 10-општи (6.424.906 KM), Фонд 20-фонд прихода по посебним прописима (55.877.228 KM), Фонд 30-фонд грантова и донација (55.141.286 KM) и Фонд 50-фонд за посебне пројекте (78.953.602 KM)

⁷⁷ 2009 и 2010. године потписник Споразума било Министарство за избјеглице и расељена лица Републике Српске

а које су настале по споразумима о удруживању и начину реализовања средстава за 2009. и 2010. годину. О овим потраживањима Фонд за повратак води интерну евиденцију о реализацији Споразума о удруживању средстава и извјештава Комисију за избјеглице и расељена лица БиХ путем извјештаја о финансијској реализацији пројеката.

Констатовано је да ни у 2023. години није било реализације средстава у оквиру Фонда за реформу јавне управе. Иако су у оквиру програма посебних намјена била расположива средства у износу од 10.580.469 КМ⁷⁸, средства нису искориштена, а што је Канцеларија за ревизију поновно у 2023. години истакла као кључно питање у оквиру Извјештаја о обављеној ревизији Канцеларије координатора за реформу јавне управе за 2023. годину. Канцеларија координатора за реформу јавне управе координира процес реформе јавне управе у БиХ и ствара услове за имплементацију реформских активности, а Фонд за реформу јавне управе БиХ је инструмент финансијске подршке стратешком провођењу реформе јавне управе. Фонд не функционише од 2018. године. Канцеларија координатора за реформу јавне управе је проблематику нефункционисања Фонда образложила у свом Извјештају о раду за 2023. годину.

Фонд има суштински значај за успостављање ефикасног система јавне управе и напретка БиХ у процесу европских интеграција, те је у том смислу нужен проактиван став свих институција које учествују у креирању предуслова за несметано функционисање и одрживост Фонда с посебним акцентом на преостала неутрошена средства Фонда за програме посебних намјена, које су донатори и домаће власти уплатиле у Фонд претходних година.

Везано за активности на имплементацији Стратешког оквира за реформу јавне управе у БиХ, Канцеларија координатора за реформу јавне управе је у извјештају о раду навела да је у 2023. години усвојена Заједничка платформа о принципима и начину имплементације реформе јавне управе у БиХ којом је регулисана успостава политичког тијела (Координациони одбор за реформу јавне управе) и техничка координација те да су започете активности на ревидирању Акционог плана за реформу јавне управе. Конституирајућа сједница Координационог одбора за реформу јавне управе одржана је 12.2.2024. године. Координациони одбор је подржао реактивацију рада Фонда за реформу јавне управе те задужио Канцеларију координатора за реформу јавне управе и координаторе ентитета и Брчко дистрикта БиХ да наставе разговоре с донаторима активним у БиХ како би се обезбиједила нова улагања и успоставио ефикасан механизам координације донатора у овој области с циљем обезбјеђења финансијске покривености свих активности у временском оквиру ревидираног Акционог плана. Такође, владе ентитета, Брчко дистрикта БиХ и Савјет министара БиХ донијели су одлуке о именовању чланова и замјеника чланова надзорних тимова.

Наведене активности представљају помак у правцу креирања предуслова за ефикасну реализацију обавеза из важећег Стратешког оквира за реформу јавне управе. Међутим, узимајући у обзир чињеницу да Фонд још увијек не функционише јер се значајна расположива средства овог програма посебне намјене дуже вријеме не реализују, остаје простор за рјешавање овог питања кроз даљу сарадњу надлежних институција (Савјета министара БиХ, Владе Федерације БиХ, Владе Републике Српске, Владе Брчко дистрикта БиХ).

⁷⁸ Дио износа се односи на средства Фонда 10-буџет (1.200.000 КМ), а дио на средства Фонда (30)-донације 9.380.469 КМ)

По питању покретања реализације средстава Фонда за реформу јавне управе БиХ дали смо препоруку у претходном периоду, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (препорука бр. 18 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Надаље, према члану 13. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину, набавка зграде за смјештај Дирекције за цивилно ваздухопловство у Бањој Луци ће се финансирати из средстава остварених од прихода од накнада за прелете преко БиХ, као и других прихода које Дирекција за цивилно ваздухопловство остварује на основу Закона о ваздухопловству БиХ, на основу одлуке коју доноси Савјет министара БиХ на приједлог Дирекције.

У ревизорском извјештају Дирекције за цивилно ваздухопловство за 2023. годину је детаљно образложена предметна проблематика као и предузете активности у циљу изналажења рјешења. Наиме, Дирекција је у 2023. години извршила поновно истраживање и анализу тржишта некретнина. Након прибављених мишљења надлежних институција Приједлог одлуке о начину набавке и висини средстава за набавку зграде за смјештај Дирекције је у децембру 2023. године упућен Министарству комуникација и транспорта БиХ на даље поступање према Савјету министара БиХ.

Претходних година смо скретали пажњу на рјешавање питања трајног смјештаја Дирекције за цивилно ваздухопловство, а поготово из разлога што се за закуп пословног простора у Бањалуци реализују значајна буџетска средства.

У ранијем периоду је дата препорука о потреби рјешавања питања смјештаја Дирекције за цивилно ваздухопловство (препорука бр. 25/2021 у Табели 2а) те смо оцијенили да су надлежне институције предузимале активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

10. ДИРЕКТНИ ТРАНСФЕРИ С ЈЕДИНСТВЕНОГ РАЧУНА ТРЕЗОРА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрена и неутрошена средства из претходне године за директне трансфере са Јединственог рачуна трезора БиХ у 2023. години износила су 41.771.000 КМ. Кориговани буџет за директне трансфере увећан је за текућу резерву и намјенска средства од УМТС-а у износу од 123.279 КМ, што укупно износи 41.894.279 КМ.

Директни трансфери с Јединственог рачуна трезора (ЈРТ) исказани су збирно у Обрасцу 2 и посебно у Обрасцима 3, Табели 9999-1 Директни трансфери с ЈРТ-а и извршени су у износу од **33.533.249 КМ или 80%** у односу на кориговани буџет који укључује додатна намјенска средства.

Директни трансфери с ЈРТ-а већи су за 11.702.309 КМ у односу на претходну годину, због измиривања обавеза по основу доспјелих анuitета по кредиту Макрофинансијске помоћи Европске комисије.

Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама

Трошкови по основу правоснажних судских пресуда реализовани су у 2023. години у износу од 3.553.223 КМ и већи су у односу на прошлу годину за 676.744 КМ. По структури обавеза наведени износ се односи на главни дуг (2.149.687 КМ), камате (598.950 КМ), трошкове парничног поступка (772.251 КМ) и трошкове извршног поступка (32.335 КМ).

Као и претходних година, правоснажне судске пресуде су се односиле на спорове из радних односа, накнаде материјалне и нематеријалне штете физичким и правним лицима, повреде на раду, исплате за разлике плата и слично. Значајан дио пресуда се као и у ранијем периоду односи на пресуде из радних спорова у вези са формацијским чиновима и распоређивањем особља у Министарству одбране БиХ као и накнаду штете за неоснован боравак у притвору. Вриједносно најзначајнија средства су исплаћена по основу пресуда у којима је тужена Управа за индиректно опорезивање БиХ ради наплате дуговања за изведене радове те трошкова вођења арбитражног поступка пред Сталним арбитражним судом у Хагу у предмету Mittal против БиХ.

Иако трошкови по основу правоснажних судских пресуда из године у годину имају тренд повећања, Савјет министара БиХ се није бавио анализом узрока парничних и других спорова који су покренути против институција БиХ са циљем рационализације трошкова насталих по овом основу.

ПРЕПОРУКА 20

Савјет министара, путем надлежних институција, треба провести детаљну анализу узрока парничних и других спорова на нивоу свих институција БиХ.

11. ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ

Разлика између остварених прихода и примитака за финансирање институција БиХ (1.257.214.346 КМ)⁷⁹ и реализованих расхода и издатака (1.185.210.338 КМ)⁸⁰ у 2023. години исказана је у износу од 72.004.008 КМ (за фондове 10, 20, 30, 40 и 50 институција БиХ) и представља вишак прихода над расходима институција БиХ. Разлика између остварених прихода за сервисирање спољног дуга БиХ (1.273.134.963 КМ)⁸¹ и расхода и издатака за сервисирање спољног дуга БиХ (1.255.215.740 КМ)⁸² у 2023. години представља вишак прихода над расходима за сервисирање спољног дуга БиХ у износу од 17.919.223 КМ (односи се само на фонд 40). Пренесени вишак прихода над расходима из претходне године на име сервисирања спољног дуга износи 9.393.831 КМ.

Према наведеном, финансијски резултат текуће године је исказан као вишак прихода над расходима Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину те у финансијском извјештају износи 89.923.231 КМ и одговара износу исказаном у Главној књизи.

⁷⁹ Образац 1, дио А и Б VI-VIII

⁸⁰ Образац 2, дио А укупно расходи институција БиХ

⁸¹ Образац 1 дио Ц

⁸² Образац 2 дио Б

На основу података о пренесеном акумулисаном вишку прихода институција БиХ из претходних година у укупном износу од 471.563.959 КМ⁸³, корекцијама у текућој години извршеним према интерним рачуноводственим политикама⁸⁴ у износу од 13.641.136 КМ (поврат такси и накнада из претходних година, поврат преосталих износа донација донаторима, нове обавезе по основу кредитних задужења и друго), оствареног вишка прихода над расходима институција БиХ у износу од 72.004.008 КМ и оствареног вишка прихода над расходима за сервисирање спољног дуга од 17.919.223 КМ, утврђен је укупан акумулисани вишак прихода институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину у укупном износу од 575.128.326 КМ⁸⁵.

У наредној табели приказан је обрачун вишка прихода над расходима за 2023. годину и обрачун акумулисаног вишка прихода за текућу годину.

Ред. број	Опис	Износ у КМ
1	Приходи институција БиХ у 2023. години	1.257.214.346
2	Расходи институција БиХ у 2023. години	1.185.210.338
3 (1-2)	Вишак прихода над расходима институција БиХ у 2023. години (финансијски резултат институција БиХ у 2023. години)	72.004.008
4	Остварени приходи за сервисирање спољног дуга у 2023. години	1.273.134.963
5	Реализовани расходи за сервисирање спољног дуга у 2023. години	1.255.215.740
6 (4-5)	Вишак прихода над расходима за сервисирање спољног дуга у 2023. години (финансијски резултат остварен за сервисирање спољног дуга у 2022. години)	17.919.223
7 (3+6)	Укупан вишак прихода над расходима у 2023. години (финансијски резултат институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину)	89.923.231
8	Акумулисани и пренесени вишак прихода над расходима из претходних година	471.563.959
8.1	Акумулисани вишак прихода над расходима институција БиХ из претходних година (1.1.2023. године)	462.170.128
8.2	Акумулисани вишак прихода над расходима за сервисирање спољног дуга из претходних година (1.1.2023. године)	9.393.831
9	Корекција вишка прихода у току 2023. године	13.641.136
	УКУПАН АКУМУЛИСАНИ ВИШАК ПРИХОДА 31.12.2023. године	575.128.326
10.1 (3+8.1+9)	Акумулисани вишак прихода над расходима институција БиХ	547.815.272
10.2 (6+8.2.)	Акумулисани вишак прихода над расходима за сервисирање јавног дуга	27.313.054

Табела 12. Обрачун вишка прихода над расходима и обрачун акумулисаног вишка прихода за 2023. годину

Средства акумулисаног вишка прихода се користе у складу са важећим прописима којима је регулисана њихова примјена (Закон о Буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину, Закон о финансирању институција БиХ, одлуке Савјета министара БиХ и др.).

⁸³ Институције БиХ 462.170.128 КМ и сервисирање спољног дуга 9.393.831 КМ

⁸⁴ Инструкција о евидентирању и корекцији књижења на конту 511112 МФТ БиХ, број: 08-16-1-10-10129-1/16 од 3.12.2016. године

⁸⁵ Вишак прихода из претходних година евидентиран на конту 511122 у износу од 485.205.095 КМ, а финансијски резултат текуће године евидентиран на конту 5911 у износу од 89.923.231 КМ

Укупан акумулисани вишак прихода (575.128.326 КМ) се, према фондовима, односи на Фонд 10-општи фонд (344.176.490 КМ), Фонд 20-вишак прихода над расходима Регулаторне агенције за комуникације БиХ и Министарства комуникација и транспорта БиХ (27.694.001 КМ), Дирекције за цивилно ваздухопловство (28.183.228 КМ) и остатак средстава вишка прихода Регулаторне агенције за комуникације распоређених за вишегодишње капиталне пројекте и пренесених у 2024. годину (12.126.808 КМ), Фонд 30-средства донација, грантова и трансфери других нивоа власти (56.881.023 КМ), Фонд 40-кредитна, односно средства за сервисирање спољног дуга (15.352.279 КМ) и Фонд 50-средства за посебне пројекте чија средства се користе за посебне намјене-приходи од универзалних мобилних телекомуникацијских система (УМТС дозвола), приходи од радиофреквентног спектра, средства од сукцесије (90.714.497 КМ).

12. БИЛАНС СТАЊА

Биланс стања представља системски преглед имовине, обавеза и других извора на дан извјештавања. Министарство је, у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ, сачинило Збирни биланс стања. Извјештај је састављен на основу годишњих извјештаја које су доставили буџетски корисници те података који се генеришу и директно евидентирају у Сектору за трезорско пословање. Извјештај садржи и анализу биланса стања на 31.12.2023. године те анализу сталних средстава у облику ствари и права.

У Збирном билансу стања исказана је актива у укупном износу од 1.707.590.228 КМ. Активу чине збир позиција Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залиха у укупном износу од 774.823.288 КМ и Стална средства у збирном износу од 932.766.940 КМ.

Пасива је исказана у укупном износу од 1.707.590.228 КМ, а чине је следеће позиције: Краткорочне обавезе и разграничења (166.871.565 КМ), Дугорочне обавезе и разграничења (45.013.445 КМ) и Извори средстава (1.495.705.218 КМ).

Збирни биланс стања који је сачинило Министарство је уравнотежен, док биланси стања буџетских корисника нису уравнотежени због успостављеног трезорског система Главне књиге.

У прилогу Извјештаја приказан је Збирни биланс стања институција БиХ на 31.12.2023. године који је сачинило Министарство.

12.1. Готовина, краткорочна потраживања, разграничења

Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе се састоје од новчаних средства (448.162.771 КМ), краткорочних потраживања (20.349.840 КМ), краткорочних пласмана (303.867.865 КМ), финансијског и обрачунског односа с другим повезаним јединицама (383.636 КМ) те краткорочних разграничења (2.059.176 КМ).

Новчана средства су исказана у износу од 448.162.771 КМ. Исказано стање обухвата стања на свим рачунима у склопу ЈРТ који се воде у Централној банци БиХ и пословним банкама у земљи и иностранству (МИП – ДКП мрежа), а која се евидентирају на контима Главне књиге жирорачун и прелазни рачун, благајна, девизни рачун и девизна благајна.

Краткорочна потраживања у збирном билансу износе 20.349.840 КМ и за 5% су већа у односу на претходну годину. Састоје се од потраживања од правних лица (3.294.002 КМ), потраживања од физичких лица (3.536 КМ), осталих потраживања (17.282.545 КМ) и исправке вриједности потраживања (230.243 КМ).

Остала потраживања: Финансијски највећа ставка односи се на потраживање у износу од 8.874.800 КМ за уплаћена средства Министарства одбране у Амерички трезор (Foreign Military Sales (FMS) Trust Fund) за набавку хеликоптера у износу 8.771.654 КМ, евидентирана у складу с инструкцијом Министарства финансија и трезора о начину реализације и књиговодственог евидентирања средстава и расхода у вези с вишегодишњим пројектом набавке хеликоптера.⁸⁶

На основу проведене ревизије установили смо да пописна комисија приликом пописа ове билансне позиције није стање усагласила с Министарством одбране БиХ, већ је стање констатовала само увидом у Главну књигу, што није исправна пракса. Увидом у ревизорске извјештаје о обављеној ревизији у Министарству одбране БиХ констатовали смо да је цјелокупан износ буџетских средстава (8.874.800 КМ) обезбјеђен у складу с одлуком Савјета министара БиХ о вишегодишњем пројекту набавке хеликоптера за Министарство и Оружане снаге БиХ⁸⁷ утрошен за набавку четири хеликоптера која су набављена током 2021. године. Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину реализације и књиговодственог евидентирања средстава и расхода у вези с вишегодишњим пројектом набавке хеликоптера уз финансијску помоћ САД-а, на основу Споразума између Владе САД-а и Владе БиХ⁸⁸, дефинисано је да ће аналитичка конта потраживања и разграничења бити затворена окончањем наведеног вишегодишњег пројекта. Иако наведени вишегодишњи пројекат није у цијелости окончан сходно горе наведеном (током 2023. године Савјет министара БиХ је усвојио Одлуку о измјенама и допуни Одлуке о вишегодишњем пројекту набавке хеликоптера за Министарство и Оружане снаге БиХ⁸⁹ којом је рок реализације је продужен до 2027. године), а имајући у виду и одредбе члана 53. Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (којима је прописано да се на конту групе 131000 - Краткорочна потраживања воде потраживања која требају бити подмирена у року до године дана) и међународне рачуноводствене стандарде (којима је дефинисан начин признавања и вредновања имовине), сматрамо да су наведена потраживања и разграничења требала бити затворена са 31.12.2023. године.

ПРЕПОРУКА 21

Министарство треба трансакције које се односе на потраживања евидентирати у складу са рачуноводственим принципима и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

⁸⁶ Инструкција МФТ број: 09-02-2-3526-1/18 од 23.03.2018. године

⁸⁷ Службени гласник БиХ 2/18, 10/20

⁸⁸ Службени гласник БиХ - Међународни уговори број 1/01

⁸⁹ Службени гласник БиХ број 45/23

Поново су код појединих буџетских корисника (Министарство одбране БиХ, Министарство иностраних послова БиХ, Гранична полиција, Суд БиХ и Правобранилаштво БиХ) уочене неправилности код евидентирања потраживања, што је детаљније описано у извјештајима финансијске ревизије за 2023. годину. Налази ревизије се односе на значајна потраживања која нису евидентирана у пословним књигама институција и потраживања која су евидентирана у пословним књигама, али датирају из ранијих година и могу бити спорна за наплату.

Неевидентирана потраживања: Примјери институција у чијим извјештајима су констатована значајна потраживања која нису евидентирана у пословним књигама су:

- Министарство одбране БиХ није евидентирало значајна потраживања на основу закључених уговора из претходних година. Наиме, и даље у пословним књигама овог Министарства нису исказана потраживања на основу издавања ресурса Стационарних комуникационих чворишта (СКЧ) која нису фактурисана у ранијем периоду, а која према интерним евиденцијама Министарства одбране износе око 11.000.000 КМ, иако су покренути судски поступци.
- Министарство иностраних послова није евидентирало као потраживања авансне уплате за набавку возила у ДКП мрежи у износу сса 130.000 КМ.
- Гранична полиција није евидентирала у пословним књигама потраживања по основу закупнине у складу са закљученим уговорима о изнајмљивању простора (крова) на згради за смјештај базних станица – опреме и антене телеком оператора.
- Потраживања по правоснажним судским пресудама у Суду БиХ и Правобранилаштвоу БиХ нису исказана у пословним књигама ових институција, иако испуњавају услове за признавање и евидентирање. Ове институције потраживања по наведеном основу воде у властитим информационим системима које су креирале за те потребе с обзиром на специфичност наведених потраживања у погледу њихове реализације/наплате. У складу с инструкцијама Министарства финансија и трезора БиХ наведене институције су у текстуалном дијелу њихових годишњих финансијских извјештаја навеле информације о укупним потраживањима по правоснажним судским пресудама. Тако потраживања по основу новчаних казни у кривичном поступку према подацима из информационог система Суда БиХ износе око 30 милиона КМ и датирају од 2014. до 2023. године. Потраживања према подацима из информационог система управљања предметима Правобранилаштва и система праћења прихода (ISEP) износе око 11.600.000 КМ и односе се на период 2003 – 2023. година, с напоменом да иста подразумевају потраживања о свим активним предметима које Правобранилаштво води укључујући потраживања о главном дугу и потраживања о трошковима поступка. Потраживања евидентирана у ISEP апликацији нису била предмет годишњег пописа, а ревизорским поступцима смо установили да постоје грешке у евидентираним износима потраживања по судским пресудама у ISEP, да су у ISEP евидентирана и потраживања која су већ евидентирана као таква у пословним књигама других институција које Правобранилаштво заступа те да ISEP апликација у периоду ревизије није имала могућност креирања засебних извјештаја по различитим основама за потраживање (потраживањима по основу главног дуга и потраживања по основу досуђених трошкова поступка, каматама и др.). Сходно наведеном, нисмо могли потврдити стања потраживања

евидентираних у ISEP апликацији, нити смо могли утврдити износе потраживања по основу досуђених трошкова судских поступака која су искључиво у надлежности Правобранилаштва БиХ.

Претходне године је Министарству препоручено да осмисли одговарајући модел за књиговодствено евидентирање потраживања правосудних институција из помоћних евиденција у Главну књигу. Није било активности по наведеној препоруци изузев што је Министарство дало инструкцију наведеним институцијама у којој је наведено да судске пресуде и њихова вјероватноћа наплате требају бити предмет објаве и детаљних образложења у текстуалном дијелу њихових годишњих извјештаја, јер уплате по основу окончаних судских спорова (потпуно или дјелимично) или евентуално неуплаћивање и покретање принудне наплате не представља рачуноводствено потраживање, већ потенцијалне будуће буџетске приходе. Иако је Министарство дало поменути инструкцију наведеним институцијама, исту није примијенило приликом сачињавања Годишњег финансијског извјештаја о извршењу буџета институција БиХ за 2023. годину, односно није у текстуалном дијелу извјештаја навело информације о потраживањима Суда БиХ и Правобранилаштва БиХ.

Уважавајући став да потраживања по правоснажним судским пресудама имају своју специфичност, Канцеларија за ревизију ипак је става да иста требају бити евидентирана у пословне књиге те да Министарство треба осмислити одговарајући модел за књиговодствено евидентирање потраживања правосудних институција као и свих осталих потраживања код институција, а која нису евидентирана у главној књизи.

ПРЕПОРУКА 22

Министарство треба осмислити одговарајући модел за књиговодствено евидентирање потраживања правосудних институција, као и осталих потраживања код институција код којих иста нису евидентирана у главној књизи.

Потраживања која су евидентирана у пословним књигама, а датирају из ранијих година: Институције у чијим извјештајима су констатована значајна потраживања која датирају из ранијих година, а нису евидентирана као спорна потраживања су Министарство одбране (потраживања за испоручену робу и услуге у износу 780.000 КМ) и Министарство иностраних послова БиХ (краткорочна потраживања у износу 737.851 КМ).

Чланом 53. и 54. Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ је прописано да се на контима група *Краткорочна потраживања* и *Краткорочни пласмани* воде потраживања/пласмани који требају бити подмирени у року до године дана те да се потраживања/пласмани који су несигурни за наплату исправљају посредством konta исправке вриједности. Опште запажање је да институције углавном не примјењују наведене одредбе Правилника о рачуноводству, односно да институције не анализирају позиције потраживања с аспекта рачуноводственог, односно да институције не анализирају позиције потраживања с аспекта рачуноводственог и не проводе неопходна књижења у циљу тачног исказивања позиције потраживања у финансијским извјештајима.

ПРЕПОРУКА 23

Министарство треба детаљније прописати политике и процедуре исправке и отписа потраживања у институцијама БиХ, све у циљу реалног исказивања ове билансне позиције у финансијским извјештајима.

ПРЕПОРУКА 24

Поред исправног евидентирања потраживања у пословним књигама Министарство треба од институција БиХ инсистирати да имају проактиван став по питању ефикасности наплате потраживања.

Залихе

Евидентирање залиха се, на основу чланова 57. и 58. Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ, врши унутар класе 2 само у циљу контроле над њиховом употребом, а набавка материјала, роба и инвентара се евидентира директно на расходе. Због прописаног начина евидентирања, у билансу стања буџетских корисника се не приказује вриједност залиха материјала и ситног инвентара.

Мада стање залиха не утиче на исказивање позиција у обрасцу Биланс стања (истовремено са евидентирањем залиха врши се и њихова исправка), значајни износи залиха евидентирани у пословним књигама институција указују на потребу веће посвећености евидентирању и управљању залихама.

Напомињемо и да још увијек нису окончане активности везане за успоставу централизованог модула залиха у информационом систему финансијског управљања у одређеним институцијама, који, између осталог, треба безбиједити податке који су основа за поуздано и ефикасно управљање залихама те да су и даље уочене слабости система управљања залихама.

С обзиром на то да прописима који регулишу финансијско извјештавање није прописана обавеза објављивања информације о стању залиха, у ранијем периоду је препоручено да би исто требало прописати. Министарство је у Инструкцији за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 1.1 - 31.12.2023. године подсјетило буџетске кориснике на обавезу сачињавања забиљешки уз рачуноводствене извјештаје те навело да је уз биланс стања, између осталог, потребно сачинити образложења залиха. Међутим, буџетски корисници у својим извјештајима углавном нису сачинили одговарајуће забиљешке о стању залиха.

Такође, у Извјештају о извршењу буџета за 2023. годину није дато образложење о провођењу активности на имплементацији ИСФУ модела залиха, нити информација о планираним активностима по предметном питању у наредном периоду.

ПРЕПОРУКА 25

Потребно је да Министарство пропише обавезу успоставе евиденција и извјештавања о стању залиха код буџетских корисника.

У збирном обрасцу биланса стања приказана су стања на позицијама залиха материјала и робе (248.897 КМ) и на залихама ситног инвентара (-248.897 КМ), што је посљедица књижења код појединачних буџетских корисника. Како су наведене позиције исказане у истом износу, али на супротним странама, исказана стања нису утицала на коначан збир позиције у оквиру које се сабирају залихе у билансу стања Министарства, међутим, потребно је да Министарство обезбиједи да буџетски корисници правилно евидентирају трансакције у вези са залихама.

Краткорочна разграничења у збирном билансу стања износе 2.059.176 КМ и већа су за 34% у односу на претходну годину. Разграничења се састоје од разграничених прихода (1.115.805 КМ), разграничених расхода (1.180.466 КМ) и осталих разграничења (-237.095 КМ).

Разграничени приходи обухватају разграничене приходе по основу наплаћених конзуларних такси у Министарству иностраних послова, тј. ДКП мрежи и разграничене курсне разлике. На основу обављене ревизије у Министарству иностраних послова нисмо могли потврдити тачност, односно на шта се односи салдо 534.622 КМ.

Курсне разлике: И у 2023. години је на позицији активних краткорочних разграничења, односно аналитичким контима курсних разлика (конта 191113 и 191211) евидентиран дуговни салдо у укупном износу 617.423 КМ. Поред тога, на аналитичком конту у оквиру пасиве (конто 391113- разграничене курсне разлике) евидентиран је потражни салдо у износу од 31.434 КМ. Наведена конта су утврђена Аналитичким контним планом буџета институција БиХ, међутим, Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ није јасно дефинисано да се курсне разлике евидентирају на наведеним контима и на који начин. Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ дефинисано је да се на конту 191000 – Краткорочна разграничења, евидентирају активне камате, закупнине и друге антиципативне позиције активе, као и пасивне камате, закупнине и друге транзиторне позиције активе и то све на рок до године дана. На конту 391000 - Краткорочна разграничења воде се унапријед наплаћени приходи (391100) по свим основама, обрачунати нефактурисани (недоспјели) расходи (391200) по разним основама те остала пасивна временска разграничења (391300), ако се разграничавају на рок до године дана.

Као што смо и претходне године препоручили, потребно је преиспитати овакав начин евидентирања курсних разлика. Сматрамо да би се негативне курсне разлике требале евидентирати на контима расхода, а позитивне курсне разлике на контима прихода. Поред тога, с обзиром на то да су на краткорочним разграничењима исказана салда која датирају из претходних година, потребно је преиспитати оправданост евидентирања ових разграничења и са аспекта рочности.

ПРЕПОРУКА 26

У циљу реалног исказивања билансних позиција, а у складу с рачуноводственим прописима, Министарство треба преиспитати оправданост евидентирања курсних разлика на контима краткорочних разграничења, нарочито на крају обрачуноског периода.

Остала разграничења (-237.095 КМ): Наведени салдо се највећим дијелом (241.506 КМ) односи на плаћене обавезе за адвокатске услуге за заступање у међународном арбитражном поступку у предмету Mittal против БиХ у децембру 2023. године по налогу Правобранилаштва БиХ. Наведена трансакција није евидентирана у складу са рачуноводственим принципима и у складу са Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Наиме, евидентирање је извршено на conto расхода – исплата обавеза по правоснажним судским пресудама и на потражну страну conta активних разграничења, умјесто на позицију обавеза према добављачима. Евидентирањем на овај начин позиција активних разграничења је умањена за износ од 241.506 КМ као и позиција пасиве, тј. краткорочних текућих обавеза. Такође, сматрамо да је евидентирање расхода требало бити извршено у оквиру другог одговарајућег аналитичког conta у оквиру групе conta *Уговорене услуге*, а не на конту *Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама* - 614817 које припада буџетској позицији *Други текући трансфери* јер се суштински трошак не односи на трошкове судских пресуда нити на трансфере.

Имајући у виду све наведено не можемо потврдити тачност позиције краткорочна разграничења у дијелу разграничених прихода (1.115.805 КМ) и осталих разграничења (-237.095 КМ).

ПРЕПОРУКА 27

Министарство треба обезбиједити да се издаци за адвокатске услуге за заступање у међународним арбитражним поступцима евидентирају на одговарајућу групу conta расхода и обавеза у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

12.2. Стална средства

У Збирном билансу стања исказана су стална средства у укупном износу од 932.766.940 КМ. Стална средства се састоје од неотписане вриједности основних средстава (888.687.708 КМ), неотписане вриједности дугорочних пласмана – уложена средства у банке и друге финансијске институције (30.601.438 КМ) и дугорочних разграничења – средства по основу пројекта „Обнова стамбених јединица избјеглих лица“ који се финансира из Саудијског фонда за развој (13.477.794 КМ).

Неотписана вриједност сталних средстава (888.687.708 КМ) исказана је у пословним књигама институција БиХ (817.357.664 КМ) и организационом коду трезора (71.330.044 КМ), а обухвата улагања у земљиште, објекте, опрему, стална средства у облику права и

остала стална средства која су реализована претходних година и током 2023. године из буџета, донаторских средстава и осталих извора финансирања.

На шифри трезора у Министарству евидентиран је износ 71.330.044 КМ који се односи на стална средства у облику права – студије изводљивости и пројектна документација за коридор Vc чији салдо се не мијења годинама и на која се не обрачунава амортизација. Одлуком о висини годишњих стопа отписа сталне имовине код буџетских корисника утврђена је стопа амортизације од 20% за имовину која се класификује као студија изводљивости, пројектна документа и пројектовање⁹⁰.

У извјештајима о обављеним финансијским ревизијама извјештаја о извршењу буџета институција БиХ претходних година, наведено је да су средства, с обзиром на њихову старост, требала бити амортизована. Сходно наведеном, стална средства су у овом дијелу прецијењена.

ПРЕПОРУКА 28

Министарство треба обрачунати амортизацију на средства класификована као студије изводљивости и пројектна документа у складу с важећом одлуком о стопама амортизације.

На основу обављене ревизије код буџетских корисника у 2023. години констатоване су сличне слабости и неправилности као и претходних година везано за евидентирање сталних средстава, а које су детаљније описане у извјештајима финансијске ревизије буџетских корисника за 2023. годину.

Као примјер наводимо неке значајније неправилности:

- Министарство одбране БиХ још увијек није исказало вриједност непокретне перспективне имовине коју користи, одржава и у коју улаже финансијска средства. Није извршена процјена непокретне перспективне имовине, због чега иста није исказана у пословним књигама Министарства. Због тога је позиција сталних средстава у билансу стања Министарства потцијењена за непознат износ. Према рачуноводственим прописима, ова имовина би требала бити евидентирана код буџетског корисника. Поред тога, Министарство на позицији средстава у припреми исказује значајан салдо (око 32.313.000 КМ) који се односи на инвестициона улагања на војним објектима који нису укњижени у пословне књиге, тако да за наведена улагања из претходних година није обрачунавана амортизација, иако се ради о средствима која су требала бити евидентирана на контима средстава у употреби. Крајем 2023. године, по захтјеву Министарства одбране, Министарство финансија и трезора БиХ је дало инструкције у вези с евидентирањем поменутих улагања у објекте након извршене комплетне и фер процјене вриједности објеката од стране вјештака грађевинске струке.
- Министарство иностраних послова није у својим пословним књигама евидентирало све објекте који су сукцесијом имовине бивше СФРЈ додијељени Босни и Херцеговини и за које је завршен процес укњижбе у земљишним књигама. Ради се о два објекта у Најробију (Кенија) и Алжиру (Алжир), док за два објекта у

⁹⁰ Одлука број 01-08-02-1-9044/10 од 30.11.2010. године

Бразилу и Уругвају, према датим информацијама, није завршен поступак укњижбе у власништво Босне и Херцеговине који је покренут.

- Вриједност земљишта и објеката у којима су смјештене правосудне институције БиХ за које је право власништва и кориштења утврђено Одлуком високог представника⁹¹ још увијек није исказана у пословним књигама институција БиХ. С обзиром на то да је Министарство правде БиХ реализовало пројекат „Реконструкција објекта и надоградња спрата за смјештај Тужилаштва БиХ“ и да су уложена средства евидентирана као средства у припреми, исто Министарство је, у сарадњи с наведеним институцијама те Министарством финансија и трезора БиХ, у току 2023. године предложило начин на који ће се евидентирати објекти у којима су смјештене правосудне институције закључком који је упућен Савјету министара БиХ на усвајање. До краја јула 2024. године Савјет министара БиХ није усвојио предложени закључак.
- Министарство безбједности није евидентирало донирана стална средства у вриједности 189.774 КМ.
- Поједине институције су у својим пословним књигама на conto опреме у припреми евидентирале стална средства која нису била на стању с 31.12.2023. године, односно за која је уговор о набавци закључен у 2023. години, али ће испорука бити у наредној години (нпр. у IDDEEA-и су на овај начин евидентирана средства у износу 1.492.065 КМ, у Министарству иностраних послова 179.086 КМ, Централној изборној комисији 134.082 КМ, SIPA-и 97.022 КМ). На овај начин вриједност сталних средстава и извора средстава у наведеним институцијама је прецијењена.

Из напријед наведеног евидентно је како у Збирном билансу стања на 31.12.2023. године нису реално приказана стална средства, односно може се рећи да је позиција сталних средстава и извора сталних средстава потцијењена за непознат износ.

ПРЕПОРУКА 29

Министарство треба имати проактивну улогу у погледу исправног евидентирања имовине институција БиХ у пословне књиге, на начин да благовремено обезбиједи јасне и прецизне инструкције о поступању.

Краткорочне обавезе и разграничења (166.871.565 КМ) се састоје од краткорочних текућих обавеза (47.274.992 КМ), обавеза према радницима (78.592.534 КМ), финансијских и обрачунских односа с другим повезаним јединицама (1.527.277 КМ) те краткорочних разграничења (39.476.762 КМ).

Краткорочне текуће обавезе се највећим дијелом односе на обавезе према правним лицима (44.996.575 КМ од чега се на организациони код Трезор односи 262.030 КМ, а на остале институције БиХ 44.734.545 КМ), затим на краткорочне обавезе према физичким лицима (1.905.821 КМ) те остале краткорочне обавезе (372.597 КМ - обавезе по основу судских вјештачења и поврат ПДВ-а).

Значајне обавезе се односе на Министарство одбране (11.475.487 КМ) и Министарство иностраних послова (2.728.701 КМ). Приликом ревизије у наведеним институцијама

⁹¹ Службени гласник БиХ, број 33/02

констатовали смо да постоје неусаглашености књиговодственог стања обавеза са стварним стањем те да пописне комисије у тим институцијама нису потврдиле тачност исказаних стања у главној књизи. Проведеном ревизијом у Граничној полицији констатовано је да одређене обавезе нису евидентирани у Главну књигу (око 20.000 КМ обавеза према добављачима и накнаде за кадете у износу 117.106 КМ).

Краткорочна разграничења – пасивна (39.476.762 КМ) обухватају разграничене приходе (4.711.750 КМ), разграничене расходе (24.247.154 КМ) и остала разграничења (10.517.858 КМ).

Разграничени приходи - У оквиру конта разграничених прихода је конто Регистар залога на који се евидентирају депозитна средства од кориштења услуга информационог система Регистра залога који се води у Министарству правде БиХ. Цјелокупно стање са 31.12.2023. године у износу 152.074 КМ се односи на стање у Главној књизи Министарства правде евидентирано у периоду септембар 2012. до 31.12.2023. године. У складу с Упутством о измјенама и допунама Упутства о наплати средстава остварених пружањем услуга Регистра залога⁹² депозит и приходи од кориштења услуга Регистра залога се евидентирају у Главној књизи Министарства правде од септембра 2012. године, а у периоду од 2004. до 2012. године су се евидентирали у Главној књизи Министарства финансија и трезора БиХ (шифра Трезор).

Приликом процеса ревизије у Министарству правде утврђена је неусаглашеност стања депозита у информационом систему Регистра залога и стања депозита исказаног у Главној књизи. Установљено је да неусклађеност стања износи 180.877 КМ (за овај износ је веће стање у информационом систему Регистра залога). Установили смо да се наведени износ односи на депозитна средства евидентирана у периоду од 2004. до 2012. године која нису исказана у Главној књизи Министарства финансија и трезора БиХ, шифра Трезор са 31.12.2023. године. Према расположивој документацији, иста су била евидентирана до 2015. године након чега је стање на конту 391112 - Разграничени приход нулирано, а средства пренесена на 511122.

Сматрамо да стварно стање депозитних средстава по основу кориштења услуга Регистра залога за цјелокупни период од постојања Регистра залога треба бити исказано како у самом Регистру залога тако и у Главној књизи трезора институција БиХ.

ПРЕПОРУКА 30

Министарство треба, у сарадњи с Министарством правде, провести активности како би стварно стање депозитних средстава по основу кориштења услуга Регистра залога било исказано у Главној књизи трезора институција БиХ.

12.3. Извори средстава

Извори средстава исказани у Главној књизи износе од 1.495.348.539 КМ и већи су за 6% у односу на претходну годину. Изворе средстава чине извори сталних средстава (1.374.823.761 КМ), остали извори средстава - уложена средства у банке и друге

⁹² Службени гласник БиХ, број 70/12

финансијске институције (30.601.438 КМ), извори средстава резерви (110 КМ) и нераспоређени вишак прихода над расходима за 2023. годину (89.923.230 КМ).

С обзиром на то да се на класи Извори средстава исказује и прати стање сталних средстава (повећање и смањење) будући да су стална средства потцијењена посљедично томе су и извори сталних средстава потцијењени.

12.4. Попис средстава

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника Босне и Херцеговине⁹³ прописана је обавеза провођења редовног годишњег пописа имовине, обавеза и потраживања. Буџетски корисници су дужни сачинити попис имовине, потраживања и обавеза на крају сваке буџетске године. Циљ пописа је утврдити стварно стање имовине и обавеза те исказана књиговодствена стања у пословним књигама усагласити са стварним стањем које је утврђено пописом.

У појединачним извјештајима о обављеним ревизијама у институцијама БиХ за 2023. годину констатован је значајан број слабости код провођења пописа имовине и обавеза које имају утицаја на тачност исказивања билансних позиција. Значајнији недостаци констатовани су код Министарства одбране БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Граничне полиције, Министарства безбједности, Министарства спољне трговине и економских односа, Службе за послове са странцима, Службе за заједничке послове институција БиХ, Централне изборне комисије БиХ, Канцеларије за ветеринарство, SIPA-а те Правобранилаштва БиХ.

Недостаци се односе се на: несистематичан и неадекватан попис сталних средстава, потраживања и обавеза, пописом се не обухватају средства у припреми, попис потраживања и обавеза није свеобухватан и врши се без увида у комплетну документацију и утврђивања старосне структуре потраживања и обавеза, односно преписивањем стања по контима из главне књиге на дан пописа, неадекватно рјешавање поступка расходовања средстава, неажурне пописне листе, неажурне инвентурне бројеве, неадекватан попис туђих средстава и средстава датих на кориштење другим институцијама, неажурне евиденције задужења сталних средстава и реверса, неажурне евиденције залиха, недовршене радње око свођења књиговодственог стања на стварно стање, подаци о обављеном попису нису унесени у Модул сталних средства, итд.

ПРЕПОРУКА 31

Министарство треба додатно регулисати питање пописа и пописних активности у циљу једнообразног поступања институција БиХ, узимајући у обзир временску дистанцу од посљедњег доношења Упутства о вршењу пописа имовине и обавеза (2004. године) и свих рачуноводствених промјена и пракси које су се у међувремену десиле.

Попис код Министарства на организационом коду Трезор: Министарство је пописало новчана средства на Јединственом рачуну трезора са стањем на 31.12.2023. године те

⁹³ Број: 01-Ст4-50-6438/04 од 8.12.2004. године

осталу имовину, потраживања и обавезе исказане у главној књизи на организационом коду Трезор. Комисија је наконведеног пописа констатовала како нема значајнијих одступања у стању средстава утврђеног пописом у односу на стања исказана у Главној књизи. Руководство Министарства је након окончања пописних активности донијело Одлуку о усвајању Извјештаја о извршеном попису новчаних средстава на ЈРТ на 31.12.2023. године и попису имовине, потраживања и обавеза на организационом коду 9999 – Трезор.

У извјештају о проведеном попису пописна комисија је навела да је попис новчаних средстава извршен на основу посљедњих извода банковних рачуна и упоређивањем истих са стањем у ГК. Тако нпр. има случајева да је попис извршен према изводу из 2015. године. Мишљења смо да попис новчаних средстава на свим рачунима треба бити извршен према изводима банака од краја године са стањем 31.12. текуће године. То што банке нису слале изводе и што није било евидентирања трансакција у ГК не значи да заиста није било трансакција и да је салдо тачан. Дакле, оваквом праксом Министарство се излаже ризику неблаговременог евидентирања свих трансакција и погрешног исказивања билансних позиција у финансијском извјештају, а прије свега позиције новчаних средстава.

ПРЕПОРУКА 32

Министарство треба попис новчаних средстава на свим рачунима извршити према изводима банака са стањем 31.12. текуће године.

Такође смо констатовали да попис стања појединих позиција потраживања и активних и пасивних разграничења није проведен на начин да су стања на истим усаглашавана са надлежним институцијама БиХ у циљу потврђивања стања на овим билансним позицијама, већ је пописна комисија стање констатовала само увидом у Главну књигу, што није у складу са Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством о попису имовине и обавеза буџетских корисника – институција БиХ.

ПРЕПОРУКА 33

Министарство треба пописом утврдити реалност исказаних износа на позицијама потраживања, обавеза и разграничења у пословним књигама с циљем усаглашавања књиговодственог са стварним стањем, сходно Правилнику о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутству о попису имовине и обавеза буџетских корисника – институција БиХ.

12.5. Ванбилансна евиденција

У складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ, у ванбилансној евиденцији евидентирају се пословни догађаји који немају директан утицај на средства и изворе средстава, већ отварају могућност за такве утицаје у будућности.

На 31.12.2023. године у ванбилансној евиденцији исказана су условна потраживања у износу од 259.130.418 КМ. Условна потраживања се односе на стање средстава ОПЕС-а и потпројекта стамбеног збрињавања у износу од 23.240.748 КМ (средства на банковном рачуну Фонда за повратак која нису у оквиру Јединственог рачуна трезора, а односе се на пројекте стамбеног збрињавања), условна средства ОПЕС фонда и потпројекта стамбеног збрињавања у износу од 221.585.486 КМ (реализација пројекта одрживог повратка), камате и провизију по наведеном пројекту у износу од 277.674 КМ те сталну имовину Управе за индиректно опорезивање БиХ која се односи на заостали дио неријешених имовинских права Управе за индиректно опорезивање БиХ с бившим царинским управама набавне вриједности 21.966.469 КМ и исправке вриједности 7.939.959 КМ. У оквиру ванбилансне евиденције евидентирана су такође и условна потраживања за спољни дуг у износу од 7.989.930.189 КМ, као и условне обавезе у истом износу.

На условним обавезама евидентиран је износ од 259.130.418 КМ, а који се односи на прилив средстава ОПЕС-а и потпројекта стамбеног збрињавања Фонда за повратак (244.010.511 КМ), условне обавезе по истом основу (1.093.349 КМ) те позитивне камате (48 КМ), као и сталну имовину Управе за индиректно опорезивање БиХ која се односи на заостали дио неријешених имовинских права Управе за индиректно опорезивање БиХ с бившим царинским управама набавне вриједности 21.966.469 КМ и исправке вриједности 7.939.959 КМ.

12.6. Управљање државном имовином којом располажу или коју користе институције БиХ

Сходно Закону о министарствима и другим органима управе БиХ⁹⁴, једна од надлежности Министарства јесте управљање имовином у власништву институција БиХ, али с обзиром на то да не постоји легислатива која уређује питање државне имовине, Министарство још увијек не може вршити своју законску надлежност. Став Министарства је да је за прописе из области државне имовине надлежна Комисија за државну имовину. У 2023. години није било значајнијих активности по питању регулисања питања везаних за државну имовину, односно није постигнут напредак у постизању одрживог рјешења питања државне имовине.

За израду критеријума за утврђивање државне имовине и њену расподјелу између Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и за доношење прописа о управљању том имовином, као и за предлагање нацрта закона о правима власништва и управљања државном имовином, Савјет министара БиХ⁹⁵ је основао Комисију за државну имовину. Чланови Комисије за државну имовину су представници свих релевантних институција са нивоа институција БиХ, ентитета и Брчко дистрикта.

Одлуком о оснивању Комисије за државну имовину из 2004. године⁹⁶, у члану 10., је прописано да је Комисија дужна до 30. маја 2005. године израдити завршни извјештај о раду за предсједавајућег Савјета министара и/или понудити нацрте одговарајућих законских аката у истом року.

⁹⁴ Службени гласник БиХ, број: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 и 83/17

⁹⁵ Одлука Савјета министара, број 305/04 од 16.12.2004. године

⁹⁶ Службени гласник БиХ број 10/05

Комисија за државну имовину није успјела постићи сагласност (консензус) у вези с питањима и задацима који су пред исту постављени те је стање непромијењено у односу на претходне године. Сходно томе, Савјет министара је продужавао рок за извршење задатака који су додијељени Комисији за државну имовину, односно више пута је мијењало задати рок у члану 10. Одлуке о оснивању Комисије за државну имовину.⁹⁷

Посљедњом Одлуком Савјет министара⁹⁸ је, продужењем рока за испуњавање задатака из надлежности Комисије до 31. марта 2022. године, још једном потврдио одређеност да Комисија треба извршити додијељене задатке. Међутим, и тај рок је истекао без рада Комисије и значајних помака по овом питању.

У таквим околностима и даље је на снази Закон о привременој забрани располагања државном имовином из 2005. године са измјенама и допунама.⁹⁹

Такође, непокретна перспективна војна имовина још увијек није процијењена нити евидентирана у финансијским извјештајима Министарства одбране БиХ, а само дио имовине је укњижен у земљишне књиге. Значајан дио непокретне неперспективне имовине још увијек није преузет од стране ентитетских власти, што у многеме оптерећује функционисање Министарства одбране БиХ.

Постојеће стање узрокује правне спорове и ствара правну несигурност као и проблеме и ризике у вези с реалним исказивањем билансних позиција, квалитетног обављања пописа, располагања и управљања имовином.

ПРЕПОРУКА 34

Потребно је да Савјет министара, као оснивач, према Комисији за државну имовину актуелизује рјешавање питања која су стављена у надлежност Комисије како би се на тај начин и имовина којом располажу или коју користе институције БиХ ставила у функцију и заштитила од свих потенцијалних ризика.

13. ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

Извјештај о новчаним токовима приказује токове новца и новчаних еквивалената те пружа корисницима извјештаја информације о новчаним приливима и одливима у току једног обрачунског периода. Основни циљ састављања извјештаја о новчаним токовима је презентовање начина на који институције БиХ долазе до готовине и еквивалената готовине и на који начин их користе. Извјештај се саставља на начин да се приходи и расходи преводе у приливе и одливе новца, а приливи и одливи из основа финансирања (зајмови, удјели и сл.) се узимају у износу који је књижен на одговарајућим контима класе 8. Извјештај о новчаним токовима сачињен је директном методом при чему су приливи и

⁹⁷ Одлука о измјени Одлуке о оснивању Комисије за државну имовину, утврђивање и расподјелу државне имовине, одређивање права и обавеза Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у управљању државном имовином (Службени гласник БиХ број: 10/05, 18/05, 69/05, 70/05, 58/18, 69/20)

⁹⁸ Службени гласник БиХ број 41/21 од 2.7.2021. године: Одлука о измјени одлуке о оснивању Комисије за државну имовину, утврђивање и расподјелу државне имовине, одређивање права и обавеза Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у управљању државном имовином, СМ број 123/21 од 26. маја 2021. године

⁹⁹ Службени гласник Босне и Херцеговине" број : 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 и 22/22.

одливи разврстани према врсти активности по којој су настали (пословна, инвестициона и финансијска активност).

У Збирном извјештају о новчаним токовима за период извјештавања 01.01. до 31.12.2023. године, исказан је салдо готовине на почетку године у износу од 453.901.384 КМ, што одговара завршном салду новчаних средстава из претходне године. Салдо готовине на крају године исказан је у износу од 448.162.771 КМ, што одговара стању исказаних новчаних средстава у главној књизи (група конта 11). Приливи готовине по свим врстама активности исказани су у износу од 2.424.224.411 КМ, а укупни одливи готовине у износу од 2.429.963.024 КМ. Разлика између прилива и одлива готовине представља нето одливе готовине у износу од 5.738.613 КМ.

Извјештај о финансијским токовима је креиран на бази расположивих података из Главне књиге. Исказан је негативан нето новчани ток у износу од 5.738.613 КМ који одговара разлици између стања готовине на почетку и стања на крају обрачунског периода. У збирном обрасцу биланса стања, на позицији новчаних средстава, исказан је износ који одговара позицијама из збирног обрасца извјештаја о новчаним токовима.

14. УПРАВЉАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНИМ РАЧУНОМ ТРЕЗОРА

Законом о финансирању институција БиХ¹⁰⁰ је утврђено да се Јединствени рачун трезора састоји од депозитног рачуна, једног или више трансакционих рачуна као и посебних рачуна потребних за управљање дугом и међународним уговорима. Уз то, Министарство може отворити и допунске рачуне који ће бити саставни дио Јединственог рачуна трезора. Депозитни рачун је један или више рачуна отворених код пословних банака и Централне банке БиХ који су намијењени за прикупљање прихода за институције БиХ. Трансакцијски рачуни су рачуни отворени у пословним банкама преко којих се свакодневно исплаћују расходи буџетских корисника и са којима је Министарство закључило уговоре о набавци услуга платног промета за институције БиХ. Интерним актом Министарства из 2016. године прописано је да се донос средстава на трансакцијски рачун врши налогом Министарства у износу који је једнак износу обавезе која се плаћа са трансакцијског рачуна.¹⁰¹ Уговорима са пословним банкама је предвиђен аутоматски пријенос средстава са депозитног на трансакцијске рачуне.

Рачуни и плаћања са ЈРТ-а: На основу података Одсјека за управљање јединственим рачуном трезора, током 2023. године није било проблема при плаћању са Јединственог рачуна трезора. Новчани токови су се одвијали по планираној динамици односно нису исказани проблеми у погледу остварених прихода и финансирању одобрених расхода са јединственог рачуна трезора предвиђених Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину.

Плаћање обавеза буџетских корисника и подизање готовине за потребе буџетских корисника вршено је путем трансакционих и готовинских рачуна у банкама са којима су на снази били раније закључени уговори. Средства с депозитних рачуна на којима се врши прикупљање јавних прихода преносе се на трансакцијске рачуне и наредни дан се

¹⁰⁰ Службени гласник БиХ, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13.

¹⁰¹ Инструкција Министарства о нултим стањима на трансакцијским рачунима код пословних банака, начину и роковима подизања готовине са трансакцијских рачуна, број 08-02-2-8798-1/16 од 25.10.2016. године.

преносе са трансакцијског рачуна на главни рачун код Централне банке БиХ и тиме анулира салдо по том основу. У поједином случају на трансакцијским рачунима код појединих банака постоји салдо који се односи на налоге за плаћање који нису извршени на дан када су повучена средства за њихово извршавање, али су извршени у наредном периоду. Није извршен пријенос средстава у цијелости на главни рачун, пренесен је мањи износ у односу на обавезе које је требало реализовати и разлика средства се узела у обзир код наредног повлачења средстава са главног рачуна ради извршавања налога за плаћање.

У складу с претходно наведеним можемо констатовати да није у цијелости примијењена интерна инструкција при постојању вишка средстава између налога за пријенос средстава на трансакцијске рачуне и реализованих налога¹⁰², па их Министарство пратећи расположива средства на рачуну користи код извршавања наредних налога.

По питању поступања Министарства у складу с интерном инструкцијом при постојању вишка средстава између налога за пријенос средстава на трансакционе рачуне и реализованих налога смо дали препоруку у претходној години (препука бр. 35/20 у Табели 2а) те смо оцијенили да Министарство предузима активности које су претходно презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Салда из ранијих година: На основу информације Министарства те прегледом банковних рачуна и података о датуму извода по коме је евидентирана задња промјена на рачуну, у појединачним случајевима, постоји исказано стање рачуна које се није мијењало дужи временски период. Ради се о намјенски отвореним рачунима преко којих су реализоване уплате донаторских средстава или су извршене намјенске уплате по другим основама. Неки од пројеката на основу којих су уплаћена средства на појединим рачунима још увијек нису окончани или још увијек није ријешен статус средстава, због чега постоји потреба да се ови рачуни и даље воде као засебни рачуни. Поједини рачуни дужи временски период немају промета гдје задње промјене датирају из 2014. године или немају салда, односно стање на истим износи 0,00 КМ. Централна банка БиХ редовно доставља извјештаје Министарству о прегледу стања буџетских и ванбуџетских рачуна који немају салдо, односно стање на истим је 0,00 КМ и сугеришу Министарству да, уколико су пројекти завршени или рачуни неће више имати промета доставе захтјев за затварање истих.

Министарство је и ове године слало упите буџетским корисницима, за чије потребе су отворени подрачуни, како би испитало потребу даљег вођења неактивних подрачуна, те је, након њиховог одговора и дате инструкције, извршило затварања истих. У појединим случајевима је извршено затварање рачуна, док поједине институције нису доставиле своје одговоре.

По питању поступања Министарства приликом вођења неактивних подрачуна и подрачуна на којима је салдо 0 КМ, а који су отворени на захтјев буџетских корисника, дали смо препоруку у претходној години (препука 36/20 у Табели 2а) те смо оцијенили како Министарство предузима активности које су претходно

¹⁰² Интерном инструкцијом је прописано да се евентуални вишак средстава на основу поврата средстава за нереализоване налоге или по другом основу у односу на износ средстава који је пренесен са депозитног рачуна исти дан преноси на рачун код Централне банке.

презентоване, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Издаци за банкарске услуге: Издаци банкарских услуга који се значајнијим дијелом евидентирају на основу рачуна које достављају пословне банке са којима су закључени уговори о обављању банкарских услуга реализовани су у износу 218.048,15 КМ¹⁰³. Министарство је процедуру избора пословних банака за пружање услуга за институције БиХ које се односе на прикупљање јавних прихода, исплате средстава у земљи и иностранству и извјештавање о уплатама и исплатама јавних прихода и извршеним исплатама са трансакционих рачуна провело крајем 2022. године те су са четири банке које су доставиле најповољније понуде уговори закључени на период од три године.

Унос рачуна у систем врши се након што Одсјек за управљање Јединственим рачуном трезора потврди да фактурисане цијене одговарају уговореним. По презентованим информацијама, довршена је надоградња система за контролу броја фактурисаних трансакција за трансакцијске рачуне с тим што се извјештај из система користи за оквирне податке, и тај износ банкарске накнаде представља дио укупне мјесечне фактуре коју испостављају пословне банке. Наиме, из система је могуће креирати извјештај провизије за услуге платног промета за трансакцијски рачун, а контрола и савјивање са фактуром за тај мјесец се врши на начин да се провјерава да број трансакција оквирно одговара.

Инвестирање јавних средстава: Министарство може пласирати средства која се налазе на Јединственом рачуну трезора, а која тренутно нису потребна за буџетске сврхе. Средства се могу инвестирати у одређене инструменте (одобрена улагања) утврђене чланом 31. Закона о финансирању институција БиХ¹⁰⁴. Пласман средстава врши се у сврху повећања ресурса буџета јавних средстава и сви приходи стечени пласирањем полажу се на ЈРТ.

По том основу Министарство је током 2023. године вршило орочавање слободних новчаних средстава у укупном износу од 295.622.499 КМ преко Централне банке БиХ као банкарског и фискалног агента. Према Извјештају о извршењу буџета институција БиХ за 2023. годину, приходи од камата на орочене депозите код Централне банке БиХ су износили 8.575.983 КМ.

Наиме, на основу информација достављених из Министарства, у тренутку када је Европска централна банка кренула с позитивним каматним стопама, Министарство је у контакту с Централном банком покренуло пласман слободних новчаних средстава. На основу истраживања тржишта у току 2023. године једна од пословних банака је понудила каматну стопу од 0,30% на депозит од 50 милиона на период од мјесец дана, док је у истом периоду висина каматне стопе код Централне банке БиХ износила 3,15%. Орочавање средстава је вршено преко Централне банке из разлога повољније каматне стопе у односу на пословне банке.

¹⁰³ Укупни издаци приказани на конгу банкарских услуга износе 495.170,72 КМ од чега се на Фонд 10 (општи фонд) односи 218.048,15 КМ, а на Фонд 40 (фонд средстава кредита) износ од 277.122,57 КМ.

¹⁰⁴ Службени гласник БиХ, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13, 38/22

15. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Ревизионим поступцима извршен је увид у функционисање информационог система Министарства. Информациони систем финансијског управљања (ИСФУ) се тренутно састоји од осам модула: главна књига, набавке, обавезе према добављачима, управљање готовином, потраживања, стална средства, залихе и управљање јавним дугом. Сви наведени модули тренутно су интегрисани с Главном књигом трезора.

Поред наведених, користе се и подсистеми који тренутно нису интегрисани с ИСФУ системом и то: управљање буџетом, управљање јавним инвестицијама, фискална процјена учинка прописа у институцијама БиХ, евиденција и праћење закључених међународних уговора, унутрашње финансијско управљање и контрола као и систем за обрачун и исплату плата и накнада у институцијама БиХ. Започете су активности надоградње Информационог система финансијског пословања са Модулом за управљање људским потенцијалима и Модулом за централизован обрачун и исплату плата, те са Модулом управљања поступком припреме буџета који ће бити интегрисани са ИСФУ системом.

Најзначајније активности које је Министарство проводило у 2023. години, односно до момента вршења ревизије, јесу започета имплементација надоградње Информационог система финансијског пословања с Модулом управљања поступком припреме буџета, припреме на тестном окружењу за увоз података у Модул залиха за Централну изборну комисију БиХ те закључен уговор за Пројекат надоградње информационог система финансијског пословања с модулом „Управљање људским ресурсима“ и модулом „Централизован обрачун и исплата плата“.

16. СУДСКИ СПОРОВИ

Током провођења појединачних ревизија за 2023. годину извршили смо увид у судске спорове ревидираних институција. Као институције које се истичу са највећим бројем спорова и највећим укупним износом утужених средстава су и даље Министарство одбране БиХ (358 предмета, 20.114.423 КМ) и Управа за индиректно опорезивање БиХ (124 предмета, збирна вриједност в. сп. 61.776.012 КМ).

Проблематика која је проузроковала настајање и вођење судских поступака је разнолика. У погледу природе судских предмета на нивоу свих институција и даље предњаче спорови настали из радних односа, а чији број не престаје да опада. Из узорака ревизије видљив је велики број усвојених тужбених захтјева којим се потраживала накнада за обављање послова другог радног мјеста, исплата разлика плата и доприноса, накнада за топли оброк, смјештај, пријевоз, прековремени рад, рад викендом и празницима, одвојени живот и слично. Тужиоци, односно запосленици или државни службеници, су такође потраживали накнаду нематеријалне и материјалне штете настале као посљедица повреда на раду.

По евиденцији Министарства одбране БиХ, у односу на претходно ревидирани временски период 2022. године, видљив је значајно велики број завршених предмета који су се односили на потраживања из радног односа. Постављени тужбени захтјеви су већином усвајани те су донесене правоснажне и извршне судске одлуке по којима је заузета судска пракса. Треба напоменути да су наведени судски поступци проузроковали

додатне материјалне трошкове као и камате које се обрачунавају до тренутка исплате досуђеног потраживања. Из достављених узорак клијента упознати смо са ставом да се у предметима који се односе на потраживања разлике чинована не улаже правни лијек-жалба против пресуде. Наведеним заузетим ставом парнични поступак се не продужава те се не проузрокују додатни судски трошкови. У току 2023. године, видљив је већи прилив нових тужби у односу на претходно ревидирани период по основу права из радног односа.

За протекле ревидиране временске периоде Канцеларија за ревизију је свим ревидираним институцијама Босне и Херцеговине скретала пажњу на важност вођења правилне и ажурне евиденције судских и управних спорова. Постојање ажуриране и прецизне евиденције је претпоставка за избегавање грешака у пропуштању законских рокова и осталих радњи, укључујући и извршне поступке, а које могу проузроковати штету на рачун буџета институција Босне и Херцеговине¹⁰⁵. Неадекватне евиденције и неуредно праћење истих су за посљедицу имале покретање извршних поступака у ревидираном временском периоду. Ревизијом је уочено да су евиденције управних и судских поступака прецизније и ажурније код мањих клијената, за разлику од институција које имају већи број запосленика и шири обим надлежности у обављању својих активности. Такође треба и напоменути да су одређене институције унаприједиле своје евиденције у односу на претходне године¹⁰⁶. Међутим, препоруке из годишњег извјештаја о проведеним ревизијама за 2022. годину нису проведене.

ПРЕПОРУКА 35

Од кључне је важности да Савјет министара уведе или пропише праксу/механизме утврђивања одговорности ради евентуалног недомашинског, немарног и незаконитог поступања које је произвело судске спорове.

У вези с евиденцијом Министарства о исплаћеним средствима са Главног рачуна трезора БиХ није дошло до значајнијих промјена. Наиме, евиденције нису прегледне, води се јединствен регистар који обухвата сваку буџетску годину у једној табели, без адекватног разграничења по годинама, исплаћени износи по појединим предметима су нејасни, те није могуће прецизно извући збирне износе по предмету нити збирне износе главнице, збирне износе камате и збирне износе трошкова поступака. Број предмета који се води по истом основу није видљив, а евиденција врсте тужбених захтијева по којима је исплаћена правоснажна и извршна судска пресуда није прецизна и јасна. Због свега наведеног и даље сматрамо да је предметна евиденција непрегледна и непоуздана.

ПРЕПОРУКА 36

Препоручујемо Министарству да унаприједи интерну евиденцију о судским споровима.

¹⁰⁵ Примјер: Пресуда Округног привредног суда у Бањој Луци 57 0 Пс 03042008 Пс од 29.12.2014. године; Пресуда Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 03042008 Пс од 27.4.20125. године

¹⁰⁶ Министарство одбране БиХ

17. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Нацрт извјештаја је достављен Министарству и Савјету министара БиХ. У складу са чланом 15. став 2. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине, остављен је рок од 15 дана за достављање коментара на Нацрт извјештаја. Министарство је у остављеном року доставило коментар на наведени Нацрт, док Савјет министара БиХ није.

Министарство је у достављеном коментару дало осврт на оцјену реализације препоруке (препука бр. 4 у Табели 2) која се односи на обавезу дефинисања облика и садржаја образаца који чине годишњи извјештај, те попуњавање истих. Цијенећи аргументе Министарства, статус наведене препоруке која је оцијењена као нереализована смо измијенили на начин да је оцијењена као препорука чија је реализација у току, због чега иста није поновљена у овом Извјештају.

Уз извршене корекције на основу прихваћеног коментара Министарства, овај Извјештај представља коначан извјештај о обављеној финансијској ревизији извјештаја о извршењу буџета институција Босне и Херцеговине за 2023. годину.

Руководилац Одјела I за
финансијску ревизију

Данијел Јозић

Руководилац Одјела II за
финансијску ревизију

Нермин Хамзагић

Руководилац Одјела за
развој, методологију и
контролу квалитета
финансијске ревизије

Мирсада Сијамић

Број: 02-16-1-1193/24

18. ПРИЛОЗИ

- Биланс стања на 31.12.2023. године – збирни образац
- Преглед прихода, примитака и финансирања за 2023. годину – Образац 1 (Консолидовани образац)
- Преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама за 2023. годину -Образац 1 (Збирни образац)

- Преглед расхода и издатака по економским категоријама за 2023. годину – Образац 2 (Консолидовани образац)
- Преглед расхода и издатака по економским категоријама за 2023. годину – Образац 2 (Збирни образац)
- Преглед извршења буџета по буџетским корисницима за 2023. годину – Образац 3 (Збирни образац)
- Извјештај о новчаним токовима за период 01.01 – 31.12.2023. године

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

Р. бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године 4	У истом обрачунском периоду претходне године 5	Процент (4/5 x 100) 6
1	2	3			
1		1. АКТИВА			
2	100000+ 200000	А. Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе (3 до 10)	774,823,288	672,510,414	115
3	110000	Поврљана средства и племенити метали	448,162,771	453,901,385	99
4	120000	Хартије од вриједности		0	
5	130000	Краткорочна потраживања	20,349,840	19,290,371	105
6	140000	Краткорочни пласмани	303,867,865	197,464,791	134
7	160000	Финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама	383,636	321,530	119
8	210000	Залихе материјала и робе	248,897	235,577	
9	220000	Залиха епитног инвентара	-248,897	-235,577	
10	190000	Краткорочна потраживања	2,059,176	1,532,337	134
11	000000	Б. Основна средства (14+17+20+21)	932,766,940	949,696,505	98
12	011000	Основна средства	1,837,906,992	1,801,081,792	102
13	011900	Исправка вриједности	949,219,284	892,692,737	106
14	011-0119	Неотписана вриједност основних средстава (12-13)	888,687,708	908,389,055	98
15	020000	Дугорочни пласмани	30,601,438	29,212,291	105
16	029000	Исправка вриједности дугорочних пласмана	0	0	#DIV/0!
17	020-029	Неотписана вриједност дугорочних пласмана (15-16)	30,601,438	29,212,291	105
18	031000	Хартије од вриједности	0	0	#DIV/0!
19	031900	Исправка вриједности хартија од вриједности	0	0	#DIV/0!
20	031-0319	Неотписана вриједност хартија од вриједности (18-19)	0	0	#DIV/0!
21	091000	Дугорочна потраживања	13,477,794	12,095,159	111
22		УКУПНА АКТИВА (2+11)=42	1,707,590,228	1,622,206,919	105

Р. бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године	У истом обрачунском периоду претходне године	Процент (4/5 x 100)
1	2	3	4	5	6
23		2. ПАСИВА			
24	300000	А. Краткорочне обавезе и разграничења (25 до 30)	166.871.565	154.223.786	108
25	310000	Краткорочне текуће обавезе	47.274.992	38.630.767	122
26	320000	Обавезе по основу хартија од вредности	0	0	#DIV/0!
27	330000	Краткорочни кредити и зајмови	0	0	0
28	340000	Обавезе према радницима	78.592.534	80.086.036	98
29	360000	Финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама	1.527.277	2.222.237	69
30	390000	Краткорочна разграничења	39.476.762	33.284.726	119
31	400000	Б. Дугорочне обавезе и разграничења (32 до 34)	45.013.445	57.864.213	78
32	410000	Дугорочни кредити и зајмови	45.013.445	57.864.213	78
33	420000	Остале дугорочне обавезе	0	0	#DIV/0!
34	490000	Дугорочна разграничења	0	0	#DIV/0!
35	500000	Ц. Извори средстава (36+37+38+39+40-41)	1.495.705.218	1.410.118.920	106
36	510000	Извори средстава	1.375.180.440	1.346.525.831	102
37	520000	Остали извори средстава	30.601.438	29.212.291	105
38	530000	Извори средстава резерви	110	110	100
39	580000	Репартизијски ефекти			0
40	590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима	89.923.230	34.380.688	
41	590000	Нераспоређени вишак расхода над приходима			0
42		УКУПНА ПАСИВА (24+31+35)=22	1,707,590,228	1,622,206,919	105

ПОМОЋНИК МИНИСТРА У СЕКТОРУ ЗА ТРЕЗОР

МИНИСТАР

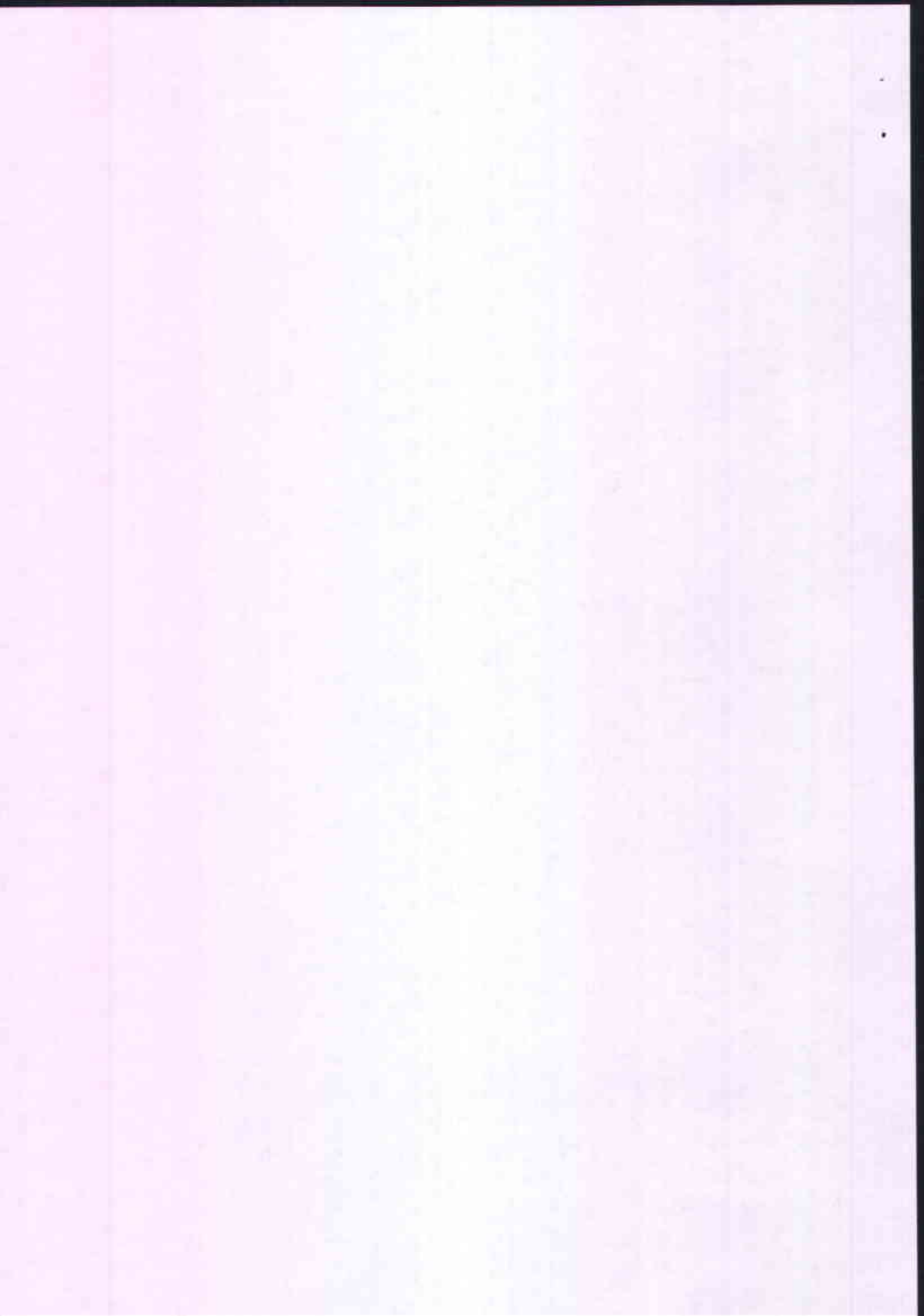

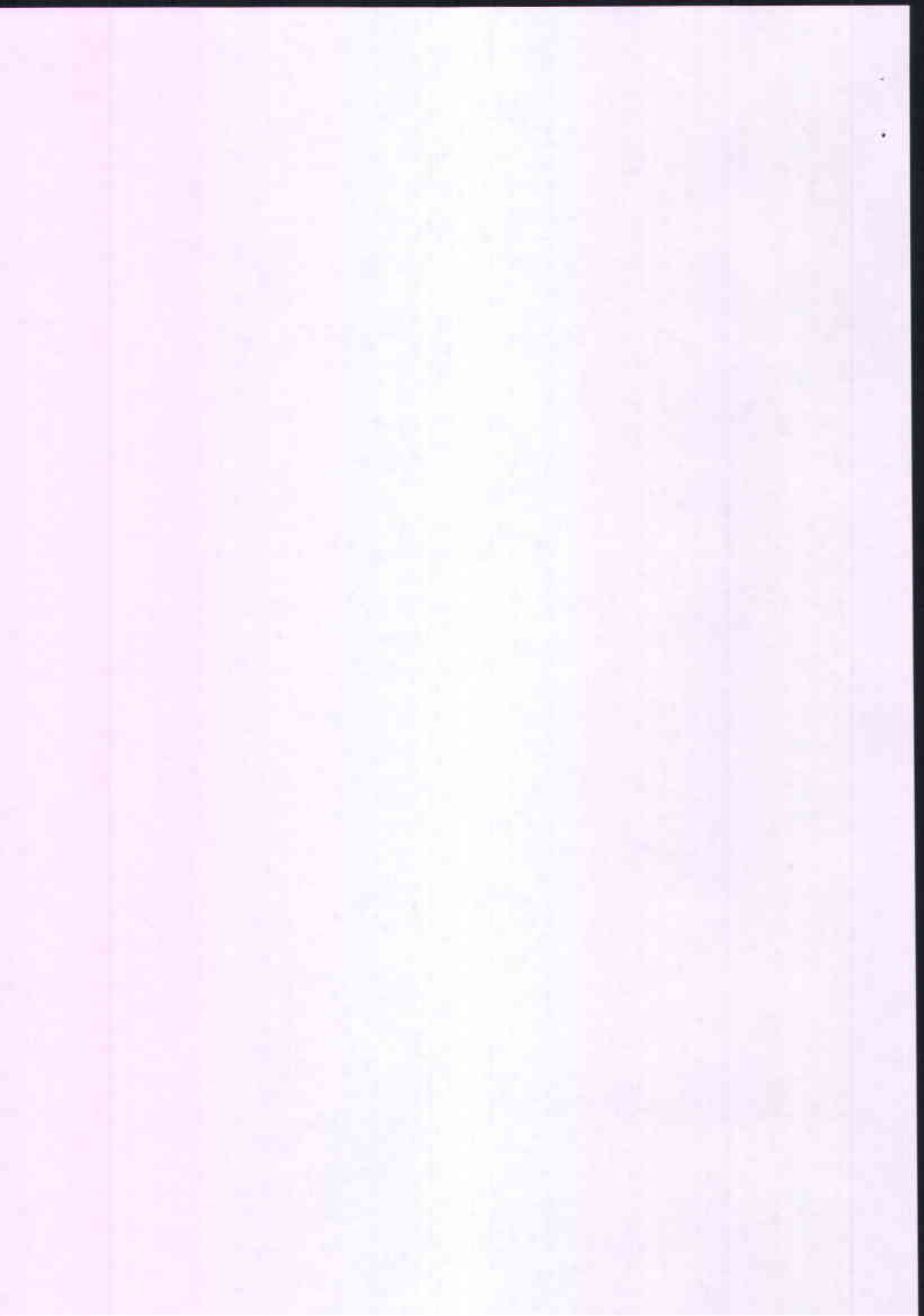

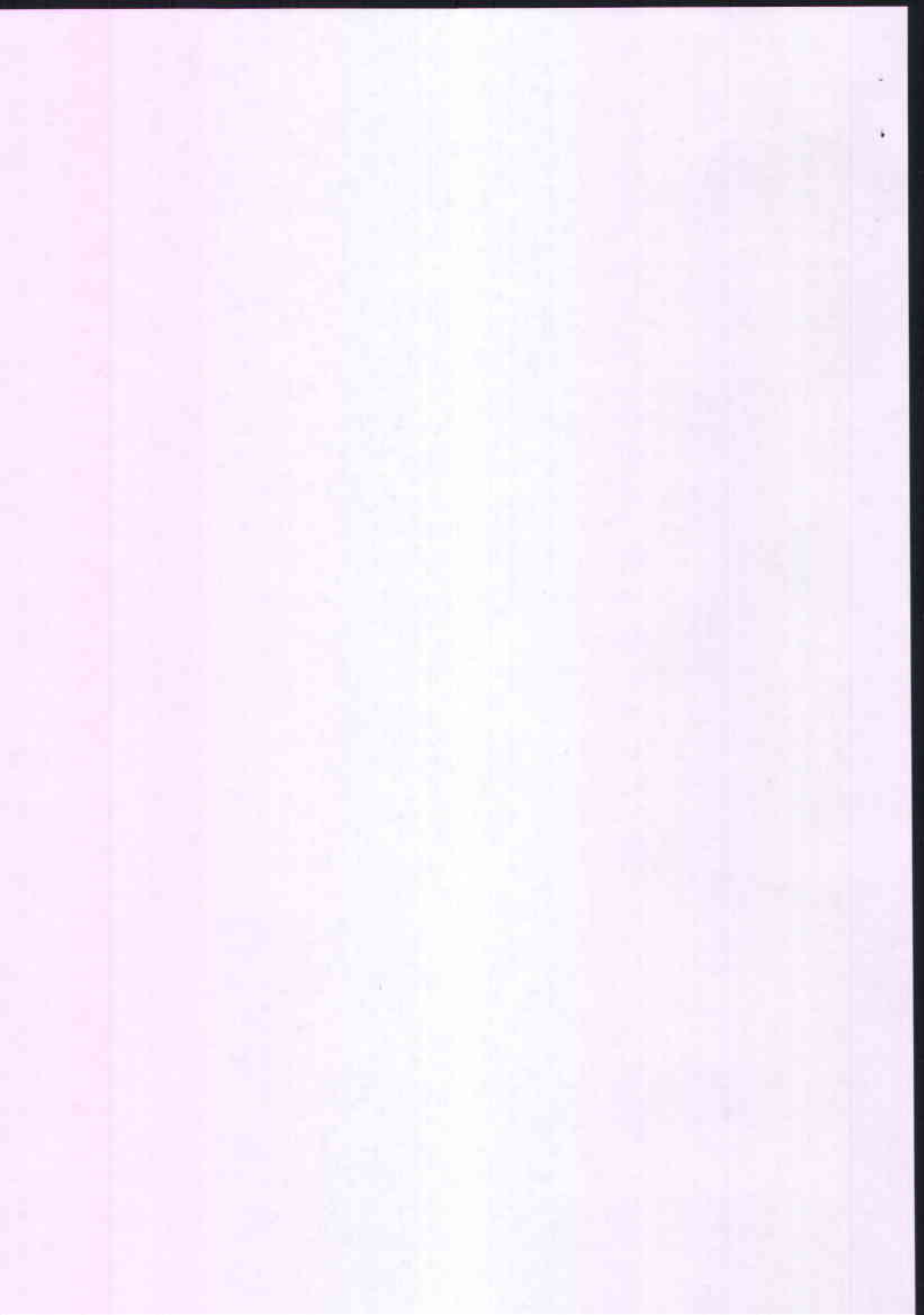
Преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама
Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2023.

Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Измјене и допуне (ребаланс, намјенска средства и)	Кориговани буџет	Остварени износ Фонд 10 2023	Остварени износ Фонд 20 2023	Остварени износ Фонд 30 2023	Остварени износ Фонд 40 2023	Остварени износ Фонд 50 2023	Остварени кумулативни износ у извјештајном периоду	Остварени кумулативни износ истог периода	Проценат 7/6 x 100	Проценат 7/6 x 101
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10
1	ПРИХОДИ ОД ПОРЕЗА (р. бр. 2)	710000	2.266.466.362	0	2.266.466.362	1.020.500.000	0	0	1.255.501.416	0	2.276.001.416	1.682.236.200	100.4%	136.9%
2	Приходи од индиректних пореза (р. бр. 3)	717000	2.266.466.362	0	2.266.466.362	1.020.500.000	0	0	1.255.501.416	0	2.276.001.416	1.662.236.200	100.4%	136.9%
3	Приходи од индиректних пореза (4-5)	717100	2.266.466.362	0	2.266.466.362	1.020.500.000	0	0	1.255.501.416	0	2.276.001.416	1.662.236.200	100.4%	136.9%
4	Приходи од индиректних пореза за финансирање институција БиХ	717111	1.020.500.000	0	1.020.500.000	1.020.500.000	0	0	0	0	1.020.500.000	865.500.000	100.0%	117.9%
5	Приходи од индиректних пореза за финансирање релевантног дуга	717112	1.245.966.362	0	1.245.966.362	0	0	0	1.255.501.416	0	1.255.501.416	796.736.200	100.8%	157.6%
6	НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ (7+14+23)	720000	152.118.000	0	152.118.000	155.684.059	20.975.282	533.427	17.633.547	10.500.000	205.306.315	173.261.006	135.0%	118.5%
7	Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика (8+12+13)	721000	725.000	0	725.000	10.074.578	8.295	253.930	0	10.500.000	20.836.803	11.803.406	2874.0%	176.5%
8	Приходи од финансирања јавних предузећа и финансијских јавних институција (9+10+11)	721100	175.000	0	175.000	1.136.041	0	0	0	10.500.000	11.636.041	10.954.008	6649.2%	106.2%
9	Приходи од Финансијске и нематеријалне имовине	721110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
10	Приходи од изnajмљивања имовине	721120	175.000	0	175.000	1.136.041	0	0	0	10.500.000	11.636.041	10.954.008	6649.2%	106.2%
11	Остали приходи од нефинансијских јавних предузећа и финансијских јавних институција	721190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
12	Остали приходи од имовине	721200	300.000	0	300.000	8.444.720	8.160	249.957	0	0	8.702.837	377.689	2800.9%	2304.2%
13	Приходи од позитивних курсних разлика	721500	250.000	0	250.000	493.818	135	3.972	0	0	497.925	471.709	199.2%	105.6%
14	Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга (15+16+17+18+19+20+21)	722000	146.633.000	0	146.633.000	139.576.928	20.966.888	279.497	17.633.547	0	176.456.959	152.258.949	121.7%	117.2%
15	Административне таксе	722100	14.639.000	0	14.639.000	15.389.585	0	0	0	0	16.389.585	14.165.108	112.0%	115.7%
16	Судске таксе	722300	353.000	0	353.000	281.533	0	0	0	0	281.533	248.591	79.8%	113.3%
17	Посебне накнаде и таксе	722500	61.752.000	0	61.752.000	49.988.793	20.936.054	0	0	0	70.924.847	64.403.699	114.9%	110.1%
18	Приходи од пружања јавних услуга - власти	722600	7.380.000	0	7.380.000	8.661.755	0	0	0	0	8.661.755	8.200.987	117.4%	105.6%
19	Непланиране уплате - остали приходи	722700	922.000	0	922.000	3.255.045	30.934	279.497	17.633.547	0	21.199.023	11.085.558	2209.2%	191.2%
20	Таксе на спис и радње у поступку индиректног опорезивања	722800	29.858.000	0	29.858.000	32.181.880	0	0	0	0	32.181.880	30.877.342	107.8%	104.2%
21	Накнаде и таксе од личних путних исправа и регистрације возила у БиХ	722900	31.729.000	0	31.729.000	28.820.336	0	0	0	0	28.820.336	23.277.665	90.8%	173.8%
22	Новчане казне (непореске природе) (р. бр. 23)	723000	4.760.000	0	4.760.000	6.010.553	0	0	0	0	6.010.553	9.198.652	126.3%	65.3%
23	Новчане казне	723100	4.760.000	0	4.760.000	6.010.553	0	0	0	0	6.010.553	9.198.652	126.3%	65.3%
24	ТЕКУЋИ ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИЈЕ (25+27+37)	730000	692.000	0	692.000	0	0	33.584.798	0	0	33.584.798	13.419.838	4853.3%	250.3%
25	примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранстаа (р. бр. 26)	731000	0	0	0	0	0	32.133.853	0	0	32.133.853	12.159.138	#DIV/0!	284.3%

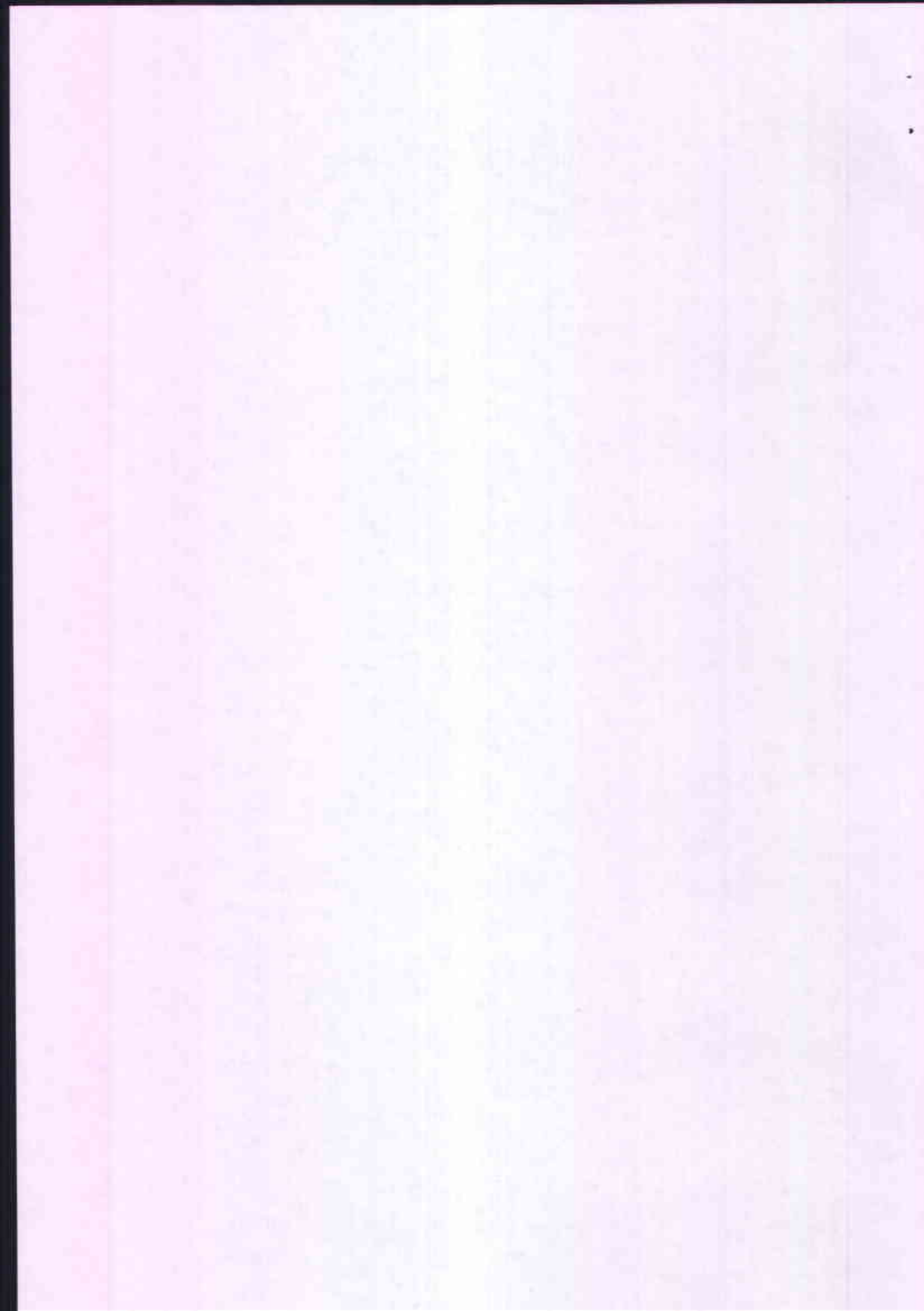

26	Примљени трансфери - донације из иностранства	731100											32 133 863				12 159 138	#DIV/0!	264.3%
27	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти (р. бр. 26)	732000	692 000	0	692 000	0	0	0	0	0	0	0	1 450 935	0	0	0	1 260 701	209.7%	115.1%
28	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти и фондова (р. бр. 29)	732100	692 000	0	692 000	0	0	0	0	0	0	0	1 450 935	0	0	0	1 260 701	209.7%	115.1%
29	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти (30+36)	732110	692 000	0	692 000	0	0	0	0	0	0	0	1 450 935	0	0	0	1 260 701	209.7%	115.1%
30	Примљени текући трансфери од Државе	732111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
31	Примљени текући трансфери од Федерације	732112	246 000	0	246 000	0	0	0	0	0	0	0	329 541	0	0	0	293 174	134.0%	112.4%
32	Примљени текући трансфери од Републике Српске	732113	246 000	0	246 000	0	0	0	0	0	0	0	317 635	0	0	0	152 927	128.1%	207.7%
33	Примљени текући трансфери од кантона	732114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110 000	0	0	0	80 000	#DIV/0!	137.5%
34	Примљени текући трансфери од градова	732115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	196 439	0	0	0	259 000	#DIV/0!	75.8%
35	Примљени текући трансфери од општина	732116	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	272 320	0	0	0	250 600	#DIV/0!	108.7%
36	Примљени текући трансфери од Брчко Дистрикта	732118	200 000	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	225 000	0	0	0	225 000	142.5%	100.0%
37	Домаће донације (р. бр. 38)	733000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
38	Домаће донације	733100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
39	КАПИТАЛНИ ПРИМИЦИ (40+45+64+77)	810000	990 000	0	990 000	0	1 775 953	11 460	0	0	13 669 367	15 456 780	7 006 394	1561.3%	220.6%				
40	Капитални примци од продаје сталних средстава (41+44)	811000	990 000	0	990 000	0	1 775 953	11 460	0	0	13 669 367	15 456 780	7 006 394	1561.3%	220.6%				
41	Примци од продаје сталних средстава (42+43)	811100	990 000	0	990 000	0	1 775 953	11 460	0	0	13 669 367	15 456 780	7 006 394	1561.3%	220.6%				
42	Примци од продаје сталних средстава	811110	990 000	0	990 000	0	1 712 747	11 460	0	0	13 669 367	13 732 573	2 792 702	491.7%	491.7%				
43	Примци од приватизације и скупшине	811120	0	0	0	0	63 206	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
44	Остали капитални примци	811900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
45	Примци од финансијске имовине (46+54+57+58+59+62+63)	813000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
46	Примљене отплате од позајмљивања другим нивоима власти (р. бр. 47)	813100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
47	Примљене отплате од позајмљивања другим нивоима власти (48+153)	813110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
48	Отплате од позајмљивања Федерацији	813112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
49	Отплате од позајмљивања Републици Српској	813113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
50	Отплате од позајмљивања кантонима	813114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
51	Отплате од позајмљивања градовима	813115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
52	Отплате од позајмљивања општинама	813116	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
53	Отплате од позајмљивања Брчко Дистрикту	813118	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
54	Примљене отплате од позајмљивања појединцима и непрофитним организацијама (69+70)	813200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
55	Отплате од позајмљивања појединцима	813210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
56	Отплате од позајмљивања непрофитним организацијама	813220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
57	Примљене отплате од позајмљивања јавним предузећима	813300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
58	Примитак средстава по основу уношења у дioniцама јавних предузећа	813400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!

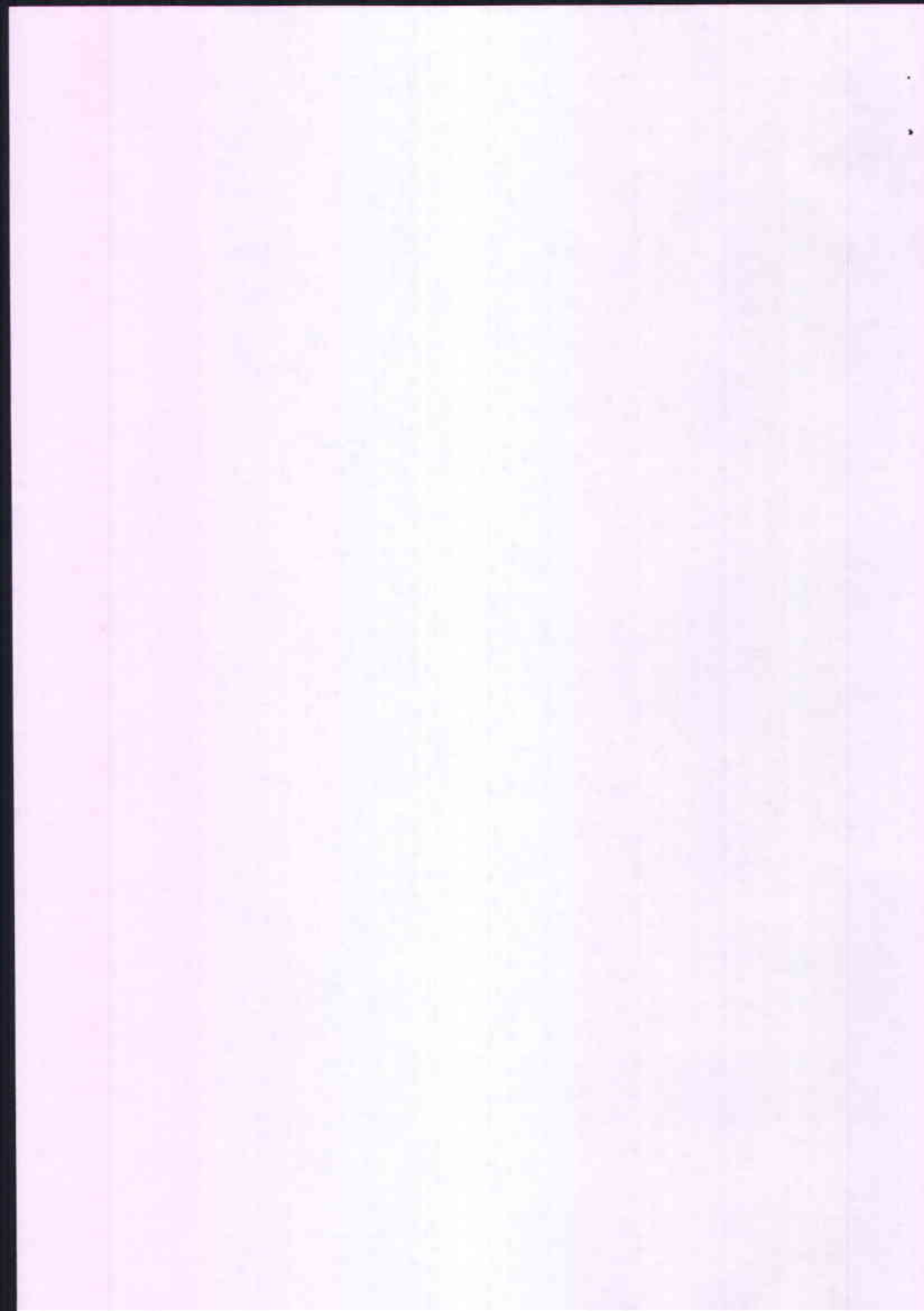

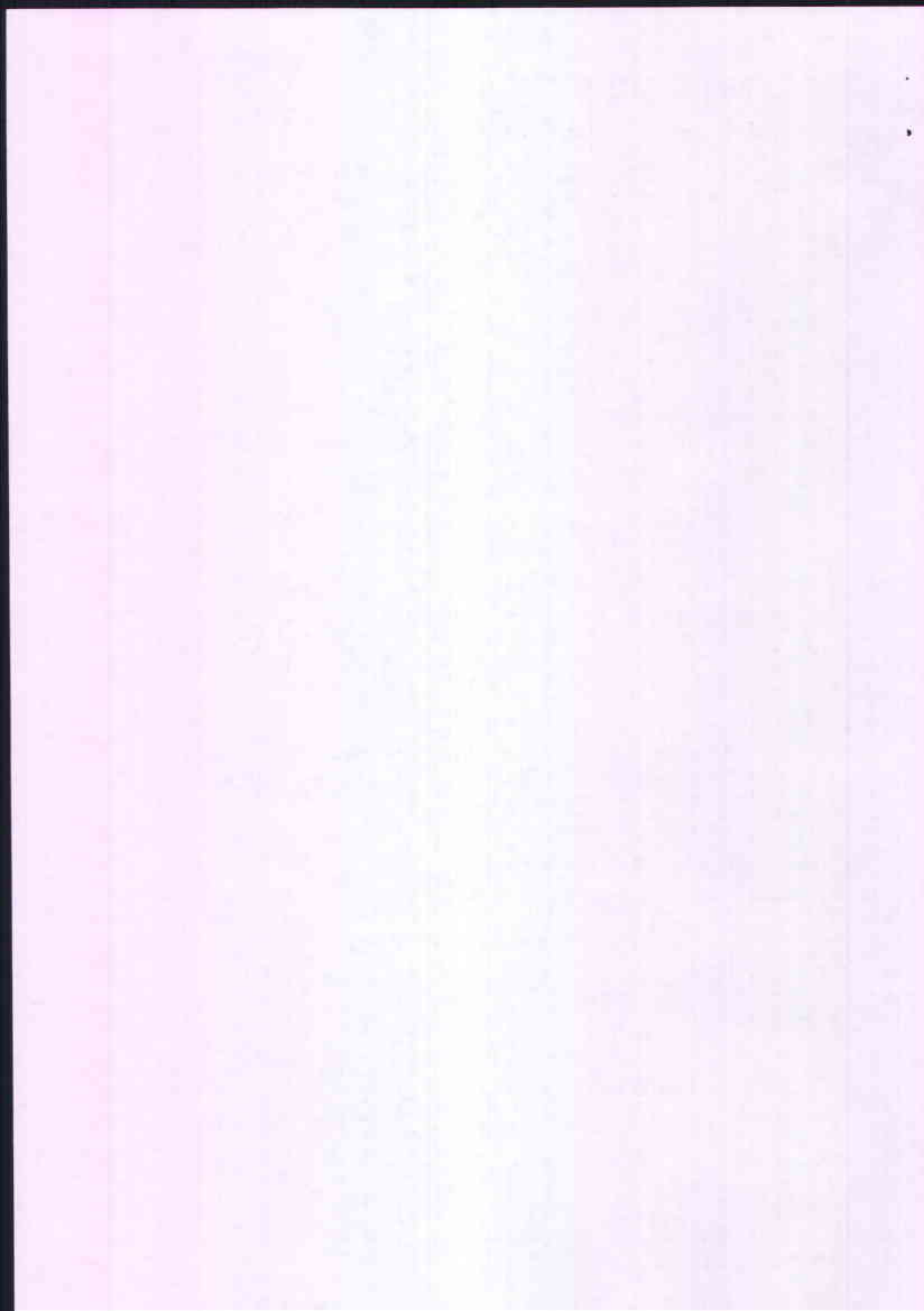

ПРЕГЛЕД РАСХОДА И ИЗДАТАКА ПО ЕКОНОМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА
2023. ГОДИНУ

Р.Б.	ОПИС	Екон. код	Буџет 2023	Измијене и допуне (преструкт., резерва, намјенска средства и пр.)	Кориговани буџет 2023	Извршење Фонда 10	Извршење Фонда 20	Извршење Фонда 30	Извршење Фонда 40	Извршење Фонда 50	Остварени кумулативни износ за	Остварени кумулативни износ за	Razlika (6-7)	Промена т 7/6 x 100	Промена т 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6(4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7(7a+...+7e)	8	9	10	11
I	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ														
1	Текући издаци за текуће послове	610000	1,163,212,000	50,633,879	1,213,845,879	1,055,857,432	11,261,675	12,402,076	0	0	1,079,521,183	943,322,260	134,324,696	89	114
2	Текући издаци за текуће послове - остало	611000	794,487,000	-6,085,600	788,401,400	729,872,956	7,131,490	3,932,887	0	0	740,937,333	614,958,739	44,144,067	94	120
3	Текући издаци за текуће послове - остало	612000	172,259,000	-735,487	171,523,513	151,452,567	715,719	371,001	0	0	152,539,288	143,593,812	18,984,225	89	106
4	Текући издаци за текуће послове - остало	613000	13,870,000	3,946,138	19,376,138	14,395,365	510,684	833,315	0	0	15,739,364	14,156,781	3,636,774	81	111
5	Текући издаци за текуће послове - остало	614000	7,707,000	-87,003	7,620,000	5,744,474	135,778	134,131	0	0	6,014,604	6,626,172	1,599,493	79	91
6	Текући издаци за текуће послове - остало	615000	23,884,000	-234,536	23,649,464	20,176,336	133,460	265,400	0	0	20,595,197	23,028,226	2,550,447	89	89
7	Текући издаци за текуће послове - остало	616000	42,033,000	26,164,292	68,197,292	37,848,891	74,136	187,474	0	0	38,110,522	35,298,162	30,084,680	56	108
8	Текући издаци за текуће послове - остало	617000	11,761,000	-728,416	11,032,584	9,123,433	75,098	115,196	0	0	9,313,736	10,833,215	1,718,858	84	86
9	Текући издаци за текуће послове - остало	618000	27,048,000	1,083,764	29,031,764	26,749,448	586,310	181,928	0	0	27,517,686	26,003,261	1,514,078	95	106
10	Текући издаци за текуће послове - остало	619000	3,856,000	287,849	4,143,849	3,258,827	73,987	146,876	0	0	24,288,165	18,630,954	5,957,615	80	130
11	Уговорени издаци за текуће послове	619000	36,865,000	27,586,907	64,451,907	33,575,916	1,322,921	6,227,858	0	0	41,126,695	46,853,906	23,323,213	64	88
II	ТЕКУЋИ ГРАТОВНИ И ТРАНСФЕРИ														
12	Текући трансфери државним институцијама	614000	33,913,000	5,134,124	39,047,124	32,819,381	0	340,361	0	0	33,159,742	28,866,366	5,887,382	85	115
13	Текући трансфери државним институцијама - остало	614100	2,060,000	1,885,214	3,945,214	3,374,600	0	64,079	0	0	3,438,679	4,785,053	506,535	87	72
14	Текући трансфери државним институцијама - остало	614200	2,110,000	3,634,713	5,744,713	1,993,419	0	267,484	0	0	2,260,904	1,480,955	3,483,810	39	133
15	Текући трансфери државним институцијама - остало	614300	7,606,000	4,109,615	11,715,615	11,649,091	0	6,000	0	0	11,655,091	7,461,187	60,524	99	156
16	Трансфери - Субвенције државним институцијама	614400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Трансфери - Субвенције државним институцијама - остало	614500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Трансфери - Субвенције државним институцијама - остало	614600	9,000,000	-1,245,418	4,755,582	4,244,370	0	2,798	0	0	4,247,168	4,415,637	508,415	89	96
19	Други текући трансфери	614800	4,000,000	-250,000	3,750,000	3,553,223	0	0	0	0	3,553,223	2,876,479	196,777	95	124
20	Контролације - капиталне	614900	9,136,000	0	9,136,000	8,004,678	0	0	0	0	8,004,678	7,847,056	1,131,322	88	102
III	КАПИТАЛНИ ГРАТОВНИ И ТРАНСФЕРИ														
21	Капитални трансфери државним институцијама	615000	1,223,000	1,932,981	3,155,981	951,648	0	0	0	0	951,648	778,801	2,204,333	30	122
22	Капитални трансфери државним институцијама - остало	615100	600,000	948,233	1,548,233	600,000	0	0	0	0	600,000	600,000	948,233	39	100
23	Капитални трансфери државним институцијама - остало	615200	623,000	984,748	1,607,748	351,648	0	0	0	0	351,648	178,801	1,256,100	22	197
24	Капитални трансфери државним институцијама - остало	615300	858,000	0	858,000	739,574	0	0	0	0	739,574	741,217	118,426	86	100
25	Капитални трансфери државним институцијама - остало	615400	858,000	0	858,000	739,574	0	0	0	0	739,574	741,217	118,426	86	100

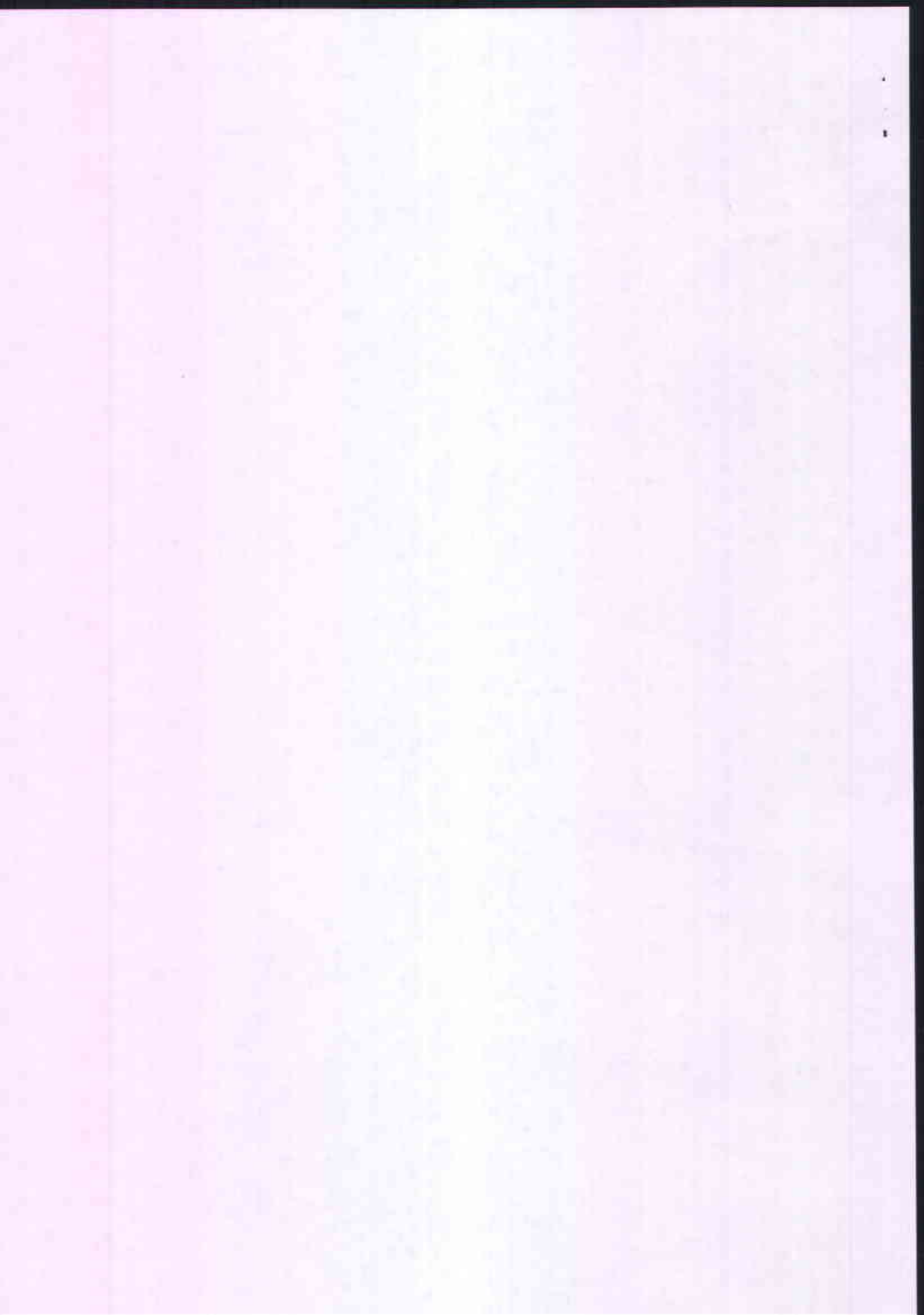

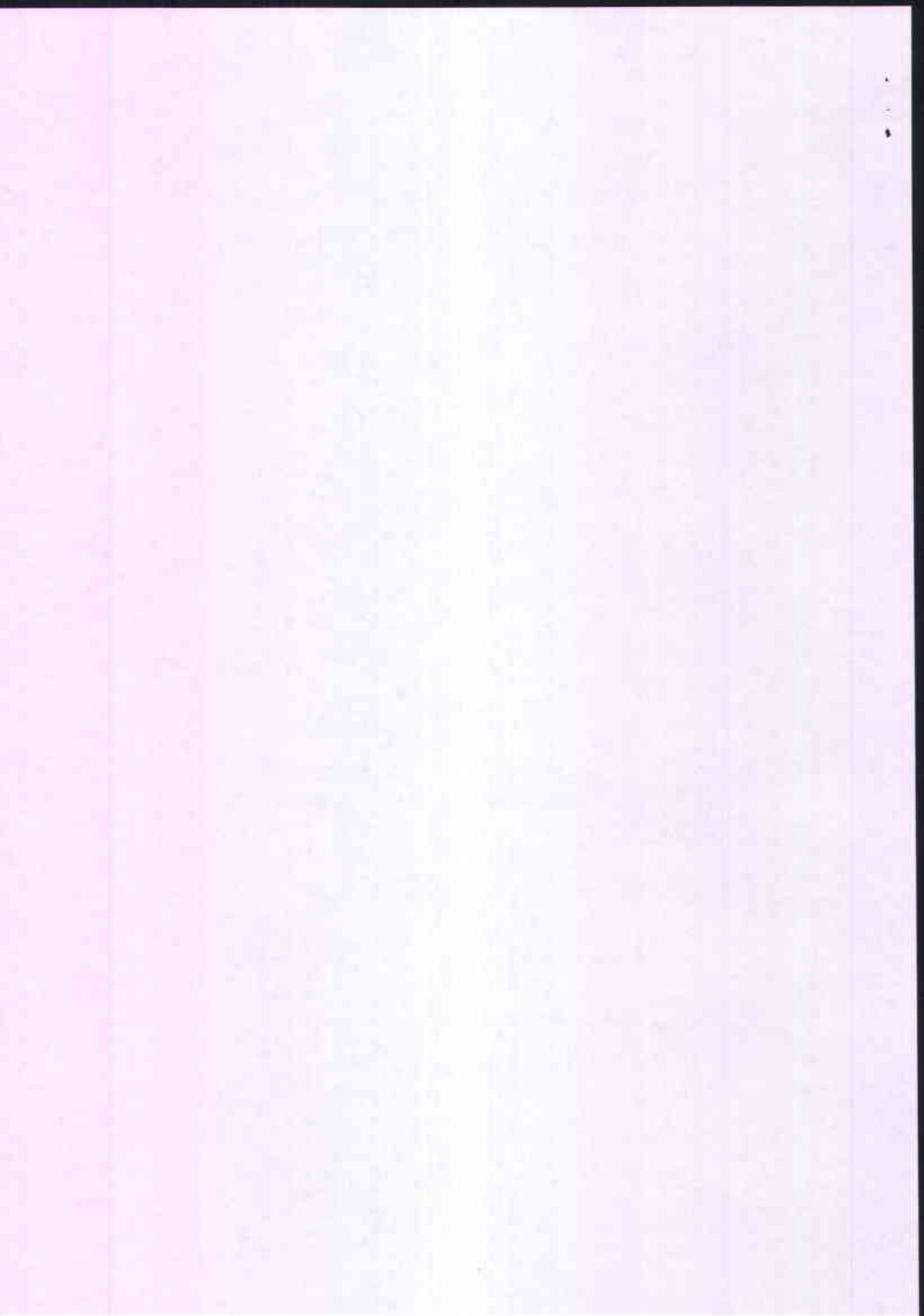

Преглед расхода и издатака по економским категоријама
Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2023.

Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Измијене допуне (ребаланс, реструктур. трансференија, резерва, намирна средства и др.)	Кориговани буџет	Извршење фонд 10 2023	Извршење фонд 20 2023	Извршење фонд 30 2023	Извршење фонд 40 2023	Извршење фонд 50 2023	Остварени кумулативни износ укупних расхода и издатака	Остварени кумулативни износ периода претходне године	Процент 718 x 100	Процент 718 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10
1	Укупни расходи и издаци (2+3+4+5+6)		2,552,177,362	256,926,452	2,809,103,814	1,158,721,234	12,386,614	15,931,102	1,255,215,740	171,389	2,440,426,078	1,821,542,751	86.9%	134.0%
2	Укупни текући расходи (3+6+14+26)	610000	1,343,330,022	62,791,279	1,406,121,301	1,089,416,387	11,261,675	12,742,437	231,551,793	0	1,344,972,293	1,095,323,982	95.7%	122.8%
3	Плато и накнада трошкова запослених (4+5)	611000	963,346,000	-6,741,087	956,604,913	881,325,523	7,847,209	4,303,889	0	0	893,476,621	758,554,550	93.4%	117.8%
4	Буџето плате и накнаде плата	611100	751,087,000	-5,005,600	746,081,400	729,872,956	7,131,490	3,112,889	0	0	740,937,333	614,958,739	94.4%	120.6%
5	Накнада трошкова запослених	611200	172,259,000	-235,481	171,523,513	151,452,567	715,719	371,001	0	0	152,539,288	143,595,812	88.9%	106.2%
6	Издаци за материјал, ситан инвентар и услуге (7+...+15)	613000	200,949,821	56,568,285	257,518,106	174,531,909	3,414,466	8,098,187	277,123	0	186,321,685	184,828,056	72.4%	100.8%
7	Укупни трошкови	613100	19,870,000	3,315,139	19,376,138	14,395,365	310,669	633,315	0	0	15,739,364	14,156,761	81.2%	111.2%
8	Издаци телефонских и телеграфских услуга	613200	7,702,000	87,913	7,614,087	5,744,474	135,778	134,351	0	0	5,014,604	6,628,172	79.0%	90.8%
9	Издаци за енергију и комуналне услуге	613300	23,894,000	734,356	23,149,644	20,176,336	153,460	265,400	0	0	20,595,197	23,028,226	89.0%	89.4%
10	Издава материјала и ситног инвентара	613400	42,031,000	28,164,202	68,195,202	37,649,891	74,156	181,474	0	0	38,110,522	35,298,162	55.9%	108.0%
11	Издаци за услуге превода и копира	613500	11,761,000	-728,416	11,032,584	9,123,433	75,098	115,196	0	0	9,313,726	10,833,215	84.4%	86.0%
12	Издавајуће издавање и оглаше	613600	27,948,000	1,383,764	29,031,764	26,749,448	586,310	181,828	0	0	27,517,686	26,005,261	94.8%	106.8%
13	Издаци за услуге одржавање	613700	28,945,000	255,781	30,245,781	23,659,219	482,070	146,876	0	0	24,288,165	18,650,954	80.3%	130.2%
14	Издавајуће издавање, банкарских услуга и услуга платног промета	613800	4,919,821	-518,832	4,420,989	3,258,827	73,987	5,789	277,123	0	3,615,726	3,375,379	81.8%	107.1%
15	Уговорене и друге посебне услуге	613900	36,865,000	27,686,907	64,451,907	33,575,916	1,322,971	6,227,858	0	0	41,126,595	46,853,906	63.8%	87.8%
16	Текући трансфери, грантови и други текући расходи (17+...+25)	614000	33,913,000	5,134,124	39,047,124	32,819,381	0	340,361	0	0	33,159,742	28,866,366	84.9%	114.9%
17	Текући трансфери другим нивоима власти	614100	2,060,000	1,885,214	3,945,214	3,374,600	0	84,079	0	0	3,438,679	4,785,053	87.2%	71.9%
18	Текући грантови породицама	614200	2,110,000	3,634,713	5,744,713	1,993,419	0	267,484	0	0	2,260,904	1,480,955	39.4%	182.7%
19	Текући грантови непрофитним организацијама	614300	7,606,000	4,109,611	11,715,611	11,649,091	0	6,000	0	0	11,655,091	7,461,187	99.5%	156.2%
20	Субвенције јавним предузећима	614400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
21	Субвенције приватним предузећима и предузећима	614500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
22	Субвенције финансијским институцијама	614600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
23	Текући трансфери у иностранство	614700	9,001,000	-4,245,418	4,755,582	4,244,370	0	2,798	0	0	4,247,168	4,415,637	89.3%	96.2%
24	Други текући расходи	614800	4,000,000	-260,000	3,750,000	3,553,223	0	0	0	0	3,553,223	2,876,479	94.8%	123.5%
25	Контрибуције чланарине	614900	9,136,000	0	9,136,000	8,004,678	0	0	0	0	8,004,678	7,847,056	87.8%	102.0%
26	Издаци за камате (27+...+30)	616000	145,121,201	7,828,957	152,951,158	739,574	0	0	231,274,671	0	232,014,245	123,075,010	151.7%	188.6%
27	Камате на плаћенице помијене чов. Дожив	616100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
28	Издаци за иностранне камате	616200	120,927,779	7,876,185	128,803,974	739,574	0	0	190,945,959	0	191,685,533	107,672,097	148.8%	178.0%

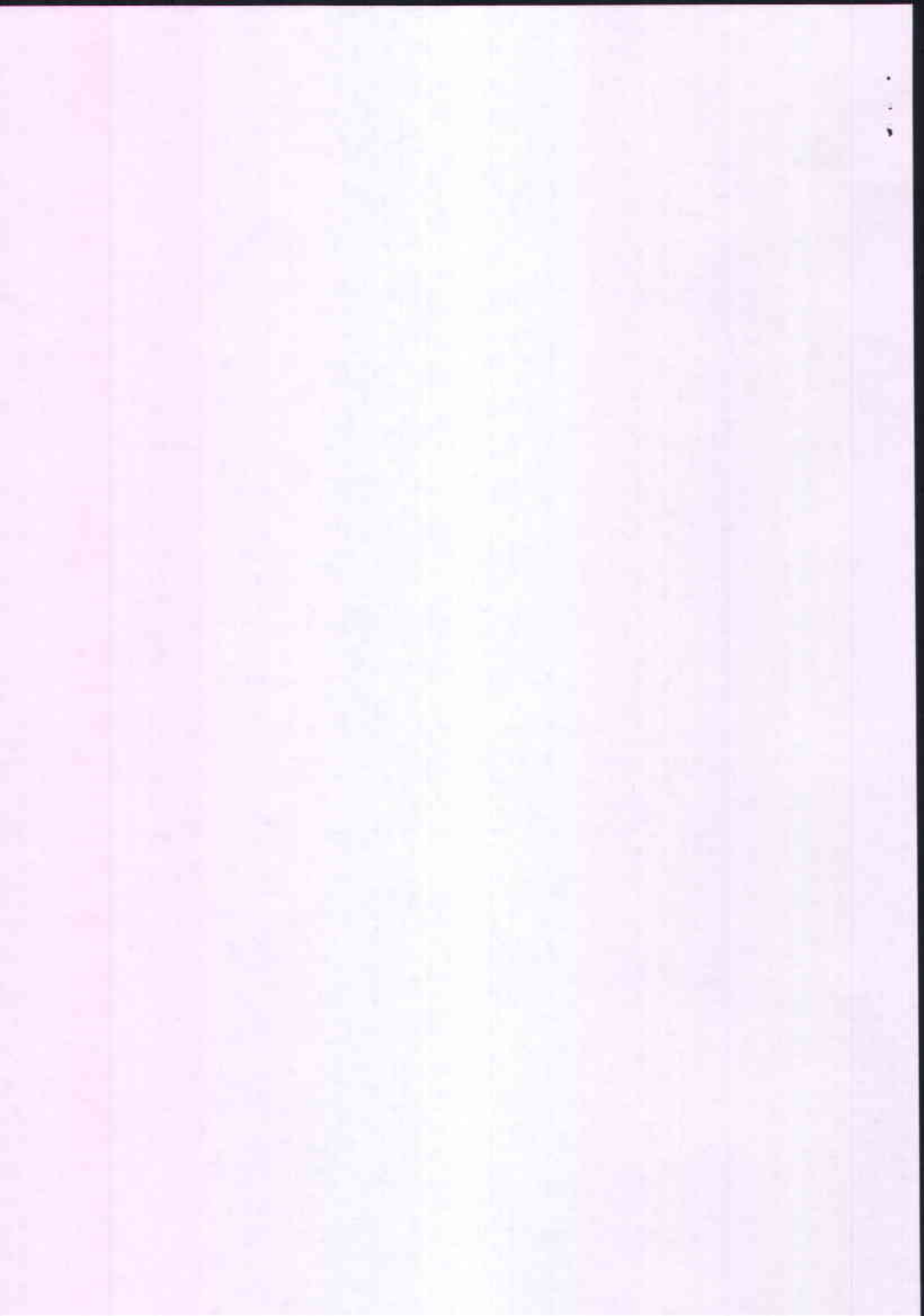

ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ПО БУЏЕТСКИМ КОРИСПИЦИМА
2023. ГОДИШУ

Р.б.	Назив институције Босне и Херцеговине	Орган код	Буџет 2023	Извршење (преструктур- ретерал, навијенск, кредитов и др.)	Кориговани буџет 2023	Извршење Фонд 10 2023	Извршење Фонд 20 2023	Извршење Фонд 30 2023	Извршење Фонд 40 2023	Извршење Фонд 50 2023	Остаток кумулативни износ за 2023	Остаток кумулативни износ за 2022	Razlika (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100	
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10	11	
1	Правосудни системни буџет и Херцеговине	0101	22.757.000	1.086.643	23.837.643	19.786.375	19.786.375				19.786.375	6.932.470	4.051.268	83	117	
2	Правосудни системни буџет и Херцеговине	0102	10.901.000	112.095	11.013.095	9.970.649	9.970.649				9.970.649	7.805.672	1.133.346	90	128	
3	Министарство правде Босне и Херцеговине	0106	102.451.000	19.829.119	122.280.119	56.228.396	56.228.396				56.228.396	309.727.510	49.029.767	88	117	
4	Министарство правде Босне и Херцеговине	0112	7.473.000	15.230.895	22.653.895	11.772.163	11.772.163				11.772.163	16.884.458	5.769.437	75	133	
5	Уставни суд Босне и Херцеговине	0103	8.400.000	15.601	8.415.601	8.147.777	8.147.777				8.147.777	6.736.087	567.824	96	121	
6	Суд Босне и Херцеговине	0104	20.303.000	265.043	20.568.043	20.140.492	20.140.492				20.332.214	18.220.924	235.828	99	112	
7	Уставноправно Босне и Херцеговине	0108	19.217.000	952.953	20.169.953	19.128.473	19.128.473				19.420.015	17.311.187	749.938	96	112	
8	Прокурорско Босне и Херцеговине	0111	1.679.000		1.679.000	1.113.713	1.113.713				1.113.713	1.149.597	163.287	90	132	
9	Херцеговине	0304	3.241.000	8.224	3.249.224	3.055.014	3.055.014				3.055.014	2.507.480	194.210	94	122	
10	Генерални секретаријат Савета министара Босне и Херцеговине	0201	7.026.000	600.000	7.626.000	6.767.849	6.767.849				6.767.849	5.904.626	858.151	89	115	
11	Дирекција за материјалне ресурсе Босне и Херцеговине	0501	5.815.000	2.362.061	8.177.061	3.052.036	3.052.036				3.052.036	5.696.382	1.894.636	77	110	
12	Министарство финансија Босне и Херцеговине	0601	66.377.000	25.336.163	91.713.163	59.371.071	59.371.071				59.384.541	54.339.011	32.328.621	65	109	
13	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине	0801	10.839.000	51.101	10.890.101	10.576.406	10.576.406				10.576.406	8.466.956	313.695	97	125	
14	Агенција за унитаризацију и спољну политику Босне и Херцеговине	0803	1.683.000	18.346	1.701.346	1.527.554	1.527.554				1.527.554	1.338.156	172.792	90	114	
15	Копилација за унитаризацију Босне и Херцеговине	0806	3.019.000	2.076.514	7.095.514	6.482.231	6.482.231				6.482.231	6.736.488	613.283	91	96	
16	Министарство правде Босне и Херцеговине	0308	1.432.000	2.871.179	4.303.179	3.655.207	3.655.207				3.655.207	2.794.483	2.334.237	1.508.696	65	110
17	Конкурентносни суд Босне и Херцеговине	0808	1.374.000		1.374.000	1.609.693	1.609.693				1.609.693	1.338.804	164.307	91	120	
18	Министарство кооперације и привредног развоја Босне и Херцеговине	0902	18.675.000	43.068.507	61.743.507	5.980.281	5.980.281				5.980.281	18.335.788	44.626.903	28	93	
19	Дирекција за привредно развоје Босне и Херцеговине	0802	5.226.000		5.226.000	2.316.541	2.316.541				2.316.541	4.606.042	619.058	88	119	
20	Регулаторна агенција за комуникације Босне и Херцеговине	0704	11.044.000	7.500.845	18.544.845	10.037.113	10.037.113				10.037.113	10.041.181	8.317.730	55	100	
21	Министарство финансија Босне и Херцеговине	0401	13.771.000	235.008	14.006.008	8.707.330	8.707.330				8.707.330	8.189.434	5.134.333	63	108	
22	Училишта за издржавање на одржавање Босне и Херцеговине	1601	172.684.000	51.940.537	224.584.537	12.259.167	12.259.167				12.259.167	101.336.800	99.318.550	56	124	
23	Министарство за издржавање и социјалне послове Босне и Херцеговине	0101	11.319.000	367.669	11.686.669	10.218.623	10.218.623				10.518.642	6.662.310	1.163.027	90	158	
24	Завод за извршење кривичних санкција Босне и Херцеговине	0912	13.447.000		13.447.000	15.165.760	15.165.760				15.165.760	12.453.292	10.231	98	122	
25	Министарство правде Босне и Херцеговине	0101	12.755.000	22.682	12.777.682	9.681.710	9.681.710				9.701.350	8.093.799	3.072.323	76	120	
26	Министарство безбедности Босне и Херцеговине	0903	10.000.000	2.575.546	12.575.546	10.588.471	10.588.471				10.976.439	11.475.489	1.668.117	87	96	
27	Дирекција за издржавање на одржавање Босне и Херцеговине	0107	44.654.000	7.653.181	52.307.181	44.195.675	44.195.675				44.195.675	33.678.397	8.113.476	84	131	
28	Генерални секретаријат Босне и Херцеговине	0703	103.263.000	2.705.630	105.968.630	98.678.617	98.678.617				98.678.617	82.637.526	15.270.016	86	110	
29	Министарство за издржавање и социјалне послове Босне и Херцеговине	0701	13.417.000	22.096.496	35.513.496	15.037.598	15.037.598				15.037.598	14.593.467	20.298.587	43	104	
30	Министарство за издржавање и социјалне послове Босне и Херцеговине	0706	15.490.000	40.083.473	55.573.473	29.310.379	29.310.379				29.310.379	26.043.313	13.369.198	69	115	

Р.б.	Назив институције Босне и Херцеговине	Организациони код	Буџет 2023	Измијене и допринос (преструктурирање, реструктурирање, наплате)	Кориговани буџет 2023	Измијене Фонда 10	Измијене Фонда 20	Измијене Фонда 30	Измијене Фонда 40	Измијене Фонда 50	Остаток измијене за 2023	Остаток измијене за 2022	Razlika (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7f (7a+...+7e)	8	9	10	11
31	Центар за заштиту деце и породице у Сарајеву	0708	7.566.000	53.758	7.619.758	7.150.506					7.150.506	6.140.178	469.252	94	116
32	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0702	24.243.000	5.455.552	29.698.552	21.263.699					21.263.699	17.754.707	8.434.854	77	120
33	Институција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0105	6.004.000	1.404	6.199.505	5.197.613		32.515			5.430.168	4.523.151	699.337	80	120
34	Концентра за заштиту деце и породице у Сарајеву	0706	4.184.000	360.404	4.544.404	3.643.306		328.211			3.971.411	4.294.945	582.063	87	28
35	Концентра за заштиту деце и породице у Сарајеву	0109	1.797.000	166.164	1.963.164	1.613.502		1.288			1.617.790	1.781.549	345.673	82	91
36	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0707	1.784.000		1.784.000	1.639.761					1.639.761	1.292.354	144.239	92	127
37	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0402	6.386.000	910.171	7.296.171	5.723.581		558.417			6.281.997	5.257.467	1.014.173	86	119
38	Институција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0813	1.824.000	2.826	1.826.826	1.707.595					1.707.595	1.455.582	119.301	93	117
39	Институција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0812	2.476.000	431.033	2.907.033	2.400.479		140.835			2.541.314	3.145.528	596.718	83	105
40	Институција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0814	2.130.000		2.130.000	2.012.431					2.012.431	1.582.438	117.569	94	127
41	Институција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0815	1.381.000		1.381.000	1.376.827					1.376.827	1.344.290	4.173	100	102
42	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0705	911.000	78.528	989.528	877.140		69.179			946.319	768.570	43.209	96	123
43	Област за заштиту деце и породице у Сарајеву	1503	44.307.000	183.344	44.490.344	43.811.370					43.811.370	36.812.755	679.174	98	119
44	Управа Босне и Херцеговине за заштиту деце и породице	0899	1.707.000	36.306	1.743.306	1.486.750					1.486.750	1.240.706	256.576	85	120
45	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0811	1.088.000		1.088.000	1.066.789					1.066.789	874.596	21.211	98	122
46	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0810	2.048.000	116.630	2.164.630	1.916.920		40.450			1.957.370	1.714.648	207.260	90	114
47	Фонд за заштиту деце и породице у Сарајеву	0306	631.000	6.079.858	6.710.858	2.371.966		267.484			2.639.450	1.690.432	4.071.388	39	156
48	Агенција за заштиту деце и породице у Сарајеву	0711	1.536.000		1.536.000	1.255.170					1.255.170	1.174.517	280.830	82	107
49	Канцеларија за координацију и координацију														
50	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0816	868.000	5.500	873.500	746.491					746.491	575.448	127.009	85	130
51	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0923	12.326.000	1.873.073	14.199.073	11.224.636		1.516.279			12.740.915	9.668.347	1.458.158	90	132
52	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0202	492.000		492.000	486.427					486.427	414.445	5.573	99	117
53	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0203	1.304.000		1.304.000	803.919					803.919	743.705	500.081	62	108
54	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0304	947.000		947.000	785.598					785.598	722.775	161.402	83	109
55	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0404	1.446.000		1.446.000	1.321.973					1.321.973	1.254.761	124.027	91	105
56	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0405	3.016.000		3.016.000	2.815.044					2.815.044	2.403.982	190.956	94	117
57	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0307	3.400.000		3.400.000	3.152.379					3.152.379	2.782.420	247.621	93	113
58	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0406	618.000		618.000	565.858					565.858	501.141	42.142	93	113
59	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0205	1.393.000		1.393.000	1.102.162					1.102.162	953.102	290.638	79	116
60	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0818	232.000		232.000	460.911					460.911	402.414	72.089	86	115
61	Служба за заштиту деце и породице у Сарајеву	0206	1.736.000	10.586.560	12.322.560	1.683.049					1.683.049	1.255.898	10.641.820	14	134

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

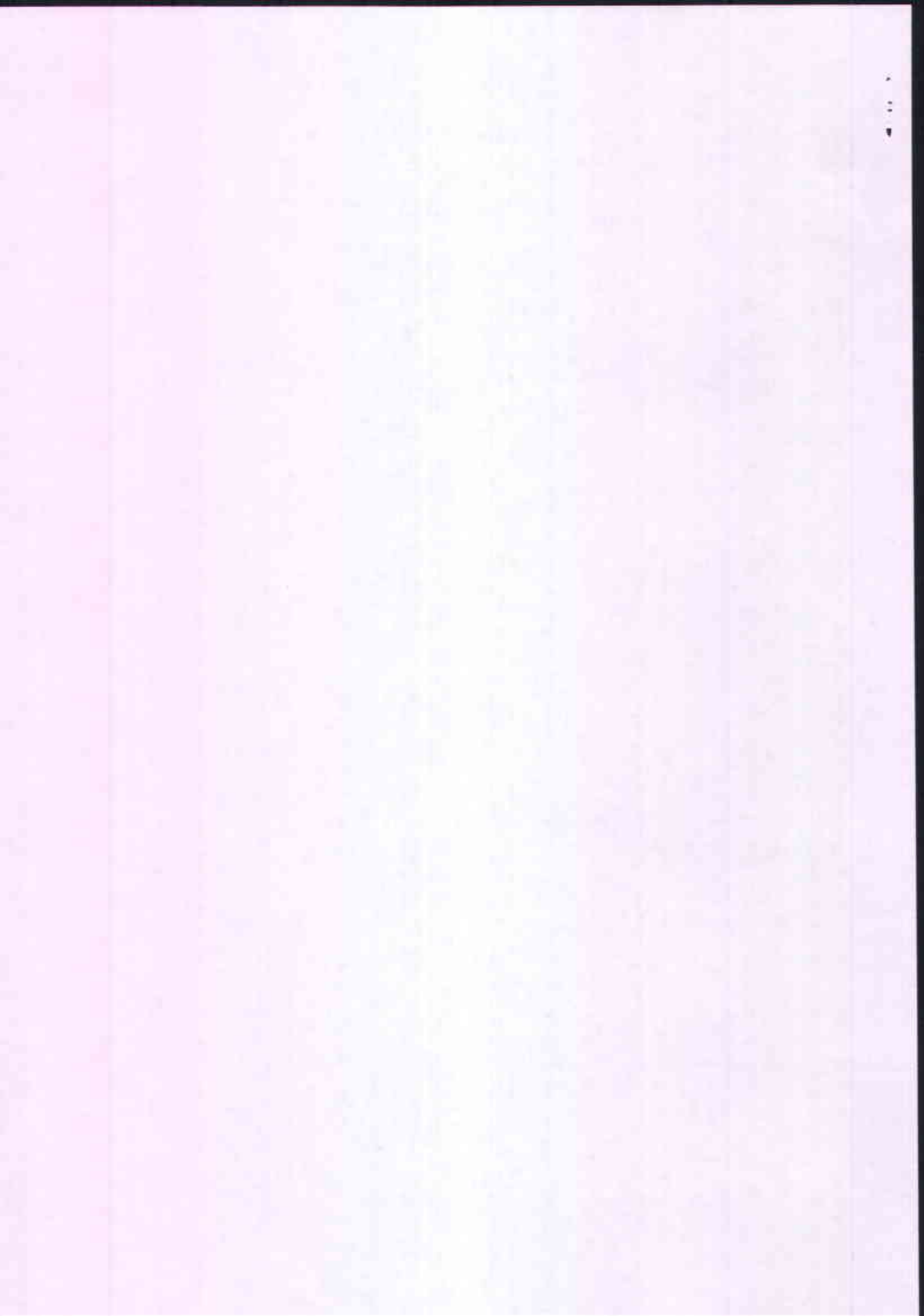
2005

2006

2007

Р. б.	Иницијативе/услуге Босне и Херцеговине	Орган код	Буџет 2023	Измене и допуне (преструктура, реверзи, помијенски трансфери и др.)	Кориговани буџет 2023	Извршење Фонд 10 2023	Извршење Фонд 20 2023	Извршење Фонд 30 2023	Извршење Фонд 40 2023	Извршење Фонд 50 2023	Остатаци кумулятивни износ на 2023	Остатаци кумулятивни износ на 2022	Разлика (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10	11
61	Агенција за пројекатски управљање Босне и Херцеговине	0900	933.000		933.000	883.231					883.231	765.629	49.769	95	115
62	Агенција за развој високог образовања и наука квалитета Босне и Херцеговине	0714	1.260.000		1.260.000	1.033.235					1.033.235	845.701	236.265	82	122
63	Агенција за академско, научно и стручно образовање Босне и Херцеговине	0715	1.482.000	635.30	2.107.391	1.308.527		340.251			1.548.778	1.267.038	558.613	73	122
64	Агенција за унапређење дјетињег образовања и васпитања Босне и Херцеговине	0712	1.552.000	2.567	1.554.567	1.483.344					1.483.344	1.282.380	71.023	95	116
65	Центар за информисање и припремање докумената из области високог образовања Босне и Херцеговине	0716	1.034.000	100.462	1.134.462	912.311		89.025			1.001.336	824.598	133.126	88	121
66	Државна регулаторна агенција за развој истраживања и иновација Босне и Херцеговине	0713	1.138.000		1.138.000	1.236.377					1.236.377	1.032.623	51.623	96	119
67	Агенција за истраживање и иновације у области Босне и Херцеговине	0717	8.234.000	13.031	8.237.030	7.118.514					7.118.514	6.213.404	1.118.536	86	115
68	Агенција за национално научно истраживање Босне и Херцеговине	0906	2.066.000		2.066.000	1.781.729					1.781.729	1.558.269	284.271	86	114
69	Агенција за национално научно истраживање Босне и Херцеговине	0718	814.000	1.351	815.351	691.681					691.681	609.398	123.670	85	114
70	Агенција за формирање истраживачких институција и институција Босне и Херцеговине	0907	2.153.000		2.153.000	1.988.381					1.988.381	1.793.649	164.619	92	111
71	Агенција за истраживање и стручно усавршавање кадрова Босне и Херцеговине	0908	2.313.000	758.561	4.071.561	3.162.146		5.702			3.167.847	2.171.742	903.714	78	146
72	Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине	0909	44.568.000		44.568.000	41.749.006					41.749.006	35.078.217	2.818.994	94	119
73	Централна хармонизациона јединица Босне и Херцеговине	0407	779.000	43.411	812.411	648.913		72.667			721.582	636.930	91.629	89	113
74	Агенција за промоцију корупције и координацију борбе против корупције Босне и Херцеговине	0910	1.998.000		1.998.000	1.971.781					1.921.781	1.471.457	76.219	96	135
75	Савет за лажну пошту Босне и Херцеговине	0818	558.000		558.000	185.701		317.231			503.932	409.918	55.068	90	123
	УКУПНО БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ		1.264.440.000	346.735.371	1.511.175.271	1.123.264.816	12.396.614	15.854.272		171.389	1.131.677.000	997.360.443	359.497.991	76	115

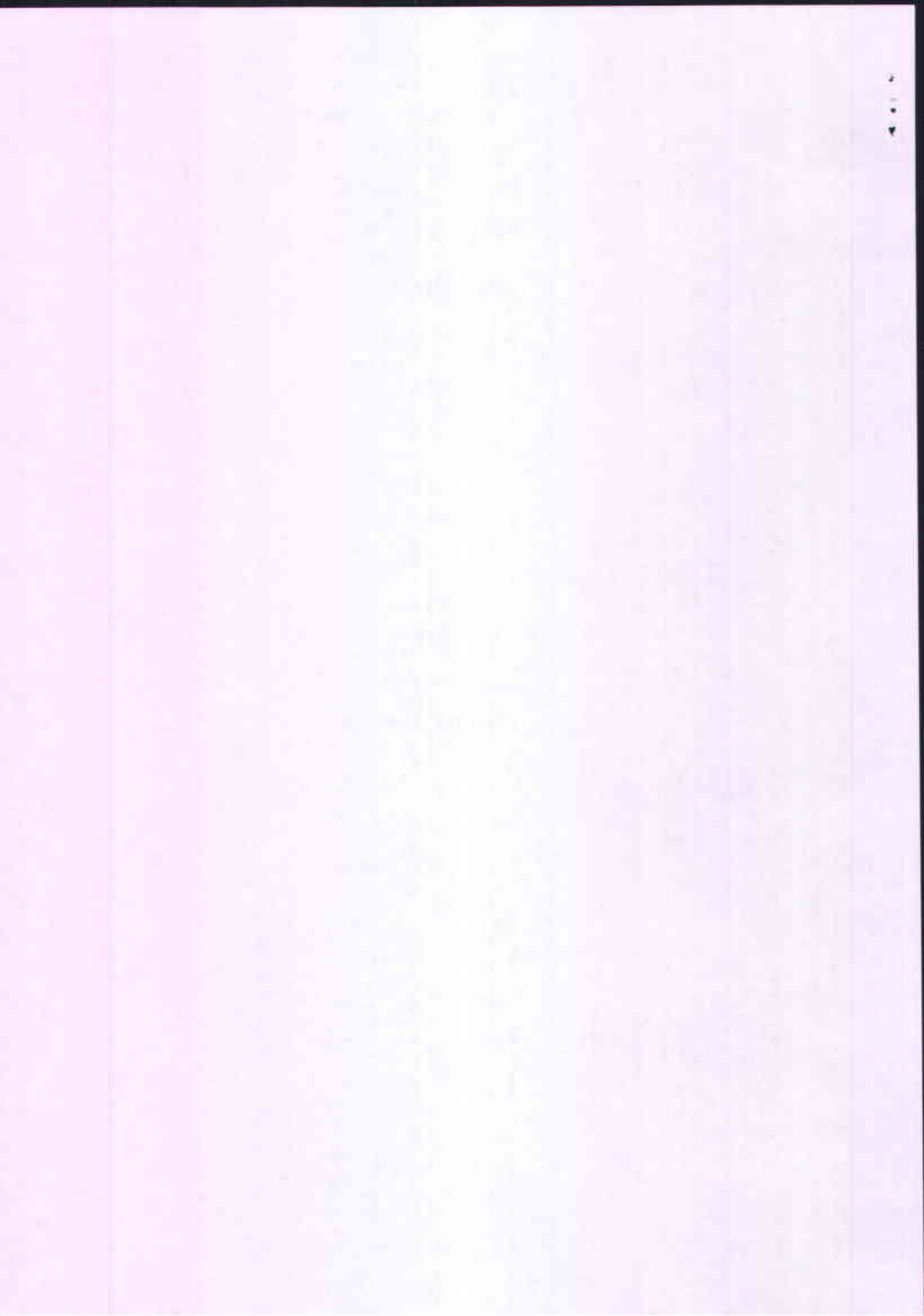

Р. б.	Палир институтује Босне и Херцеговине	Орган код	Буџет 2023	Измене и допуне (преструктура, резерва, напојска)	Кориговани буџет 2023	Извршење Фонд 10 2023	Извршење Фонд 20 2023	Извршење Фонд 30 2023	Извршење Фонд 40 2023	Извршење Фонд 50 2023	Остварени квотациони износ за 2023	Остварени квотациони износ за 2022	Rizika (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10	11
9999- ДИРЕКТНИ ТРАНСФЕРИ С ЈЕДИНСТВЕНОГ РАЧУНА ТРЕЋАК															
1	Банкарски трансфери и кредити издате држави	9999	100.000	250.000	650.000	644.785					644.785	696.227	5.215	99	91
2	Средства за одржавање и друге кредитне линије БиХ	9999	286.000		286.000	270.205					270.205	96.470	15.795	94	290
3	Учешће институција БиХ у финансирању развоја	0208	50.000	4.000	54.000	48.439					48.439	51.641	5.561	90	94
4	Финансирање јавних и приватних институција БиХ	0208	60.000	16.945	76.945			76.831			76.831	58.614	114	100	131
5	Фонд за развој (IFAD)	9999	8.500.000	-2.248.216	2.251.784	2.799.560					2.799.560	3.546.912	452.224	86	79
6	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	16.000		16.000							97.792	16.000		
7	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	4.000.000	-2.50.000	3.750.000	3.553.223					3.553.223	2.876.479	196.777	95	124
8	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	3.756.000		7.736.000	6.604.678					6.604.678	6.447.036	1.31.322	85	102
9	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	1.400.000		1.400.000						1.400.000	1.400.000		100	100
10	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	246.000		246.000	234.524					234.524	273.464	1.1476	95	96
11	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	389.000		389.000	370.603					370.603	520.248	18.397	95	116
12	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	223.000		223.000	134.448					134.448	147.505	88.552	60	91
13	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	976.000		976.000	890.394					890.394	916.781	85.606	91	97
14	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	1.030.000		1.030.000							1.039.000			
15	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	408.753		408.753						408.753		1.247	100	
16	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	1.414.504		1.414.504						1.414.504	1.438.492	90.496	94	98
17	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	2.498.422		2.498.422						2.498.422	1.147.420	174.578	95	118
18	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	11.734.980		11.734.980						11.734.980	1.955.850	587.050	95	600
19	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	60.525		60.525						60.525	44.000		100	118
20	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	298.575		298.575						298.575	316.000		100	94
21	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	4.451.853		4.451.853								4.451.853		
22	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	39.797		39.797								39.797		
23	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	123.279		123.279								76.831		
24	Иницијативе за развој - Фонд за развој	9999	41.771.000		41.771.000	33.456.418					33.456.418	21.810.930	8.361.030	80	154

Р. б.	Назив институције Босне и Херцеговине	Органи- код	Буџет 2023	Измене и допуне (преструктура, резерви, помијенски трансакции и др.)	Кориговани буџет 2023	Извршење Фонд 10 2023	Извршење Фонд 20 2023	Извршење Фонд 30 2023	Извршење Фонд 40 2023	Извршење Фонд 50 2023	Остаточни кумулятивни износ за 2022	Razlika (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100	
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7b+...+7e)	8	9	10	11
0999-3 РЕЗЕРВИСАЊА															
1	Технички издаци и градежни - издаци из текуће резерве	9900	9.180.000	-8.604.475	584.525								584.525		
	УКУПНО РЕЗЕРВИСАЊА		9.180.000	-8.604.475	584.525								584.525		
А	УКУПНО РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ		1.316.400.000	238.284.075	1.553.684.075	1.560.721.234	12.386.614	15.831.102		171.380	1.185.210.338	1.019.191.275	308.443.840	76	116

Институције Босне и Херцеговине
и сервисирање спољног дуга Босне и Херцеговине

ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2023.

KM

Ред. бр.	Позиција	Износ
1	2	3
	А. Новчани токови из пословних активности	
1	Новчани приливи из пословних активности (2+3+4)	2,514,892,528
2	Новчани приливи по основу прихода од пореза	2,276,001,415
3	Новчани приливи по основу непореских прихода	205,306,315
4	Новчани приливи по основу текућих трансфера и донација	33,584,798
5	Новчани одљеви из пословних активности (од 6 до 10)	1,347,916,843
6	Новчани одљеви по основу плаћа и накнада трошкова запослених	894,970,123
7	Новчани одљеви по основу издатака за материјал, ситни инвентар и услуге	189,184,615
8	Новчани одљеви по основу текућих трансфера, грантова и други текућих расхода	30,444,564
9	Новчани одљеви по основу капиталних трансфера и грантова	1,303,296
10	Новчани одљеви по основу издатака за камате	232,014,245
11	Б. Новчани токови из активности инвестирања	
12	Новчани приливи из активности инвестирања (р. бр. 13.)	15,456,780
13	Новчани приливи по основу капиталних примитака од продаје основних средстава	15,456,780
14	Новчани одљеви из активности инвестирања (р. бр. 15.)	42,734,329
15	Новчани одљеви по основу издатака за набавку основних средстава	42,734,329
16	Ц. Новчани токови из активности финансирања	
17	Готовински приливи из активности финансирања (18+19+20)	-106,124,897
18	Новчани приливи од финансијске имовине	-106,124,897
19	Новчани приливи по основу од дугорочног задуживања	0
20	Новчани приливи по основу од краткорочног задуживања	0
21	Новчани одљеви из активности финансирања (22+23)	1,039,311,852
22	Новчани одљеви по основу издатака за финансијску имовину	0
23	Новчани одљеви по основу издатака за отплате дугова	1,039,311,852
24	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (1+12+17)	2,424,224,411
25	УКУПНИ ОДЉЕВИ ГОТОВИНЕ (5+14+21)	2,429,963,024
26	НЕТО ПРИЛИВИ / ОДЉЕВИ ГОТОВИНЕ (24 минус 25) или (25 минус 24)	-5,738,613
27	САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	453,901,384
28	САЛДО ГОТОВИНЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ (26+27)	448,162,771

ПОМОЋНИК МИНИСТРА У СЕКТОРУ ЗА ТРЕЗОР

